

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

תה"ס 63501-03-18 ש' נ' ש'

תמ"ש 52970-07-18 ש' נ' ש'

תלה"מ 37382-01-19 ש' נ' ש'

תלה"מ 16146-11-19 ש' נ' ש'

תלה"מ 44948-11-19 ש' נ' ש'

תלה"מ 46061-07-20 ש' נ' ש'

תמ"ש 38206-12-20 ש' נ' ש'

תמ"ש 38324-12-20 ש' נ' ש'

בפני כבוד השופטת מירה רום פלאי

נ' ש' ע"י ב"כ עו"ד עומר נירהוד

תובעת/נתבעת

נגד

א' ש'

תובע/נתבע

ע"י ב"כ עו"ד אסי סגל

1. איש ואישה שהחלו את דרכם הזוגית כנערה ונער, התחתנו בגיל צעיר והקימו משפחה, לימים התגרשו וחתמו על הסכם גירושין המסדיר את חלוקת רכושם, אשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין בבית הדין הרבני. זמן קצר לאחר חתימת הסכם הגירושין, ובטרם קיימו בני הזוג את התחייבותם ע"פ ההסכם, החליטו הצדדים לשוב ולחיות יחד. בחלוף כשלוש שנים, שוב נפרדו.

2. בית המשפט נדרש להכריע, האם ההסכם עליו חתמו הצדדים תקף ויש להורות על אכיפתו, לרבות בתקופה בה הצדדים חזרו להיות יחד, וככל שכן, האם הוא קיים על ידי מי מהצדדים באופן מלא, חלקי, או כלל לא. זו המחלוקת העיקרית אשר מהווה את גרעין הסכסוך בין הצדדים, בעקבותיה מימדיו של הסכסוך בין הצדדים התרחבו וגלשו אף לתוך מארג היחסים עם ילדיהם המשותפים, באופן שהביא לפתיחת הליכים משפטיים רבים אחד כנגד השני.

3. בהקשר זה, מצאתי להביא את דברי האישה בתצהיר עדות ראשית מטעמה: **"ללא שבית המשפט ישים לכך סוף, ימשיך בית המשפט הנכבד לטפל בתיקים בין בעלי לביני לפחות עד פרישתו של מוטב (השגאיה במקור- מ.ר.פ.) זה, שאינה צפויה בשנים הקרובות"** (ראו סעיף 4 סיפא לתע"ר מטעם האישה מיום 16.08.20). יצוין כי דברים אלו אומרים "דרשני" ביחס לנכונות לשים קץ לסכסוך המתמשך בין הצדדים.

4. בית המשפט נדרש להכריע בשמונה תביעות;

תביעות שהגישה התובעת כנגד הנתבע:

תה"ס 63501-03-18 תביעה לאכיפת הסכם גירושין;

תלה"מ 37382-01-19 תביעה כספית לקבלת משכורות שהוסתרו;

תלה"מ 44948-11-19 בקשה למתן טיפול פסיכולוגי לקטין;

תמ"ש 38206-12-20 תביעה להגדלת מזונות ילדים;

תמ"ש 38324-12-20 תביעה כספית בגין לשון הרע;

תביעות שהגיש הנתבע כנגד הנתבעת:

תמ"ש 52970-07-18 תביעה לביטול הסכם הגירושין וחלוקת רכוש;

תלה"מ 16146-11-19 תביעה נדיקת בגין ניכור הורי;

תלה"מ 46061-07-20 תביעה לביטול מזונות ילדים.

5. למען הנוחות, הצדדים יכוננו להלן "האישה" ו"האיש", או "האם" ו"האב", לפי העניין.

6. יוער כי ההדגשות בציטוטים אינן במקור אלא אם מצוין אחרת.

רקע

7. פסק הדין מכריע בשמונה הליכים אשר בהם נותר להכריע וזאת מתוך 15 הליכים שנידונו לפניי. יצוין כי בנוסף להליכים בפניי, נפתחו עוד 11 הליכים שנידונו בערכאת הערעור, סה"כ התנהלו ומתנהלים לא פחות מ-26 הליכים משפטיים בין

הצדדים. מספר זה אינו כולל הליכים נוספים אחרים שאינם במסגרת בית משפט לענייני משפחה.

8. הצדדים אשר כאמור הפכו לזוג בצעירותם, נישאו זל"ז ביום 29.06.2000. מזוגיות זו נולדו שלושת ילדיהם:

ק' ש' (יליד 19.03.03 - כיום בן 19);

ת' ש' (ילידת 22.11.04 - כיום בת כ-17 וחצי);

מ' ש' (יליד 25.05.11 - כיום בן כ-11).

9. בשנת 2015 נקלעו חיי הנישואים של הצדדים למשבר, והאיש עזב את בית המגורים של הצדדים, בו נותרה להתגורר האישה עם הילדים.

10. עובר לגירושי הצדדים, ביום 25.01.15 חתמו הצדדים על הסכם גירושין אשר אושר על ידי בית הדין הרבני ביום 16.02.15 וקיבל תוקף של פסק דין (להלן: "הסכם הגירושין" או "ההסכם").

11. בהסכם נקבע בין השאר, כי הצדדים מעוניינים באמצעות ההסכם להסדיר ולקבוע את דרך הפרדותם, ולקבוע בהסכמה את כל העניינים הנוגעים לכרוך והנבע מהגירושין. בתוך כך, הצדדים הסדירו את חלוקת הרכוש, וכן סוגיות בנוגע לילדים, לרבות דמי המזונות, אופן תשלומם, המשמורת על הילדים וזמני השהות עמם.

12. זמן קצר לאחר חתימת הצדדים על הסכם הגירושין, הצדדים חזרו להיות יחד בשלום בית, וביום 02.06.15 שב האיש להתגורר בבית יחד עם האישה ועם שלושת ילדיהם. בחלוף כשלוש שנים מאז שאושר ההסכם ושובם לחיות יחד, נקלעו שוב יחסיהם למשבר, וביום 07.01.18 או בסמוך לכך, האיש עזב את הבית והצדדים נפרדו באופן סופי.

13. בעקבות דרישת האישה מהאיש לקיים את הסכם הגירושין עליו חתמו, הצדדים החלו לנהל משא ומתן ביחס לתנאי ההסכם, אך הדבר לא הניב פרי. מאז פתחו הצדדים הליכים משפטיים רבים אחד כנגד השני, תוך שהם מסלימים את הסכסוך ואף מערבים את ילדיהם בו.

14. בתאריך 28.03.18 הוגשה על ידי האישה תביעה להליכי ביצוע מכוח סעיף 7 לחוק בתי המשפט לענייני משפחה התשנ"ה-1995, ובה עתרה להורות על האיש את קיום הסכם הגירושין כלשונו (להלן: "התביעה לאכיפת ההסכם").

15. ביום 12.07.18 הגיש האיש כתב הגנה. ימים ספורים לאחר מכן ולאחר קדם המשפט הראשון- ביום 23.07.18 הגיש האיש תביעה ובה עתר להצהיר כי הסכם הגירושין בוטל על ידי הצדדים בהתנהגות, וכן להורות על איזון משאבי הצדדים ע"פ ההסדר הקבוע בחוק יחסי ממון (להלן: "התביעה לביטול ההסכם"). בהמשך הגישו הצדדים תובענות נוספות אחד נגד השני, הן כספיות והן בעניין ילדיהם, כמפורט לעיל.

16. בבעלות הצדדים דירת גן ברחוב **** ב****, הידועה כגוש **** חלקה ** תת חלקה * (להלן: "בית המגורים" או "הבית"). ע"פ חוות דעת השמאי ע' מ', אשר צירפה האישה לתביעתה ואשר מקובלת על האיש, שווי הבית כולל החצר הצמודה הוא 2,290,000 ₪ נכון ליום 15.02.18.

17. אין מחלוקת בין הצדדים כי זכויותיהם של הצדדים בבית הם למצער 55% לאישה, ו-45% לאיש, לאחר ש-5% מזכויות האיש הועברו לאישה בתמורה להעברת המשכנתא על שמה. עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגעת לאופן חלוקת כספי התמורה ממכירת הבית, נוכח טענות הדדיות לסכומים שמגיע לכל אחד מהם, באופן אשר משפיע על שיעור זכויותיהם בבית.

18. בקדם המשפט שהתקיים בין הצדדים בתאריך 23.12.18, בית המשפט הציע לצדדים כי האישה תפקיד בקופת בית המשפט 45% משווי הבית ע"פ חוות דעת השמאי המוסכמת, כנגד העברת זכויות האיש לטובת האישה, כאשר 10% יישארו בנאמנות עד למתן פסק דין סופי. האיש הסכים להצעה, ובהמשך אף הודיעה האישה על הסכמתה.

19. בנוסף מונה ר"ח אבי יחזקאל כמומחה מטעם בית המשפט (להלן: "האקטואר"), לצורך עריכת חישוב הכספים שהועברו בין הצדדים ממועד חתימת ההסכם ביום 25.01.15 ועד לתאריך בו הפסיק האיש להתגורר בבית ביום 18.07.01. ביום 18.03.20 הוגשה חוות דעת האקטואר, וביום 20.04.06 הוגשה חוות דעת משלימה ביחס לחלוקת צבירת כספים.

20. בקדם משפט שהתקיים בין הצדדים בתאריך 19.04.03, ניתן תוקף של החלטה שיפוטית להסכמות הצדדים, לפיה, בשלב זה תשלם האישה ישירות לידי האיש סך של 408,901.29 ₪, והיתרה בסך של 623,750 ₪ יופקדו בחשבון נאמנות אותו יפתחו ב"כ הצדדים על שמם ולטובת האיש. לאחר קבלת חוות דעת אקטואר ייקבע הסכום אשר יועבר לאיש מתוך חשבון הנאמנות, וככל שתיוותר יתרה היא תושב לאישה. בהתאם, האישה תעביר את חלקו של האיש בנכס על שמה, תוך שיתוף פעולה בין הצדדים. לפיכך הצדדים נותרו חלוקים ביחס לחלוקת הכספים שהופקדו בחשבון הנאמנות כאמור.

21. בעניינם של הצדדים התקיימו עשרה דיונים, מתוכם שלושה דיוני הוכחות; אחד ביום 21.03.03, השני ביום 21.03.04, והשלישי ביום 21.05.25. במהלך כלל הדיונים שהתקיימו ולאורך כל הדרך, בית המשפט ניסה לסייע לצדדים להגיע להסכמות אף חלקיות לסיום הסכום. בהעדר הסכמות הצדדים ב"כ הצדדים סיכמו בעל פה ובכתב. בתאריך 21.05.25 הוגשו סיכומי האיש ובתאריך 21.05.26 הוגשו סיכומי האישה. על כן, בשלה העת למתן פסק דין.

22. יצוין כי במועד בו הגישה האישה סיכומיה ובמקביל לכך - ביום 21.05.26, הגישה האישה "הודעה בעניין הסכם פשרה", ביחס למתווה לסיום כולל של כלל הסכום בין הצדדים בשמונת התיקים המתנהלים, כדלקמן: מתוך סכום הפיקדון בסך 610,000 ₪ ישולם לאיש סך של 350,000 ₪ והיתרה תושב לאישה. דמי המזונות בעבור הילדים יופקדו על ידי האב לפיקדון על שם הילדים בסכומיהם לפי הסכם הגירושין ויועברו לילדים עם הגיעם לבגרות.

23. במסגרת ההודעה שהוגשה, הביעה האישה הסכמה כי המשך היגררות הסכום תקשה על החזרת הקשר בין האב לילדים, וכי על אף הסתייגויות שהעלתה ביחס להצעת בית המשפט, הודיעה האישה כי היא מסכימה להצעת בית המשפט כפי שהוצעה ומוסכמת עליה. האישה ביקשה להוסיף כי במסגרת פשרה זו כל התיקים ייסגרו, לרבות התביעה בה תובע ב"כ האישה את האיש בבית משפט השלום בגין הוצאת דיבה.

24. האיש נדרש להשיב להצעת האישה וביום 21.06.02 הגיש האיש תשובה בה הוא "דוחה את ההצעה בשתי ידיים" כדבריו, מאחר שלשיטתו לאחר כל מה שעבר בעקבות ההליכים המשפטיים בינו לבין האישה, תוצאות תביעותיו בהליכי המזונות והנזיקין יובילו להעברת מלוא הסכום שקיים בנאמנות (610,000 ₪) לטובתו, בתוספת הוצאות כפולות ומכופלות.

25. או אז, בתאריך 21.06.07 הגישה האישה בקשה לפסלות מותב זה מלדון בעניינם של הצדדים. זאת, ימים ספורים לאחר קיום ישיבת ההוכחות האחרונה בתיק, לאחר שהוגשו סיכומים ואף לאחר שהאיש סירב להצעת הפשרה שהוצעה על ידה. בתאריך 21.08.01 לאחר קבלת עמדת האיש, נדחתה בקשת האישה לפסלות. האישה הגישה ערעור לבית המשפט העליון, וביום 21.08.29 נדחה הערעור. ואידך זיל גמור.

התביעות הרכושיות

תה"ס 63501-03-18 תביעה לאכיפת הסכם גירושין- ע"י האישה:

תמ"ש 52970-07-18 תביעה רכושית לביטול הסכם הגירושין וחלוקת רכוש- ע"י האיש:

טענות האישה

26. הסכם הגירושין בין הצדדים נחתם ביום 25.01.15 וקיבל תוקף של פסק דין ביום 16.02.15. הצדדים חזרו לחיות יחד לאחר שהאישה נעתרה לבקשות האיש לנסיון שלום בית, בתנאי כי יחדל משימוש בסמים ומעשי אלימות כלפי הילדים. אולם, בעקבות גילוייה כי האיש חזר להשתמש בסמים ולנקוט באלימות מילולית ופיזית כלפי הילדים, דרשה ממנו שיעזוב את הבית ויקיים את ההסכם.

27. אמנם הצדדים שבו לחיות תחת קורת גג אחת, אך לא חיו כבני זוג ולא קיימו חיי אישות. הצדדים פעלו בהתאם להסכם הגירושין ולא ביטלו אותו, אולם האיש מקיים את חובותיו באופן חלקי בלבד ובמקומות הנוחים לו. לפיכך מבוקש לאכוף על האיש קיום דקדקני של ההסכם כלשונו.

28. בתוך כך, האישה מבקשת להורות על העברת 10% נוספים מזכויות האיש בבית לטובתה, בגין אי ביצוע תשלום עבור מזונות הילדים בסך של 60,000 ₪, כפי שהאיש התחייב בהסכם, ובכך בחר הלכה למעשה באפשרות העברת 10% מזכויותיו בבית. על כן, מבוקש להורות לאיש למכור לה את יתרת זכויותיו בשיעור 35% מהזכויות בבית, בהתאם להערכת השמאי, ובקיזוז סכומי כסף אותם חייב לה לטענתה ע"פ הוראות ההסכם.

29. עוד עתרה האישה להורות לאיש להציג דוחות לעניין שווי נכחי של קרנות הפנסיה של האיש ובכל פוליסה נוספת הקיימת לאיש, ולהורות כי מהתשלום לאיש יקוזז מחצית שווי קרנות הפנסיה של האיש, בהתאם לתנאי ההסכם.

30. בכתב ההגנה שהגישה האישה בתביעה לביטול ההסכם שהגיש האיש, נטען כי לא ניתן לבטל הסכם גירושין בהתנהגות של הצדדים אלא רק בדרך של הסכם בכתב אשר יאושר על ידי ערכאה שיפוטית מוסמכת. הסכם הגירושין שריר וקיים, שעה שהצדדים לא ערכו כל הסכם אחר תחתיו וממילא לא הביאו אותו לאישור הערכאה המוסמכת.

31. מבוקש לקבוע כי בהתאם לדוח האקטואר, האישה זכאית לסך של 43,106 ₪ מקופות הפנסיה של האיש ולפיכך יש לפסוק לה סכום זה בהתאם להסכם הגירושין. האישה מוסיפה כי דוח האקטואר אינו מקיף את כלל קופות הפנסיה של האיש, ואינו כולל משיכות כספים של האיש שבוצעו בתקופה הרלוונטית. לפיכך מבוקש לפסוק לאישה את חלקה בסכומים שנמשכו.

32. לפי תחשיב שהוצג בסיכומי האישה, בהתאם להסכם הגירושין, לממצאי האקטואר ולסכומים אותם קיבל האיש, מבוקש לקבוע כי חוב האישה לאיש הוא כדלקמן: מתוך חלקו בדירה בסך של 803,250 ₪ (לפי שיעור זכויותיו של 35% - בהתאם לממצא האקטואר לאי העברת 60,000 ₪ ע"פ הסכם הגירושין), פחות סך של 408,901.29 ₪ אשר הועברו לאיש ישירות על ידי האישה ביום 25.05.19, נותרו 394,348.71 ₪.

33. מתוך סכום זה יש לטענתה להפחית את הסכומים הבאים: 40,500 ₪ בגין מחצית כספי פיצוי מהתביעה הנזיקית שקיבל; 52,254 ₪ בגין איזון משאבים בקרן הפנסיה בהתאם לממצאי האקטואר ובניכוי 15,000 ₪ על חשבון חלק האיש ברכב; 51,160.96 ₪ בגין הסתרת כספי משכורות האיש מהאישה; 2,925 ₪ בגין החזר הוצאות אקטואר של האישה; 50,000 ₪ בגין שכ"ט והוצאות בתביעת האיש לביטול ההסכם; 50,000 ₪ בגין שכ"ט והוצאות בתביעת האיש לקבלת משכורות; 100,000 ₪ בגין שכ"ט והוצאות בתביעת האישה לאכיפת ההסכם, כולל העברת הקניין בבית והטיפול בו. בסה"כ לשיטתה יש להפחית סך של 346,839.96 ₪. מכל האמור, מבוקש כי סך של 47,508.75 ₪ יועברו לאיש, ויתרת הסכומים יושבו לאישה (יצוין כי בתע"ר מטעם האישה נתבעו סכומים שונים).

טענות האיש

34. שבועיים לאחר מתן הגט, האישה הפעילה על האיש מסע שכנועים ולחצים לשוב לחיות עמה, ולבסוף ביום 02.06.15 שבו הצדדים לחיות יחד, עד חודש 12/17 אז לפתע הגיעו בלשים לביתם של הצדדים ומסרו לאיש כי הוא מואשם בעבירות

סמים. האיש הסיק כי התלונה האנונימית הוגשה על ידי האישה. או אז הודיעה לו האישה כי ברצונה להפרד, והוא התבקש לעזוב את הבית. כעבור שבועיים נודע לו כי האישה נמצאת בזוגיות עם עו"ד ממקום עבודתה, אשר עבר להתגורר בבית הצדדים, שמחצית מהזכויות בו שייכות לאיש. בנוסף האישה הסיתה את ילדי הצדדים כנגד אביהם עד כדי ניתוק בינו לבינם.

35. בכתב ההגנה שהגיש האיש בתביעה לאכיפת ההסכם, ובכתב התביעה שהגיש לביטול ההסכם, נטען כי ההסכם עליו חתמו על הצדדים מעולם לא יושם על ידם. בתוך כך, לא קיימו הצדדים את הוראות ההסכם לרבות בעניין מזונות הילדים, המשמורת עליהם וחלוקת רכושם. מכאן שהצדדים שניהם ביטלו בהתנהגותם את ההסכם הגירושין, שכן הם לא פעלו על-פיו, ובסמוך לאחר הגט שבו לחיות יחד כאילו מעולם לא התגרשו. בזמן זה לא קוימו הוראות ההסכם ביחס למשמורת וזמני שהות והוא לא שילם את דמי המזונות שנקבעו. לפיכך לטענת האיש יש להורות על ביטול ההסכם הגירושין.

36. חרף תביעתו לביטול ההסכם, בתע"ר מטעם האיש ובסיכומיו, טען כי הוא עומד על קיום הוראות ההסכם הגירושין ככתבן וכלשונו, וכי הוא קיים את כל הוראות ההסכם. לטענתו, בהתאם לחוות דעת האקטואר מיום 18.03.20, מיום חתימת ההסכם הגירושין ועד עזיבתו את בית המגורים, הוציא האיש לטובת התא המשפחתי כולו סך של 267,640 ₪ לפחות.

37. אמנם הוסכם כי דמי המזונות של הילדים יעמדו על סך של 5,000 ₪ כולל מדור, וכי תחילת החיוב השוטף במזונות הילדים תידחה ליום 01.02.16. עוד הוסכם כי עבור התקופה של 12 החודשים, מיום חתימת ההסכם (25.01.15) ועד מועד תחילת החיוב השוטף (01.02.16) - האיש ישלם לאישה סך של 60,000 ₪ (60,000 = 12x5,000). בנוסף הוסכם כי כנגד תשלום זה יכול (אך לא חייב) האיש להעביר על שם האישה 10% נוספים משווי הבית.

38. בהתאם לכך, סכום המזונות הכולל שהיה עליו להעביר לאישה עבור התקופה שמיום חתימת ההסכם (25.01.15) ועד למועד עזיבתו את בית המגורים בחודש 01/18 (24 חודשים) עמד על סך של 180,000 ₪. בפועל לטענתו, העביר הוא במהלך התקופה סכום גבוה הרבה יותר, בסך של 267,640 ₪ לטובת התא המשפחתי, וממילא העביר את הכנסותיו לטובת המשפחה. לפיכך לטענתו, הוא עמד בחיובו לתשלום 60,000 ₪ ולכן אין להפחית 10% מזכויותיו בתמורת דירת המגורים והוא זכאי לקבלת מלוא הסכום של 45% כפי שנקבע בהסכם הגירושין.

39. בתביעה שהגיש האיש, עתר הוא כאמור לאיזון משאבי הצדדים. לטענתו הוא זכאי למחצית מהזכויות בבית המשותף (בניכוי המשכנתא), אשר נרכש בכספים משותפים ולא בכדי נרשם על שם שני הצדדים בחלקים שווים. האיש השביח את הנכס, תיחזק, ושילם עבור הוצאותיו השוטפות מתוך כספים משותפים. בנוסף האיש ביקש לאזן את הזכויות סוציאליות של הצדדים שנצברו במהלך החיים המשותפים, ולשום את כושר ההשתכרות והמוניטין, בשים לב לעיסוקה של האישה.

40. עוד האיש עתר לפסוק לו דמי שימוש ראויים בגין השימוש הבלעדי שעושה האישה בבית בגין שתי תקופות: החל ממועד הגט ביום 13.02.15 ועד חזרתו לדירת המגורים ביום 02.06.15, וכן החל מחודש 12/17, עת סילקה אותו מהבית והכניסה תחתיו את בן זוגה החדש ועד ליום בו יקבל את מלוא התמורה המגיעה לו מחלקו בדירת המגורים.

41. על כן, עתר האיש תחילה להורות על ביטול ההסכם הגירושין מפאת התנהגותם המשותפת של הצדדים ולהורות על איזון משאבי הצדדים בהתאם לחוק יחסי ממון. אולם בהמשך, לאחר שהחליף ייצוג, טען כי ההסכם בין הצדדים "הוקפא" ומשכך לא פעלו לקיומו, וממילא לטענתו הוא מילא את חלקו בהסכם.

דין והכרעה

42. כאמור השאלה הטעונה הכרעה במקרה זה, מה דינו של ההסכם הגירושין שנחתם על ידי הצדדים ביום 25.01.15,

האם תקף הוא בנסיבות האמורות כאשר האיש לא קיים את חלקו, כטענת האישה, או שמא בוטל בהתנהגותם, הוקפא, או לחלופין מולא חלקו של האיש בלבד אף שלא באופן פורמלי, כטענתו.

43. לטענת האישה, הסכם הגירושין שריר וקיים והצדדים אף נהגו על-פיו בפועל. ואילו לטענת האיש, ההסכם מעולם לא יושם ובוטל בהתנהגות הצדדים, ומאוחר יותר טען כי עומד על קיום הוראות ההסכם וכי הוא מילא את חלקו בהסכם.

44. סעיף 2 לחוק יחסי ממון חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973 (להלן: "חוק יחסי ממון") קובע: "הסכם ממון טעון אישור בית המשפט לענייני משפחה (להלן - בית המשפט) או בית הדין הדתי שלו סמכות השיפוט בענייני נישואין וגירושין של בני הזוג (להלן - בית הדין), וכן טעון שינוי של הסכם כזה אישור כאמור."

45. עסקינן בהסכם ממין מיוחד, הסכם עליו חלים זה לצד זה דיני החוזים הכלליים וכן הדין המיוחד שעניינו יחסי ממון בין בני זוג.

46. הוראת סעיף 2 לחוק יחסי ממון ברורה, ועולה ממנה, כי משעה שהסכם ממון אושר כדין על ידי ערכאה מוסמכת, כל שינוי שלו טעון אף הוא אישורה. לצורך העניין, הסכם גירושין מהווה פעמים רבות מקרה פרטי של הסכם ממון, שעה שעם הסוגיות אותן מסדירים בני זוג אשר פניהם לגירושין נמנים גם ענייני הממון המשותפים להם.

47. לפי ההלכה הפסוקה, הסכם שקיבל תוקף של פסק דין ניתן לביטול ככל הסכם אחר, בין מחמת פגם שנפל בו, ובין מחמת שינויו במפורש או מכללא, אך זאת יש לזכור - שינוי או ביטול של הסכם בדרך התנהגות צריך שיושתת על בסיס ראייתי מוצדק ויתגבש בדפוס התנהגות מתמשך ועקבי של שני הצדדים (ראו: ע"א 4956/90 פז-גז חברה לשיווק בע"מ נ' גזית הדרום בע"מ, פ"ד מו(4)35).

48. אין חולק, כי הסכם הגירושין בענייננו אושר כדין וקיבל תוקף של פסק דין ע"י הערכאה המוסמכת, כמתחייב מהוראות חוק יחסי ממון.

49. אין גם חולק, כי בסמוך לחתימה על הסכם הגירושין ועוד בטרם החלו לפעול על-פיו, שבו הצדדים לחיות יחדיו בחיים משותפים עם ילדיהם. בשום שלב פסק הדין לא בוטל ואף לא הוגשה בקשה לבטלו. כך, גם לא בוטל הסכם הגירושין בדרך הקבועה בחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970, ואף לא שונה בדרך הקבועה בחוק יחסי ממון. הצדדים לא חתמו על הסכם אחר, וממילא לא הביאו כל הסכם אחר לאישור ערכאה מוסמכת.

50. נוכח המחלוקת בין הצדדים, עלינו לבחון, אפוא, את טיב החיובים שנטלו עליהם האיש והאישה במסגרת הסכם הגירושין, ומהי הנפקות שיש לאי קיומם בהתאם לקבוע בהסכם, והכל בהתחשב במהות ההסכם, באופיו המיוחד ובדין הספציפי החל עליו.

תביעת האיש לביטול הסכם הגירושין ואיזון משאבים

51. אקדים ואפתח בהכרעה בעתירת האיש לביטול הסכם הגירושין מעיקרו, כי דינה להידחות אף ללא דיון והכרעה לגופו של עניין.

52. כזכור האיש עתר בתביעתו לביטול ההסכם מחמת התנהגות הצדדים אשר חזרו להיות ביחד בסמוך לחתימה על הסכם הגירושין. עם זאת, בפועל לאחר שהחליף ייצוג, בתצהירו, בעדותו ובסיכומיו נטען כי הוא עומד על קיום הוראות ההסכם, אשר לטענתו קוימו על ידו, בניגוד לעתירתו כאמור.

53. כך למשל הבהיר האיש בתע"ר מטעמו כי הוא "עומד על קיום הוראות הסכם הגירושין, ככתבם וכלשונם", "המסקנה היא שימלאתי גם התחייבותי" (סעיף 5, 23 לתע"ר מטעם האיש מיום 06.10.20), וכן: "הנתבע עומד על אכיפת ההסכם וקיום הוראותיו ככתבם וכלשונם, ללא כל שינוי" (סעיף 3 לסיכומי האיש מיום 25.05.21).

54. כאשר האיש נשאל על טענותיו לביטול ההסכם בחקירה הנגדית השיב כדלקמן:

"עו"ד רוזנפלד: יותר מזה, אתה בסעיף 28 לתצהיר מסתמך על סעיפים בהסכם ודורש אכיפה לפיהם. אני מבין מתוך כך שבעצם אתה זונח את הטענה שלך לביטול הסכם?

מר ש': כן. ...

עו"ד סגל: זה כתוב בתצהיר."

(ראו תמלול פרוטוקול הדיון מיום 03.03.21, עמ' 59 סיפא עד עמ' 60 רישא).

55. הנה כי כן, מדובר בגרסאות עובדתיות סותרות של האיש, בין טענותיו בתביעה לביטול הסכם הגירושין מחמת התנהגות, לבין הצהרותיו לקיום הוראות ההסכם. משכך נשמטת הקרקע מתחת לעתירתו לביטול ההסכם, וכנזגר מכך יש לדחותה.

56. לאור המפורט לעיל, עתירת האיש לפיה מדובר בהסכם אשר בוטל מעיקרו בהתנהגות הצדדים ומשכך אינו בר תוקף-נדחית.

תביעה האישה לאכיפת הסכם הגירושין:

57. כנגזרת להכרעה לדחיית תביעת האיש לביטול ההסכם, הרי שדין תביעת האישה להתקבל באופן עקרוני, אך אף זאת לא באופן גורף; שכן, לא ניתן להתעלם מהעובדה שלאחר חתימת ההסכם, הצדדים חזרו לחיות יחד כבני זוג למשך כשלוש שנים, וניהלו חיים משותפים.

58. לפיכך נשאלת השאלה, האם הוראות הסכם הגירושין חייבו את הצדדים בתקופה בה חזרו הצדדים להיות יחד במשך כשלוש שנים, לפני שנפרדו באופן סופי. קרי, האם במקרה שלפנינו, מעת חזרתם של בני הזוג לחיים משותפים ובתקופה בה חיו יחד, כוונת הצדדים הייתה לקיים את הסכם הגירושין שהתחייבו לפעול על-פיו, ביחס לאותה תקופה.

59. כאמור לעיל, עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגע לשאלה כמה מהסכום אשר הופקד בנאמנות יועבר לאיש, וכמה יושב לאישה, נוכח טענות הדדיות לסכומים שמגיע לכל אחד מהם.

60. על מנת להשיב לשאלה העיקרית שבמחלוקת, יש להכריע בפלוגתאות הצדדים ביחס להוראות הסכם הגירושין, ובכלל זה לבחון האם אלו קוימו בפועל על ידי מי מהצדדים, לרבות בזמן שחזרו לחיות יחד לפני הפרידה הסופית. בהתאם לאמור, ייבחנו הסכומים הנטענים על ידי כל אחד מהצדדים, וכפועל יוצא כמה מהסכום שהופקד על ידי האישה לחשבון הנאמנות יועבר לאיש כנגד זכויותיו בבית.

פלוגתאות הצדדים:

פלוגתא 1- הפחתת סכום המשכנתא משווי הבית לצורך תשלום חלקו של האיש

61. לטענת האישה, יש להפחית מהסכום שיועבר לאיש את חלקו במשכנתא בשיעור 35%. לחלופין להעביר לאיש שיעור של 45% ממחיר הבית בניכוי יתרת המשכנתא. לחילופי חילופין, על האישה להפקיד סך של 1,030,000 ₪ בקופת בית המשפט, וסך של 201,035.41 ₪ מתוכו "ייצבע" לטובת המשכנתא.

62. לטענת האיש, יש להפחית את תשלום המשכנתא במלואו מחלקה של האישה מהזכויות בנכס העומד על 55%, שכן

חלוקת הזכויות בנכס במתווה של 45%-55% לטובת האישה קרמה עור וגידים רק משום שהאישה לקחה על עצמה את התחייבות המשכנתא במלואה.

63. בסעיף 41 להסכם הגירושין סוכם כדלקמן: "הצדדים מסכימים כי התחייבות המשכנתא בה נושאים בני הזוג תועבר במלואה לאם בתמורה להסכמת האב על העברת 5% מחלקו בבית המשפחה ... לידי האם (הרישום בטאבו ישונה על ידי הצדדים כך ש 55% מהכנס יירשמו על שם האם ו-45% מהכנס יירשמו על שם האב)".

64. בסעיף 55 להסכם הגירושין סוכם כדלקמן: "כל החובות ו/או ההתחייבויות ו/או החיובים המשותפים לבעל ולאשה לכל גורם ו/או אדם ו/או מוסד, לרבות לבנקים, לרשויות המס, ו/או לכל רשות אחרת, בין במהלך הנישואין ובין לאחר הנישואין, יהיו באחריות שני הצדדים ויסולקו ע"י הצדדים שווה בשווה. זאת פרט למשכנתא אשר תועבר במלואה על שם האישה בהתאם לאמור מעלה."

65. ראשית יצוין כי טענת האישה לקיזוז המשכנתא נזנחה בסיכומיה ועל כן אין מקום להידרש לטענות בעניין זה. כידוע דינה של טענה שנטענה בכתב הטענות אך לא הועלתה בסיכומים, אם בשל שגגה או במקוון, כדין טענה שנזנחה, ובית המשפט לא ישעה לה (ע"א 172/89 סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ ואח' וע"א 447/92 רוט נ' אינטרקונטיננטל קרדיט קורפריישן, פ"ד מט(2) 102).

66. ממילא מאחר שהאישה אכן נטלה על עצמה את התחייבות המשכנתא בכפוף להעברת 5% מזכויות האיש בנכס לטובתה (שכן אין מחלוקת בין הצדדים ביחס לחלוקת הזכויות של 45%-55% לטובת האישה), באופן ישיר להתחייבותה לשאת במשכנתא, הרי שלא מצאתי הצדקה להפחית את סכום המשכנתא משווי הבית לצורך תשלום חלקו של האיש, ומכאן שרכיב זה בתביעת האישה- נדחה.

פלוגתא 2- התחייבות האיש להעביר לאישה 50% משווי קרן הפנסיה של האיש:

67. בסעיף 49 להסכם הגירושין נקבע כדלקמן: "נכון למועד עריכת הסכם זה הרכוש הידוע כרשום ו/או בבעלות כל אחד מהצדדים הינו כמפורט להלן: הבעל: קרן פנסיה בחברת מגדל המכילה נכון ליום מתן הגט סך של 50,000 ₪; זכויות הרשומות או הקיימות ו/או שיגיעו בעתיד של הבעל לפרישה ממקום עבודתו מצורפות במסמך, הנספח להסכם זה. האישה: זכויות הרשומות או הקיימות ו/או שיגיעו בעתיד של הבעל לפרישה ממקום עבודתו מצורפות במסמך, הנספח להסכם זה".

68. בסעיף 50 להסכם סוכם כדלקמן: "מוסכם על הצדדים כי שווי קרן הפנסיה של הבעל יחולק שווה בשווה בין הצדדים תוך הפחתת חלקו של הבעל ברכב המשפחה על פי מחיר מחירון (50% מתוך שווי משוער של 30,000 ₪)".

69. לטענת האישה, התגלה לה כי האיש שיקר בהצהרתו בסעיף 49 להסכם הגירושין ביחס לסכום המצוי בקרן הפנסיה שלו בחברת מגדל. האישה העריכה את תכולת קרן הפנסיה בכ-400,000 ₪, וביקשה לקבוע כי על האיש להעביר לה מחצית מהזכויות הפנסיוניות שלו, כאשר מתוך סך של 801,500 ₪ יש להפחית סך של 200,000 ₪ (50% מתכולת קרן הפנסיה).

70. בסיכומיה ובתע"ר האישה ביקשה להורות על איזון כספי הפנסיה של האיש בהתאם לדוח האקטואר מיום 06.04.20, בתוספת הסכומים הבאים, אותם לטענתה משך והסתיר ממנה האיש: לטענתה ביום 01.10.17 האיש משך מקרן פנסיה בחברת מגדל סך של 20,296 ₪, אשר משיכתם לא דווחה לאקטואר, וכן האיש הסתיר כי במועד ההסכם הייתה לו קרן

פנסיה נוספת בחברת הפניקס בה נצבר סך של כ-28,000 ₪.

71. לטענת האישה, בהסכם הגירושין נכתב במפורש כי היא תהא זכאית לסך מחצית משווי קופות הפנסיה של האיש, ולא למחצית מתחולתו, ומשכך יש לקזז את הסכומים מחלקו של האיש כבר כעת.

72. לטענת האיש, הוראות הסכם הגירושין אשר קיבל תוקף של פסק דין, כוללות ויתור של הצדדים על זכויות סוציאליות עתידיות, ומכאן שהאישה אינה יכולה לעתור לקבלת זכויות אלו. מכל מקום לטענתו, כספי הפנסיה של האיש רחוקים שנות אור מן הסכומים להם טוענת האישה. לטענתו אין לו כל שומה להוון את כספי הפנסיה והוא יכול להחליט כי יפריש את חלקו בפנסיה רק בהגיעו לגיל פרישה. לפיכך טענות אלו אינן שייכות לקבלת כספיו ממכירת בית המגורים.

73. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, מצד אחד, אכן הסכימו הם בהסכם הגירושין כי זכויות שלא פורטו במסגרת הסכם הגירושין יותרו בבעלות הצד שעל שמו הן רשומות ובעלותו הבלעדית, כי ההסכם ממצה את כל טענות הצדדים בסוגיות הכרוכות ונובעות מהנישואין וכי כל אחד מוותר על חלקו בזכויות שעשויות לצמוח למי מהם בעתיד (סעיפים 48, 53, 56, 57 להסכם הגירושין).

74. עם זאת, מצאתי טעם בטענת האישה כי הסכמתה לוותר על חלקו של האיש בזכויות הסוציאליות העתידיות, מבוססת על הצהרת הצדדים ביחס לרכושם, בסעיף 49 להסכם, כמפורט לעיל. בניסבות העניין, אני מוצאת להורות כי לצורך חלוקת צבירת הכספים הפנסיוניים, יש לפנות לממצאי חוות דעת האקטואר אשר מונה בין היתר לצורך בחינת איזון הזכויות הסוציאליות בין הצדדים, בהסכמתם.

חוות דעת האקטואר

75. ביום 06.04.20 הוגשה חוות דעת משלימה מטעם האקטואר ביחס לחלוקת צבירת כספים בהתאם לחוק חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014.

76. האיש לא חלק על חוות דעת האקטואר ואף לא הגיש לו שאלות הבהרה. האישה אמנם הגישה לאקטואר שאלות הבהרה, אך לאחר קבלת תשובותיו לא ביקשה לחקור את האקטואר, ובסיכומיה אף ביקשה להורות על איזון הכספים בהתאם לחוות הדעת (סעיף 6 לסיכומי האישה מיום 26.05.21). כך או כך, חוות דעת האקטואר לא נסתרה.

77. לא מצאתי לקבל את טענות האישה ביחס להוספת סך של 20,296 ₪ בגין פוליסת ביטוח של האיש משנת 2003. ראשית, האקטואר נדרש לאזן את זכויות הפנסיה של האיש אשר היו קיימות במועד הקרע, ואילו טענות האישה בנוגע לפוליסת הביטוח בהפניקס היא משנת 2003 (כ-15 שנה לפני מועד הקרע). יתרה מכך, במענה לשאלות הבהרה שהגישה האישה, השיב האקטואר כי במידע שהתקבל מהמסלקה הפנסיונית, לא עלה כי קיימת הפוליסה הנטענת על ידה, וכן הובהר כי האיש אינו בעל הפוליסה הנטענת.

78. אשר לטענות האישה למשיכות כספים בסך של 28,000 ₪ על ידי האיש מתוך קרן הפנסיה ביום 01.10.17 במהלך החיים המשותפים, ובקשתה להורות על תשלום מחצית כספים אלו, הראיות שהביאה האישה בעניין זה היו חסרות, ובהחלט ואינן מלמדות על הברחת כספים על ידי האיש. יתרה מכך, במענה לשאלות הבהרה שהגישה האישה לאקטואר, השיב הוא כי מדובר בטענה שצריכה החלטה וכי בגין בדיקה זו תהיה עלות נוספת. חרף האמור, האישה לא עתרה להורות על ביצוע בדיקה כאמור. לפיכך טענות האישה ביחס למשיכת כספים במהלך החיים המשותפים, לא הוכחו ונתרו כטענות בעלמא.

79. ודוק: ברשימת פלוגתאות ומוסכמות שהגישה האישה ביום 31.01.19, ואף זו שהוגשה על ידי שני הצדדים ביום 20.02.19, הבהירה האישה כי עם העברת דוחות עדכניים על ידי האיש וככל שיתברר כי הסכום בקרן הפנסיה נמוך יותר,

לא תתנגד היא להתאמת יתרת הסכום לסך מחצית הסכומים אשר בקרן הפנסיה.

80. שוכנעתי כי חוות הדעת נערכה תוך בחינה מקיפה של כלל האסמכתאות שהובאו לעיון וידיעת האקטואר בדבר זכויות הצדדים, ומשכך מתקבלת חוות הדעת בעניין זה.

81. בהתאם לה, הוצעו שתי חלופות לעריכת האיזון:

חלופה א' - איזון כלל הזכויות לכל אחד מבני הזוג, כאשר מחצית משווי הפרש שווי הזכויות בין בני הזוג מהווה הסכום לחלוקה בתשלום חד פעמי. ע"פ חלופה זו האיש ישלם לאישה סך של 43,106 ₪.

חלופה ב' - איזון כלל הנכסים וההתחייבויות הנזילים שנצברו בתקופת השיתוף במועד הקרע, ואיזון הנכסים שאינם נזילים במועד הקרע על בסיס קבלתם בפועל. ע"פ חלופה זו נקבעה נוסחה לחלוקת הזכויות בעת מימוש.

82. ככלל, איזון זכויות עתידיות יעשה במועד התגבשותן והבשלתן בפועל, ורק במקרים חריגים ניתן להורות על היוון זכויות מייד (ראו גם: תמ"ש (משפחה נצרת) 7801-11-08 ח.צ.נ' מ.צ. (פורסם בנבו, 18.10.2011)).

83. לא נמצאו נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה מהכלל של איזון דחוי, ולפיכך מצאתי להורות כי איזון הזכויות הסוציאליות והפנסיוניות יבוצע ע"פ חלופה ב' בחוות דעת. משאין נכסים נזילים לחלוקה מיידית, תיחתמנה הפסיקת שצורפו לחוות הדעת בגין נכסים שאינם נזילים.

פלוגתא 3: העברת מחצית מכספי תביעת הביטוח בסך 81,000 ₪ אותם קיבל האיש:

84. בגין פריקת כתף במהלך עבודתו בשנת 2006, קיבל האיש פיצוי מחברת ביטוח בסך 81,000 ₪.

85. בסעיף 51 להסכם הגירושין נקבע כדלקמן: "מוסכם על הצדדים כי במידה ויזכה הבעל בסכום כלשהו במסגרת תביעתו בת.א. **-*-* ** יעביר הבעל מחצית מסכום הזכיה נטו (לאחר תשלומי שכ"ט עו"ד ומיסים) לידי האישה וזאת לא יאוחר מתום 7 ימים מהיום בו הפך פסק הדין לחלוט."

86. האישה עותרת להורות לאיש להעביר לאישה מחצית מסכום הפיצוי בסך 81,000 ₪ (קרי 40,500 ₪) בהם זכה האיש מחברת הביטוח עקב פציעתו, אשר התקבלו בחשבון הבנק של האיש, ולא הועבר מחציתם לאישה לפי תנאי ההסכם, ולחלופין לקזז סכום זה מהתשלום המגיע לאיש.

87. האיש טוען כי כאשר הצדדים חזרו לחיות יחד, העביר בפועל את מלוא כספי הפיצויים לרווחת האישה והילדים במספר פעימות: סך של 40,000 ₪ שימשו לטיול משפחתי גדול בחו"ל בחודש אפריל 2016; סך של 30,000 ₪ ששולמו לטובת ג'יפ טויוטה לנד קרוזר בחודש ינואר 2016; וכן סך של 11,000 ₪ הועברו לחשבון המשותף לטובת הוצאות הבית וכיסוי יתרת חובה שלילית. לטענתו מדובר בכספים שאינם ברי איזון ומכל מקום הוא מילא את התחייבותו להעביר לאישה מחצית מסכום הפיצוי במהלך החיים המשותפים, ואין משמעות לעובדה שלא בוצעה העברה פורמלית של הכספים לחשבון הבנק של האישה.

88. מעיון בחוות דעת האקטואר מיום 18.03.20, עולה כי התביעה בת"א 9116-09-11 בה זכה האיש בכספי פיצויים, נסגרה בפשרה כבר ביום 23.12.14. פסק הדין הפך חלוט ביום 06.02.15 (בחלוף 45 ימים ממועד פסק הדין). כלומר ע"פ הוראות הסכם הגירושין, היה על האיש להעביר לאישה את מחצית מסכום הזכיה עד ליום 13.02.15 (בחלוף 7 ימים מהיום בו הפך פסק הדין לחלוט).

89. הצדדים כאמור חזרו לחיות יחד ביום 02.06.15 למשך כשלוש שנים, ולמעשה עד הגשת תביעתה בשנת 2018, האישה לא עתרה לקבלת חלקה בכספי התביעה של האיש בתום מניין הימים שהיה על האיש להעבירם לידי האישה,

בהתאם למועד שנקבע בהסכם.

90. הראיות תמכו בגרסת האיש על-פיה הוא השתמש בכספי הפיצויים שקיבל, לטובת הוצאות ששימשו את המשפחה. אף האישה אישרה זאת במהלך הדיון. ראו בעניין זה פרוטוקול הדיון מיום 15.07.18 (עמ' 2, שורות 16-22):

"הנתבע מזהר כחוק:

העברתי 81,000 ₪ לחשבון במהלך השנה משחזרתי הביתה לא זוכר בדיוק תאריך. 81,000 ₪ קיבלתי פיצוי, 40,000 ₪ נסענו לטיול קרוונים באירופה ועוד רכשנו רכב טויוטה ובשאר כסינו את החובות בעו"ש.

התובעת:

מה שהוא אמר עכשיו לדעתי הוא אמר אמת."

91. מאוחר יותר בהליך, בחקירתה הנגדית, האישה שינתה גרסה וטענה: "אני טוענת שלא קיבלתי אותם" (ראו פרוטוקול הדיון מיום 03.03.21, עמ' 16 שורה 12). כאשר התבקשה להסביר כיצד זה עולה בקנה אחד עם הודאתה לעיל כי היא כן קיבלה אותם, השיבה: "דיון ראשון הייתי מלאת פחד, הוא יושב מאחוריי זה מאוד מאוד מלחיץ ומאוד לא נוח. כן, הייתי מאוד בלחיץ אמרתי כל מה שהוא אומר זה אמת. וזהו. והלכתי." (שם, שורות 16-17). כאשר נשאלה האם שיקרה בבית המשפט השיבה: "טעיתי ואני מתנצלת על כך. זה לא היה אמת" (שם, שורה 22).

92. הודאת האישה בגרסת האיש בדיון שנערך ביום 15.07.18 נאמרה מרצון ובחופשיות, אף מבלי שנשאלה על ידי בית המשפט או על ידי מי מהנוכחים באולם, ובית המשפט התרשם כי היתה אותנטית וישירה.

93. מדובר בסכום פיצויים שקיבל האיש בסמוך לחזרת הצדדים לחיים משותפים, והופקד בפקדון של האיש. אמנם מחוות דעת האקטואר עולה כי נכון ליום חתימת ההסכם 25.01.15 ועד 01.02.15 (שבעה ימים ממועד ההסכם) לא העביר האיש מחצית מכספי התביעה לחשבון האישה. עם זאת, עולה כי בתקופה הנבדקת שבין מועד חתימת ההסכם (25.01.15) ועד מועד עזיבת האיש את הבית (07.01.18), העביר האיש כספים לחשבונות האישה בסך של 213,300 ₪, וכן הועברו לחשבונה 7,500 ₪ מחשבון משותף של הצדדים (עמ' 14 לחוות הדעת, סעיף 6.1).

94. האיש עשה שימוש בכספי התביעה במהלך החיים המשותפים מעת שהצדדים חזרו לחיות יחד, ואף הוכח כי העביר תשלומים רבים לטובת המשפחה לרבות לחשבון האישה עצמה. כל אלה מתגבשים לידי מסקנה כי על אף שלא בוצעה העברה פורמלית של כספי התביעה בהתאם להסכם הגירושין, כספים אלו של האיש שימשו את הצדדים כחלק מהקופה המשותפת.

95. בתקופת החיים המשותפים, שלאחר החתימה על הסכם הגירושין, הכספים של הצדדים התערבבו והתמזגו זה בזה, והאישה לא הצליחה להוכיח שכספים שנמשכו לאחר מכן, מקורם בכספי הפיצוי אלה. בניסבות אלה, ובהעדר ראיות אחרות, סביר כי כספי הפיצויים ששולמו לאיש שימשו למימון צרכי המשפחה, ולא ניתן להפריד אותם משאר הכספים אשר התערבבו בין הצדדים במהלך תקופת החיים המשותפים שלאחר הסכם הגירושין.

96. בשים לב למועד בו שולם סכום הפיצוי לאיש, ולהעברות הכספיות הרבות שביצע לחשבונה של האישה, מתבקשת המסקנה כי האישה נהנתה באופן ישיר מסכום הפיצוי שקיבל האיש, ואין בעובדה שלא הועברה העברה אחת פורמלית בגין חיוב זה, כדי לפגום בקיום התחייבות האיש, שהרי ממילא הכספים הוצאו לטובת התא המשפחתי. לאור זאת, טענת האישה לזכאותה לסכום זה- נדחית.

פלוגתא 4- החזר הלואה בסך 10,000 ₪ שנלקחה למימון עו"ד של האיש במסגרת כתב אישום שהוגש נגדו בגין נהיגה

בגילופין:

97. בסעיף 52 להסכם נקבע: "הלוואה על סך 10,000 ₪ שלקחו הצדדים למטרת תשלום שכר טרחת עו"ד של הבעל בנושא נהיגה בשכרות תועבר במלואה על שם הבעל".

98. לטענת האישה, סך זה לא הועבר לה ולפיקך יש להפחיתו מהסך שיועבר לאיש. האיש טוען כי טענת האישה בעניין זה זנחה ולכן אין לקבלה. עוד לטענתו, טענה זו של האישה מעידה על רצונה לחלוב ממנו כספים, גם כאשר כל כספי משכורתו הופקדו לחשבון המשותף לאחר החתימה על ההסכם.

99. אכן בסיכומיה זנחה האישה את טענתה לקיזוז הלוואה הנטענת ועל כן אין מקום להידרש לטענות בעניין זה. ראו פסקה 65 לעיל.

100. ממילא, מעיון בחוות דעת האקטואר עולה כי מאחר שההלוואה האמורה בסך של 10,000 ₪ נלקחה בתאריך 19.11.13 (מחוץ לתקופת הבדיקה), הרי שלא ניתן לאמת כי תמורת הלוואה זו הועברה לעורך דינו של האיש בנושא נהיגה בשכרות. ככל שהלוואה זו שימשה למטרה זו, הרי שהיא נפרעה בתקופה שבין חודש ספטמבר 2014 ועד חודש ינואר 2015.

101. בנסיבות העניין, ובשים לב לתקופה המדוברת בה הצדדים חזרו לחיות יחד, לא מצאתי לחייב את האיש בהשבת הלוואה הנטענת.

פלוגתא 5- משכורתו של האיש בשנים 2016-2017:

102. לטענת האישה, האיש התחייב להעביר לה ולצרכי הבית את כלל משכורתיו בשנים 2016-2017, אלא שבנתונים שהתגלו מתוך כתבי הטענות של האיש ובהתאם להבהרת האקטואר במענה לשאלות ההבהרה, עלה כי בתקופה הנדונה הסתכמו משכורות האיש לסך של 217,960.96 ₪, בעוד שהאיש העביר לאישה באותה תקופה סך של 166,800 ₪ בלבד. קרי- נותר האיש חייב לאישה בהתאם לחוות דעת האקטואר סך של 51,160.96 ₪.

103. האיש מכחיש את טענות האישה ביחס להתחייבותו להעביר לה את כל משכורתו. לטענתו אין כל שמץ של תימוכין לכך וכי מדובר בניסיון הטעיה מצד האישה. האיש לטענתו העביר לאישה את משכורתיו מרצונו הטוב ומתוך דאגה לתא המשפחתי.

104. מאחר שהוגשה תביעה נפרדת בעניין זה על ידי האישה, ומאחר שמדובר בסכומים שאינם חלק מהסכם הגירושין, אדרש לסוגיה זו בהמשך ובאופן נפרד לחלוקת התמורה בגין מכירת הבית.

פלוגתא 6- כספי הרכב מסוג טויוטה:

105. בסעיף 45 להסכם נקבע כדלקמן: "רכב המשפחה מסוג מיצובישי פג'ארו Q מספר **-***-** הרשום כיום על שם האם יישאר בבעלותה".

106. האישה מבקשת להורות כי רכב מסוג טויוטה, אשר החליף את הרכב מסוג מיצובישי שמופיע בהסכם ואשר רשום על שם האישה, יישאר בבעלותה, תמורת העברת מחצית מסך של 16,000 ₪ לאיש (קרי 8,000 ₪), בהתאם לסכום בו נמכר הרכב הרשום בהסכם, ולחלופין לקזז סכום זה מחובו של האיש כלפי האישה.

107. לטענת האיש, יש לדחות את עתירת האישה להצהיר על בעלותה הבלעדית ברכב מסוג טויוטה, אשר מהווה נסיון לשנות את הוראות ההסכם. האיש עותר למחצית מהזכויות ברכב הנ"ל, אשר נרכש מכספים משותפים בסך 120,000 ₪ במהלך החיים המשותפים, כאשר לצורך רכישתו העביר סך של 30,000 ₪ מתוך הפיצוי שקיבל בגין פגיעה בעבודתו

כאמור. יתרת הרכישה מומנה באמצעות הלואה שנלקחה במשותף והוחזרה על ידי הצדדים מדי חודש.

108. בכתב ההגנה של האישה לתביעה לביטול ההסכם, טענה כי "למרות האמור לעיל, תהא הנתבעת שכנגד מוכנה לקבל ספציפית את גישת התובע שכנגד ביחס לרכב, ככל שבכל הקשור לרכב יחושבו חלקי הצדדים ממחיר מכירת הרכב, בניכוי יתרת ההלוואה על הרכב, אשר תשולם על ידי שני הצדדים שווה בשווה, ובניכוי הוצאותיה המלאות של הנתבעת שכנגד בקשר עם הרכב, אשר חציין יושתו על התובע שכנגד". וכן: "בהתאם תבקש התובעת כי האקטואר אשר מונה יבצע את החישובים בהתאם לאמור מעלה, לשמאות עדכנית לגבי שווי הרכב, ולכלל הוצאות הנתבעת שכנגד בפועל על הרכב" (סעיפים 36-37 לכתב ההגנה).

109. אין מחלוקת בין הצדדים כי הרכב מסוג טויוטה רשום על שם האישה (נספח 5 לכתב התביעה לאכיפת הסכם), וכי מדובר ברכב שנרכש במהלך החיים המשותפים ונותר לאחר הפירוד בין הצדדים בשימושה הבלעדי. אף אחד מהצדדים לא הצליח להוכיח כי הרכב נרכש מכספים שלו. מכל מקום, כאמור הרכב נרכש במהלך החיים המשותפים של הצדדים.

110. אמנם בהסכם הצדדים הסכימו על הותרת רכב מסוג מיצובישי בבעלות האישה, עם זאת לא ניתן "לצבוע" את צבע הכסף, אשר שימש לרכישת הרכב שנרכש ושווי שונה, ושאינו מוזכר בהסכם.

111. לפיכך, ובהתאם להסכמת האישה לעיל, אני קובעת כי הרכב הוא משותף לצדדים. כפועל יוצא, אני מורה כמבוקש על איזון הזכויות ברכב בהתאם לחוות הדעת, באופן שבו האישה מחויבת להעביר לאיש את מחצית שווי הרכב נכון למועד פרידת הצדדים, בניכוי יתרת ההלוואה על הרכב, שתשולם על ידי שני הצדדים באופן שווה.

פלוגתא 7- תשלום המזונות, לרבות העברת 10% כנגד התחייבות האיש לשלם:

112. בסעיף 27 להסכם הגירושין סוכם כדלקמן: "מוסכם על הצדדים כי החל מיום 01.02.16 האב יחוייב במזונות הקטינים בסך של 5,000 ₪ לחודש כולל מדור..."

113. בסעיף 42 להסכם סוכם כדלקמן: "מוסכם על הצדדים כי כנגד התקופה שבין יום חתימת הסכם זה ויום תחילת תשלום המזונות בהתאם לסעיף 27 ישלם הבעל לאישה סך של 60,000 ₪ בנוסף לתשלום המזונות הראשון. מוסכם על הצדדים כי כנגד תשלום זה יוכל הבעל להעביר על שם האישה 10% נוספים משווי בית המשפחה."

114. כלומר, הצדדים סיכמו כי בשנה שתחלוף ממועד חתימת ההסכם (25.01.15) ועד לתחילת תשלום המזונות בפועל (01.02.16), האיש ישלם לאישה סך של 60,000 ₪. אלא שכאמור בתאריך 02.06.15 הצדדים חזרו זל"ז. עד פרידת הצדדים הוכח כי האיש שילם כספים רבים לטובת התא המשפחתי.

115. טענת האישה שבמשך השנים האיש לא שילם לה את דמי המזונות במסגרת הסכם הגירושין דינה להידחות. כל זמן שהצדדים התגוררו יחד עם ילדיהם והאיש הכניס את משכורתו לטובת התא המשפחתי, הרי שהוא זן את הילדים ישירות במסגרת התא המשפחתי.

116. לעניין זה ראו: ע"א 4946/94 אגברה נ' אגברה, פ"ד מט(2) 508, שם בוטל חיוב במזונות בהסכם הגירושין נוכח התנהגות הצדדים המאוחרת להסכם ולאישור, אשר העידה הלכה למעשה, כי הם לא פעלו בהתאם להוראות ההסכם והתעלמו מקיומו:

"עלינו לשאול אפוא, אם במקרה שלפנינו, מחזרתם של בני הזוג לחיים משותפים עולה כוונה מכללא לבטל את ההסכם בדבר המזונות שהמערער התחייב לשלם. לדעתי התשובה לשאלה זו היא חיובית. הסכם הגירושין נעשה בשעתו לקראת מציאות של חיים בנפרד תוך אפשרות שהאישה תינשא לאחר. חיש מהר התברר שהמציאות ששני הצדדים ראו נגד עיניהם בעת כריתת ההסכם שונה בתכלית. במקום חיי פירוד באו

חיים במשותף; במקום אפשרות להינשא לאחר בא היעדר אפשרות להינשא לאחר; במקום מזונות בסכום קצוב בא פרק זמן מתמשך של פרנסת הבית בלא קיצבה. ברור שאומד דעתם של בני הזוג היה שחזרתם זה לזו מהווה ביטול חיוב המזונות (וראה בע"א 442/83 מ' קם נ' ד' קם [פורסם בנבו] [5], בעמ' 777). עצם הדבר שהבעל לא פנה כל אותן שנים לבית המשפט כדי לבטל פורמאלית את תוקף הסכם הגירושין מלמד שהוא, לפחות, לא סבר שיש לאותו הסכם תוקף כמעין "פוליסת ביטוח" נגדו. טענת המשיבה שבמשך השנים המערער נתן לה מזונות במסגרת הסכם הגירושין אינה מקובלת עליו. ברור לגמרי שהוא פרנס אותה במסגרת משפחתית ולא כפורע חוב על-פי הסכם הגירושין. לאור האמור דין הערער להתקבל, במובן זה שאין עוד תוקף לחיוב המזונות על-פי הסכם הגירושין."

117. שני הצדדים אישרו כי מאז שהאיש עזב את הבית מיד לאחר שנפרדו הצדדים בחודש ינואר 2018, הוא החל לשלם לאישה דמי מזונות עבור ילדיהם ע"פ ההסכם שנחתם בין הצדדים (סעיף 26 לכתב ההגנה של האיש בתביעה לאכיפת הסכם, סעיף 9(ד) לכתב התביעה של האישה לאכיפת הסכם, סעיף 27 לתע"ר האישה מיום 16.08.20).

118. חרף טענות האישה כי בזמן שהצדדים חזרו לחיות יחד, פנתה היא לאיש בדרישות כי ישלם את המזונות שנקבעו בהסכם- כאשר התבקשה האם להציג ראיה כלשהי לתמוך בטענותיה, לא מצאה הסבר מניח את הדעת, ותשובותיה היו מגומגמות, מתחמקות ולא רלוונטיות לשאלות שנשאלה.

119. כך למשל, ראו עדות האישה בחקירתה הנגדית מיום 03.03.21, בעמ' 34, שורות 3-13:

"עו"ד סגל: אוקי. אז אפשר להסכים למשל שיש דברים שלא פעלתם בהתאם להסכם, נכון?"

גב' ש': לא.

עו"ד סגל: אני אמנה אותם. בסדר? מזונות לא בהתאם להסכם שהוא היה גר בבית. אני הולך פשוט.

גב' ש': מזונות?

עו"ד סגל: כן.

גב' ש': היה צריך להיות לפי הסכם. מה זאת אומרת?

עו"ד סגל: לא. אני שואל אותך מה היה בפועל.

גב' ש': נדרש ממנו לפעול לפי הסכם. אם הוא לא פעל לפי הסכם

עו"ד סגל: תקשיבי, נ'.

גב' ש': או כן פעל לפי הסכם זה שלו."

ובהמשך בעמ' 35 שורות 15-24:

"הש' רום פלאי: שניה, שניה אדוני. אני אחדד את השאלה. השאלה היא כזאת גברתי, ברגע שבעצם את העיקר שבהסכם שאתם מתגרשים לא קיימתם, כי הוא חזר הביתה אוקי? אז הציפייה שלך היתה שלמעט זה הכל מקוים?"

גב' ש': אני ציפיתי כשהוא חזר הביתה היו תנאים מאוד מאוד ברורים של מה כן ומה לא והחזרה שלו הביתה לא היתה חזרה של כאילו בוא הביתה ואנחנו חוזרים להיות משפחה. ממש לא. זה היה, היו תנאים מאוד

ברורים של אנחנו על ניסיון כלשהו ולראות שהדברים באמת כמו שהם, ואחר כך נראה. אבל לא ביטלנו את ההסכם, לא ציפינו לבטל את ההסכם, אני לא עמדתי בזה כלכלית בלהחזיק אותו ובגלל זה אני כל פעם אמרתי לו ש', איפה הכסף הזה? ש' חתמנו הסכם גירושים, ש', בוא, ש' זה, כי ואללה, סליחה לא ואללה."

וגם בעמ' 39 שורה 21 עד עמ' 39 שורה 15:

"עו"ד סגל: טוב. אז בית המשפט יראה. בואי תציגי לבית המשפט ראשית ראייה, את יודעת מה, ראייה הכי קטנה שיש שבעצם פנית לא' בטענה שהוא לא משלם מזונות, הוא לא משלם מחציות בתקופה שהוא היה גר בבית?

גב' ש': אין, זה שיחות ביני ובין א', לא בטלפון אז הן לא הוקלטו.

עו"ד סגל: לא הוקלטו. ווטסאפ.

גב' ש': אתה רוצה אני אעבור על ההקלטות שלנו עוד פעם?

עו"ד סגל: משהו שאת אומרת לו אתה לא עומד בהסכם.

גב' ש': מה, אני אשלח לו ווטסאפ תשלם לי כסף?

עו"ד סגל: אתה לא עומד בהסכם, ווטסאפ. משהו, הודעה.

גב' ש': לא, רוב השיחות נעשו [...] פנים מול פנים.

עו"ד סגל: באותה שיחה שאנחנו מדברים ב - 2017 את בעצם מדברת עם א' על הרוב, בסדר?

גב' ש': על - ?

עו"ד סגל: על הרוב, את לטענתך את אומרת שאת לא מדברת על העניין של האלימות.

גב' ש': נכון.

עו"ד סגל: לשיטתך. ואת לא אומרת מילה אחת לגבי העניין הכלכלי, מילה אחת.

גב' ש': למה? הרי עכשיו אתה הקראת לי על זה שאני מפרנסת.

עו"ד סגל: מילה אחת לגבי העניין שהוא לא משלם לך מזונות, מילה אחת.

גב' ש': אה על זה? נכון. לא צריך לעורר את הכל."

120. יוצא כי חבות האיש לשלם לאישה סך של 60,000 ₪ בהתאם להסכם בתקופה בה חזרו הצדדים לחיות יחד, מולאה אף ביתר, שכן האיש שילם סכומים רבים לטובת צרכי המשפחה והילדים בזמן החיים המשותפים, ואף הוכח כי האיש קיים את חלקו בתשלום המזונות לידי האישה כמוסכם, מיד לאחר הפרידה הסופית.

121. המסקנה היא כי הוראות ההסכם ביחס לדמי המזונות לא חלו בתקופה בה חיו יחד, והלכה למעשה "הוקפאו" למועד הפרידה בפועל. מובהר כי הכרעה זו תקפה גם להליכי הוצאה לפועל, ככל וישנם, בעניין החוב הנטען על ידי האישה בתקופה שמיום 25.01.15 ועד 07.01.18.

122. בנוסבות אלה, טענת האישה- לפיה האיש "בחר למעשה באפשרות להעביר על שם האישה 10% מהזכויות בבית

תחת ביצוע אותו תשלום" (סעיף 9.ד. לכתב התביעה, סעיף 27 לתע"ר האישה), שהרי הצדדים סיכמו כי "כנגד תשלום זה יוכל הבעל להעביר על שם האישה 10% נוספים משווי בית המשפחה"-נדחית.

תוקף הסכם הגירושין

123. בהסכם הגירושין קבעו הצדדים חלוקה מפורשת של רכוש הצדדים, תשלום מזונות, זמני שהות וכיו"ב, כתוצאה מפרידת הצדדים, כאשר בפרק ה"הואיל" הוסכם בזו הלשון:

"הואיל וקשר הנישואין שבין הצדדים על על שרטון והצדדים הגיעו להחלטה כי אינם מעוניינים להמשיך לחיות כבעל ואישה, ולאחרונה הגיעו למסקנה, כי ברצונם להיפרד זה מזה בגט פיטורין כדת משה וישראל; והואיל והצדדים מעוניינים באמצעות הסכם זה להסדיר ולקבוע את דרך היפרדותם זמ"ז בגט פיטורין כדמו", ולקבוע בהסכמה שבהתאם למפורט בהסכם זה להלן את כל העניינים הנוגעים לכרוך והנובע מהגירושין".

124. כאמור לעיל, הסכם הגירושין נערך ונחתם לקראת מציאות של חיים בנפרד. כעבור זמן לא רב, התברר שהמציאות ששני הצדדים ראו לנגד עיניהם בעת כריתת ההסכם השתנתה בתכלית, ובמקום להיפרד, חזרו לחיות יחד במשך שלוש שנים.

125. על בית המשפט לשקף את המערך הכלכלי על-פיו הצדדים התנהלו וזאת הוא מסיק מהראיות שהובאו בפניו על ידי הצדדים.

126. יצוין כי בתקופה בה הצדדים היו גרושים ממועד חתימת ההסכם ביום 25.01.15 ועד שחזרו להיות יחד ביום 02.06.15 (כארבעה חודשים), אף לא אחד מהצדדים פנה לבית המשפט על מנת לבטל או לאכוף את הוראות ההסכם.

127. לאחר שהצדדים התגרשו זמ"ז, כאמור, הם חזרו לחיות יחד. לא יכולה להיות מחלוקת כי בתקופה זו, הם לא פעלו ע"פ הסכם הגירושין. לראיה, באותן שלוש שנים משותפות לאחר הגירושין לא נעשתה פניה לבית המשפט כדי לבטל או לאכוף את הסכם הגירושין, ומכאן כי שניהם סברו כי אין לקיים את הסכם הגירושין בתקופה זו, בה חיו ביחד.

128. הוכח כי בזמן החיים המשותפים, סעיפי ההסכם לא קוימו על ידי מי מהצדדים. הן לגבי זמני שהות עם הילדים ומזונותיהם, והן בנוגע לפן הרכושי. הוכח כי לאורך שלוש השנים בהן חיו יחד, הצדדים לא נהגו בהפרדה רכושית לפי ההסכם, אלא נהגו באופן שיתופי, ו"ערבבו" את כספם ורכושם, כאשר הכניסו את משכורתיהם לטובת התא המשפחתי, לא מכרו את הבית, לא שילמו את הסכומים שנקבעו בהסכם במועדים שנקבעו, ועוד.

129. ראו בעניין זה עדותו של האיש מיום 03.03.21 (עמ' 62 שורות 8-10):

"ברגע שחזרתי הביתה חזרנו לחיות כבעל ואישה. לא התחתנו, ההסכם הזה היה בהולד, כל מה שהיה בבית היה של שנינו. גם המכירה של הבית כביכול שהיתה צריכה להתבצע היינו בהולד. הכספים האלה היו בהולד, כל הדברים האלה."

ובהמשך (שם, בעמ' 71 שורות 5-2):

"אני מתכוון ואני אומר שאנחנו חזרנו לחיות יחד ... החשבונות בנק אמנם היו בנפרד אחד על שמי ואחד על שמה, אבל התנהלנו בבית כתא משפחתי. לא היתה טבעת נישואים על היד, אבל הבית התנהל כבעל כאישה ומשפחה לכל דבר."

130. כאשר האישה נשאלה בחקירתה הנגדית ביחס לתקופות ההסכם בתקופה בה היו יחד, לא סיפקה תשובה עניינית אלא השיבה תשובות סותרות, מתחמקות וסוטות מן הנושא. אף כאשר בית המשפט התעקש לשאול אותה על נקודת הזמן הזו בה הסכימה האישה שהאיש יחזור הביתה, המשיכה האישה לטעון בעלמא כי היה ברור שהסכם הגירושין תקף וכי פנתה לאיש על מנת לקיימו (ראו פרוטוקול הדיון מיום 03.03.21, עמ' 35-38).

131. כך למשל ראו עדות האישה מיום 03.03.21 (עמ' 36 שורה 19 עד עמ' 37 שורות 16):

" הש' רום פלאי: לא, לא, שניה, שניה גברתי. אבל אני מבקשת להבין משהו אחר. אני מבקשת שתשכנעני אותי כן? על ה.. או תתארי לי את נקודת הזמן הזו שבו אמרת לא, למרות שאתה חזרת הביתה, למרות שאני הסכמתי שתחזור הביתה ההסכם הזה הוא בתוקף.

גב' ש': זה היה ברור שהוא בתוקף.

הש' רום פלאי: למי?

גב' ש': היתה בינינו גם שיחה אם הולכים להתחתן שוב פעם או נשארים ככה. ושנינו הסכמנו, שנינו הסכמנו, זה לא היה חד צדדי שנשארים ככה עם הסכם גירושים, היתה על זה שיחה.

הש' רום פלאי: אז מתי היתה השיחה הזאת?

גב' ש': שנה אחרי. שנה אחרי, באמת בשנה הראשונה היה בסדר. לא היה סמים בבית, כמעט אלימות ממש

הש' רום פלאי: אז רק שניה, אז שוב פעם, אני מתנצלת שאני מתעקשת.

גב' ש': לא, לא, את בסדר.

הש' רום פלאי: אבל זה בדיוק מה שאני מנסה להבין אוקי?

גב' ש': כן. כן. סליחה שאני לא

הש' רום פלאי: אז את אומרת ככה - שנה אחת אז מה? ההסכם היה בהולד, הוא כאילו לא היה, מה היה?

גב' ש': לא. היה הסכם אחר בשנה הזאת, עוד פעם, מבחינה כלכלית אני לא הצלחתי להחזיק את הכל וסיכמנו שהוא יכניס 4 אלפים ש"ח לטובת המגורים של ההוצאות שלו וכל זה.

הש' רום פלאי: אז ההסכם הזה היה בהולד?

גב' ש': הוא היה צריך לשלם מחציות שהוא לא שילם, לא כי זה היה בהולד, כי הוא פשוט לא שילם."

132. לא זו אף זו, בתמלול שצירפה האישה עצמה לתביעה שהגישה כנגד האיש בגין לשון הרע, עולה שיחה בין הצדדים (ככל הנראה בראשיתו של הסכסוך), לפיה האיש שואל את האישה על פשר התביעה שהגישה לאכיפת הסכם הגירושין, ובשיחה טוענת האישה בעיקשות כי היא אינה מבקשת לתבוע את האיש, ואף לדבריה, בן זוגה הוא זה אשר מבקש שההסכם עליו חתמו הצדדים לפני שלוש שנים, ייכנס (עתה) לתוקף.

133. ראו בעניין זה תמלול שיחה בין הצדדים שצירפה האישה עצמה (נספח 3 לכתב התביעה הנזיקית בגין לשון הרע), ואיך זיל גמור:

א': יש תביעה שגברת נ' ש' ... ע', ע'- מגיש תביעה, התובעת היא נ' ש' כנגד הנתבע ש' א'.

נ': תובעת מה??

א': תובעת אותי!

נ': במה אני תובעת אותך?

א': למימון- למימוש ההסכמים, ואת דורשת אחוזים מסויימים מהבית, וכל-

נ': אני לא דורשת כלום! אנחנו דרשנו משהו אחד, תוקף להסכם מלפני 3 שנים! כי אין התקדמות, אז נלך כבר על ההסכם שהסכמנו עליו לפני 3 שנים, וזהו! במקום לבנות הסכם חדש, ששנינו לא הצלחנו להגיע לפשרה- נלך על ההסכם הקודם, ששנינו חתמנו עליו והיה לו אישור של בית משפט!

א': בקיצור, את הגשת תביעה לב- את הגשת...

נ': זה לא תביעה!

א': אל תנסחי את זה בצורה אחרת.

נ': אז איך אתה אומר לי שע' כתב דברים שקריים? אין שם שום דבר שקרי, זה מה שאנחנו הסכמנו עליו לפני 3 שנים!

א': אז תבקשי ממנו! תבקשי ממנו, תבקשי ממנו. מה שהוא הגיש לבית משפט, תבקשי ממנו שאת רוצה לקרוא בסדר?

נ': הוא לא הגיש כלום לבית המשפט, אני מסבירה לך!

...

נ': הוא ביקש תוקף להסכם מלפני 3 שנים! כי זה הסכם ששנינו הסכמנו עליו.

...

נ': אותו הסכם, מלפני 3 שנים, ששנינו חתמנו עליו- הוא ביקש תוקף. זהו.

...

א': נו? אז למה לא חשבת ליידע אותי??

נ': כי זה סתם!! זה עומד בבית משפט ... בית משפט יוצא בכלל לפגרה!

א': לא, לא!! שזה מצב, היה מצב הפוך- את כעסת, ...

נ': אתה הבאת אותי לבית משפט! אני לא מביאה אותך לבית משפט ולא תובע ממך, שום דבר!

א': את מביאה אותי. את תובעת אותי.

נ': אני תובעת את ההסכם-, מה פתאום, אני לא תובעת אותך!! אני תובעת את-, אני גם לא תובעת! אנחנו בסך הכל מבקשים מבית משפט, שההסכם שאני ואתה הסכמנו עליו וחתמנו עליו- שיקבל תוקף! זה הכל!!

א': זה נקרא תביעה לבית משפט!

...

נ': אני ואתה גרושים, ויש- עשינו הסכם, ובסך הכל ביקשתי שההסכם יכנס לתוקף. לא תבעתי משהו חדש, לא ביקשתי משהו חדש, ...

א': אז את דורשת את כל ההסכם? ...

נ': ממה שהבנתי, כן. ... מה שרשום בהסכם.

א': מה שרשום... ותגידי לי, והתביעה על 80 אלף שקלים שהכסף שהגיע, ו40 אלף שאני את והילדים טסנו לגרמניה לטיול קראוונים- מהכסף הזה, את זה את גם רוצה חצי?!

נ': מה שכתוב בהסכם, אין לי מושג."

(עמ' 8-10 לתמלול, נספח 3 לכתב התביעה הנזיקית בגין לשון הרע מיום 17.12.20, תחת הכותרת: "העתק תמלול השיחה בין התובעת לנתבע מיום 18.04.25").

134. מעיון בתמלול הארוך שצירפה האישה לתביעתה, בשום מקום בשיחה הארוכה שהתנהלה בין הצדדים, לא טענה האישה בפני האיש כי הוא הפר את ההסכם שהיה "ברור שהוא בתוקף" כדבריה. להפך, ע"פ מילותיה שלה, רק לאחר שהצדדים נפרדו סופית בחלוף שלוש שנים, ומשלא הצליחו להגיע להסכמות, הבשילה העת "ללכת על ההסכם הקודם" כדבריה, כאשר עורך דינה פנה לבית המשפט וביקש "שההסכם יכנס לתוקף". זאת אף מבלי שהיא זוכרת מה רשום באותו הסכם.

135. לנוכח דברים אלו, לא יהיה זה מופרך להניח, כי בן זוגה של האישה הוא "הרוח החיה" מאחורי הגשת התביעה כנגד האיש מלכתחילה, בשונה מעמדת האישה, נכון לאותה עת, לפחות ע"פ הצהרותיה שלה, בפני האיש בהתאם לתמלולי ההקלטות שצורפו על ידה.

136. לאחר בחינת גרסאות הצדדים, העדויות, הראיות ומכלול הנסיבות, הכף נוטה אל המסקנה כי ההסכם תקף והוראותיו (הרלוונטיות) מחייבות, אך לא ביחס לתקופה שבין מועד חתימת ההסכם (25.01.15) ועד פרידת הצדדים באופן סופי (07.01.18). בתקופה זו, הוראות הסכם הגירושין "הוקפאו" ונדחו למועד הפרידה הסופית של הצדדים.

137. מכאן כי, כספים שהועברו בין הצדדים אחד לשני בזמן שחזרו לחיות יחד הם חלק מהרכוש המשותף של הצדדים, ומכאן שלא ניתן לחלקם בהתאם להוראות ההסכם. על כן, אף אחד מהצדדים לא הפר את הוראות ההסכם בתקופה בו חיו יחד, ואף אחד מהם לא זכאי לניכוי סכומים בגין הפרת ההסכם בתקופה הרלוונטית.

138. כזכור, ע"פ חוות דעת שמאי מוסכמת, שווי הבית כולל החצר הצמודה הוא 2,290,000 ₪ נכון ליום 15.02.18. לאור כל המפורט לעיל, אני מורה כי האיש זכאי לקבלת מלוא זכויותיו בבית בשיעור 45%, קרי- סך של 1,030,500 ₪.

139. בהתאם להסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של החלטה שיפוטית ביום 03.04.19, האישה שילמה ישירות לידי האיש סך של 408,901 ₪ ביום 25.05.19. עוד נקבע כי היתרה בסך של 623,750 ₪ תיוותר בחשבון נאמנות, ולאחר הכרעה בסוגיה ייקבע הסכום אותו יעבירו ב"כ הצדדים לאיש מתוך חשבון הנאמנות, וככל שתיוותר יתרה היא תושב לאישה.

140. משאלה הם פני הדברים, אני מורה כי הסכום שהופקד בנאמנות, יושב לאיש להשלמת חלקו בזכויות בית המגורים ובסה"כ 623,750 ₪, בתוספת ריבית והצמדה כדין.

141. כאמור, מאחר שהצדדים הסכימו למינוי אקטואר לצורך איזון משאבי הצדדים ובכלל זה חלוקת כספי הפנסיה של הצדדים, מצאתי ליתן לחוות הדעת מיום 06.04.20, תוקף של פסק דין בכל הנוגע לזכויות הסוציאליות כמפורט לעיל.

142. הבסיס המשפטי לחיוב בעלים משותפים (לרבות בן/בת זוג) בתשלום דמי שימוש בגין שימוש בלעדי בדירת מגורים מצוי, בראש ובראשונה בסעיף 33 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק המקרקעין"), הקובע את חובתו של שותף, המשתמש במקרקעין משותפים לשלם ליתר השותפים שכר ראוי עבור השימוש, עפ"י חלקיהם במקרקעין, ובלשונו:

"תשלום בעד שימוש שותף שהשתמש במקרקעין משותפים חייב ליתר השותפים, לפי חלקיהם במקרקעין, שכר ראוי בעד השימוש".

143. בית המשפט העליון בע"א 1492/90 נאיפה סעיד זרקא נ' סלמאן [פורסם בנבו] (1990) להלן: "הלכת זרקא", סייג את החובה המוטלת עפ"י סעיף 33 לחוק המקרקעין, וקבע כי חובה זו קיימת, רק כאשר השותף האחד השתמש במקרקעין באופן בלעדי, באופן שמנע מייתר השותפים להשתמש אף הם במקרקעין.

144. הלכת זרקא, שממשיכה להנחות את בתי המשפט חרף הביקורת שנמתחה עליה (ע"מ 9881/05 פלוני נ' פלוני [פורסם בנבו] (2006)), מבוססת על ההנחה כי עזיבת בן הזוג את הדירה המשותפת, מהווה מעין הסכמה לשימוש של בן הזוג האחר בדירה וויתור על דמי שימוש.

145. לצד קביעה זו, הכירה ההלכה הפסוקה בכך שגם כאשר אחד מבני הזוג עוזב את הבית המשותף בתקופה הקשה של פירוק הקשר, אין בכך כדי להעיד כי הוא מוותר על זכויותיו "מעתה ועד עולם" (בע"מ 9126/05 פלוני נ' פלוני [פורסם בנבו] ניתן ביום 26.1.2006).

146. נטל השכנוע עומד לפתחו של זה הטוען כי נמנע ממנו השימוש (ראו לעניין זה בע"א 1411/92 ידיד נ' ידיד (1992); ע"מ (י-ם) 320/02 עפל נ' עפל [פורסם בנבו] (2002)), ועל התובע דמי שימוש להוכיח שהייתה מניעה כנה אמיתית ונמשכת, כדי לזכות בדמי שימוש ראויים (עוד ראו תמ"ש (ת"א) 73931/98 קיסרי נ' קיסרי [פורסם בנבו] (1998)).

147. בענייננו הצדדים חתמו על הסכם גירושין, במסגרתו הוסכם בסעיף 46 כדלקמן: **"מוסכם על הצדדים כי דירת המגורים המשותפת תישאר בחזקת האישה וכי הבעל יעזוב את דירת המגורים לצמיתות ויוותר על חזקתו בה לא יאוחר מיום מתן הגט בפועל".**

148. לאור האמור, לא הוכח בפניי כי האיש נאלץ לעזוב את הבית בשל התנהלות האישה, אלא הוא ויתר מרצונו על חזקתו בבית, ברחל בתך הקטנה, ומשכך האיש אינו זכאי לדמי שימוש (הן בתקופה שממועד הגט ועד חזרתו לבית, והן בתקופה שממועד עזיבתו את הבית באופן סופי ועד המועד בו יקבל את מלוא התמורה המגיעה לו מחלקו בבית המגורים).

149. על כן, רכיב זה בתביעת האיש בעניין זה- נדחה.

תלה"מ 19-01-37382 תביעה כספית לקבלת משכורות שהוותרו:

150. האישה כאמור עותרת לחייב את האיש להעביר לידיה את כלל משכורתו בשנים 2016-2017 לאחר חזרת הצדדים לחיים משותפים, אשר התברר לה כי הוותרו מפניה בניגוד להתחייבותו, כפי שאושר על ידו בכתב תביעתו (בתיק 52970-07-18 סעיף 8), בכתב הגנתו (בתיק 63501-03-18 סעיף 24) ואף בדיון מיום 23.12.18.

151. לטענת האישה, עם חזרת האיש למגורים בבית המשפחה בחודש יוני 2015, קבע האיש לאישה כי ישולם על ידו סך של 4,000 ₪ בחודש לטובת הוצאותיו, אשר שולמו מחשבון האישה (סעיפים 4, 13 לכתב התביעה, סעיף 4 לתע"ר האישה מיום 16.08.20). ואולם, בחודש ינואר 2016 הודיע לה האיש כי עקב חיובו לשאת בתשלומי מזונות, לא יוכל לשאת בתשלומים נוספים לטובת הוצאותיו, וכחלופה לכך יעביר את מלוא משכורתו לאישה אשר מתוכם ישמש סך של 5,000 ₪

כדמי מזונות והיתרה להוצאות השוטפות (סעיף 4 לכתב התביעה).

152. בעקבות מינוי האקטואר לבחינת העברות הכספים בין הצדדים, במסגרת חיפוש מסמכים לצורך שליחתם לאקטואר, הופתעה האישה לטענתה למצוא תלושי שכר של האיש בשנים 2016-2017 עליהם לא ידעה. לטענתה, האיש העביר לה סכום חלקי בלבד בסך 145,800 ₪ מתוך כלל שכרו שהתברר לה בסך של 217,726.33 ₪. כלומר לטענתה, האיש הסתיר ממנה במרמה סך של 71,926.33 ₪, כשהוא חי על חשבונה וטוען כי כלל שכרו מועבר אליה.

153. לפיכך מבקשת האישה להורות כי על האיש לקיים את ההסכם בין הצדדים בחודש ינואר 2016, בו התחייב להעביר את כלל משכורתיו לאישה כמזונות ולצרכי הוצאות הבית. בתע"ר עתרה האישה כי בהתאם לדוח האקטואר, יש לפסוק לאישה את יתרת כספי המשכורות אשר הוסתרו ממנה בסך של 51,160.66 ₪ (מתוך 217,960.96 ₪ שהרוויח, פחות סך של 166,800 ₪ שהעביר).

154. לטענת האיש, יש להורות על סילוק התביעה על הסף, אשר הוגשה בהעדר עילה. מצד אחד האישה מבקשת להיצמד להוראות ההסכם ולקבל את כל הכספים המצוינים בו, ומצד שני מבקשת שלא לפעול בהתאם להוראות ההסכם ולקבל כספים גבוהים מאלו המצוינים בו.

155. האיש מכחיש את טענות האישה בדבר סיכום כי ישתתף בהוצאות הבית בסך 4,000 ₪ או בדבר התחייבותו להעביר את כל משכורתו. לטענתו, מיום שהצדדים חתמו על הסכם הגירושין ועד שעזב את הבית באופן סופי, הצדדים שבו להתגורר כתא משפחתי אחד, האיש הוציא כספים מכיסו לטובת הוצאות הבית, האישה והילדים, בסך של 340,549 ₪, הכוללים העברות בנקאיות לחשבון האישה, הוצאות אשראי לטובת הוצאות המדור והמשפחה וכן משיכות כספים עבור הטיול המשפחתי בחו"ל ועוד.

156. בשנת 2015 הכנסות האיש נאמדו בסך של 139,551 ₪ (80,000 ₪ שקיבל כפיצוי בגין תאונה ו-59,551 ₪ הכנסה שנתית נמוכה), מתוכם הוציא האיש סך של 108,338 ₪ לטובת המשפחה. לטענתו הצדדים מעולם לא סיכמו כי הוא יעביר לה סך של 4,000 ₪ לחודש, וגם אם כן, הוא העביר עשרות אלפי שקלים מעל הסכום הנטען על ידה.

157. לטענת האיש, בשנת 2016 הכנסותיו היו 91,674 ₪ בלבד, מתוכם הוציא עבור האישה והמשפחה סך של 127,299 ₪, כלומר סך של 35,625 ₪ יותר מהכנסתו. בשנת 2017 סך הכנסותיו היו 129,086 ₪, מתוכם שילם לטובת האישה והוצאות הבית סך של 104,912 ₪.

158. מכל מקום לטענתו, האיש מעולם לא התחייב הפני האישה להעביר לה את כל שכרו, אלא העביר כספים מרצונו הטוב ומתוך דאגה למשפחתו. האישה אשר אינה יודעת שובע, מנסה להתעשר שלא כדין על חשבון האיש.

דין והכרעה

159. האישה השליכה יהבה על טענות האיש בכתבי טענותיו ובהצהרותיו בדיון כדלקמן: "**בתוך כך ומיום החזרה לחיים המשותפים נהג התובע להעביר לנתבעת בכל חודש את כל שכרו, והנתבעת היא זו אשר שילמה את החשבונות השוטפים**" (סעיף 9 לכתב התביעה לביטול ההסכם, סעיף ט' לכתב ההגנה בתביעה לאכיפת הסכם), וכן: "**במהלך כל התקופה הזו שבה חיינו יחד העברתי לזוכה את כל משכורתתי**" (סעיף 3א לתצהיר האיש בתיק ההוצאה לפועל).

160. תפקידו של בית המשפט בתביעות רכוש אינו לקבוע זכויות "יש מאין", אלא לשקף לקבוע את זכויות הצדדים ע"פ הראיות שהובאו על ידם. בענייננו, אמנם עולה כי האיש נהג להעביר לאישה את משכורתו מדי חודש במהלך החיים המשותפים. עם זאת, האישה לא הוכיחה כי האיש התחייב להעביר לה את כל כספי משכורתיו בשנים 2016-2017 כנטען, לא הציגה כל מסמך אשר יש בו לתמוך בטענותיה, וממילא לא הוכיחה את הפרת ההתחייבות הנטענת על ידה.

161. יתרה מכך, מחוות דעת האקטואר שהוגשה ביום 18.03.20 בעמ' 7-8, עולה כי בתקופה הנבדקת מיום חתימת ההסכם (25.01.15) ועד לתאריך בו האיש הפסיק להתגורר בבית (07.01.18), העביר האיש לחשבונות האישה כספים בסך של 213,300 ₪, וכן הועברו לחשבונה 7,500 ₪ מחשבון משותף של הצדדים.
162. מתשובות האקטואר לשאלות ההבהרה מיום 19.05.20, עולה כי בתקופה שמיום 01.01.16 ועד 07.01.18, הועברו לטובת האישה כספים בסך של 166,800 ₪. עוד עולה כי שכרו של האיש אשר הופקד בחשבונו החל מחודש ינואר 2016 ועד ינואר 2018, הוא 217,960.96 ₪.
163. מדובר בכספי משכורות שקיבל האיש במהלך החיים המשותפים בשנים 2016-2017, מתוכם שולמו לטובת האישה סכומים לא מבוטלים. מאחר שהאיש קיבל את המשכורות הנטענות במהלך החיים המשותפים והוציא הוצאות רבות לטובת המשפחה, כסף זה מהווה חלק מהקופה המשותפת ולא ניתן להפריד אותו משאר הכספים ולקבוע חד משמעית כי כסף זה לא שימש את צרכי האישה והילדים.
164. פועל יוצא, כי כספי המשכורות להם עותרת האישה ממילא "התערבבו" עם כספים אחרים של בני הזוג כאשר הוצאו לטובת הוצאות הבית והמשפחה בשנים 2016-2017. כספים אלה הפכו לכספים משותפים ולא ניתן להפרידם ולהורות על העברת משכורות של האיש, תוך התעלמות מכספים ששילם לטובת המשפחה בזמן שהצדדים חיו יחד. על אף שהצדדים התנהלו בחשבונות נפרדים, כל אחד מהם שילם מתוך הכנסותיו עבור הוצאות הבית והמשפחה.
165. יצוין כי עדותו של האיש בעניין העברת סכומי כסף רבים לטובת האישה, לרבות באמצעות צ'קים ומזומן, לא נסתרה. ב"כ האישה לא הצליח להפריך את טענות האיש בחקירה הנגדית בעניין זה, אלא נצמד להעברות בנקאיות בלבד ע"פ חוות דעת האקטואר.
166. בשים לב למועד בו התקבלו כספי המשכורות, בזמן שהצדדים היו יחד, מתבקשת המסקנה כי האישה נהנתה באופן ישיר מסכומים אלו שקיבל האיש, ואין כל רלוונטיות שלא בוצעה העברה פורמלית של הכספים לחשבון הבנק של האישה, שהרי ממילא הכספים הוצאו מחשבון הבנק שלו לטובת התא המשפחתי.
167. כמפורט בהרחבה בפרק הקודם לעיל, בזמן שהצדדים חזרו להיות יחד ולא נהגו בהפרדה רכושית מלאה ע"פ הסכם הגירושין, כספיהם התערבבו, התמזגו זה בזה, והיו לאחד. לפיכך לא הוכחה ההתחייבות הנטענת, וממילא לא ניתן לקבוע כי כספים אלו הוסתרו מהאישה ועל האיש להעבירם אליה.
168. בנסיבות אלה, ובהעדר ראיות אחרות ביחס להתחייבות האיש להעביר את משכורותיו לאישה מעבר לאלו שהועברו, סביר יותר להניח שכספי המשכורות שהופקדו בשנים 2016-2017 במהלך תקופת החיים המשותפים של הצדדים, שימשו לצורך הקופה המשותפת, ובן היתר לטובת האישה.
169. משכך לא מצאתי לקבל את עתירת האישה על זכאותה בסכומים המבוקשים, ועל כן התביעה בעניין זה- נדחת.

תלה"מ 19-11-44948 בקשה למתן טיפול פסיכולוגי לקטין:

170. בתאריך 19.11.19 הגישה האם תובענה בעניין בנם הקטין של הצדדים, לאישור טיפול פסיכולוגי עבורו בהתאם להמלצות התסקיר. האם ביקשה לאשר לקטין מ' בדחיפות טיפול אצל פסיכולוגית קלינית מומחית הגב' ס' ד', מאחר שלא נמצא פסיכולוג קליני במגזר הציבורי זמין בתקופה הקרובה. בתאריך 23.12.19 הגיש האב תשובה לביקשה, במסגרתה התנגד לטיפול פרטי בטענה כי הפסיכולוגית המבוקשת תכתוב את מוצא פיה של האם, ולפיכך ביקש להורות על טיפול פסיכולוגי בעלות ציבורית.
171. בהחלטה מיום 31.12.19 בית המשפט נעתר לטיפול פסיכולוגי עבור הקטין, אולם בהעדר הסכמה על הגורם

המטפל ובהתאם לטענת האב לזמינות פסיכולוג מהמגזר הציבורי, הופנו הצדדים לתאם לקטין טיפול פסיכולוגי במסגרת קופת החולים בה הוא מבוטח.

172. בדיון שהתקיים בתאריך 04.02.20, הגיעו הצדדים להסכמות כי הקטין מ' יחל בטיפול אצל הפסיכולוגית הגב' ס' ד', ובעלות הטיפול יישאו ההורים במשותף באופן שהאב ישלם סך של 100 ₪ והאם תשלם את היתרה.

173. עם זאת, בתאריך 17.02.20 הגישה האם בקשה לשלוח את הקטין מ' לטיפול פסיכולוגי במכון "**** *", מאחר שהפסיכולוגית עליה הסכימו הצדדים אינה יכולה לקבלו. נקבע כי על האב להשיב לבקשה עד לתאריך 23.02.20, אולם האב לא השיב לבקשה. או אז, תאריך 15.03.20 האם הגישה בקשה למתן החלטה בהעדר תשובת האב.

174. לפיכך ביום 16.03.20 נקבע כי משלא הוגשה תגובת האב חרף ההחלטה הנזכרת, בית המשפט נעתר לבקשה בהעדר תגובת האב, והטיפול הנדרש לקטין במכון "המרכז לטיפולים רגשיים" מאושר בזאת בחתימת האם בלבד.

175. בכך תם הדיון בהליך דנן, שכן ניתן הסעד לשמו הוא נפתח.

תלה"מ 16146-11-19 תביעה נזיקית בגין ניכור הורי:

טענות האב

176. מהיום שבו הגיש האב את תביעתו לביטול הסכם הגירושין, הפכו חייו לגיהנום, כאשר האם הציבה לעצמה מטרה לפגיעה רבתית באב, לרבות במניעת הקשר התקין והאוהב בינו לבין ילדיו, הסתה חמורה עד כדי ניכור הורי וניתוק קשר באופן מוחלט ביניהם.

177. האם, יחד עם בן זוגה, פועלת במרץ על מנת לנתק את האב מילדיו, והצליחה במזימתה. האם מונעת קיום מפגשים בין האב לבין הילדים. מלבד תלונות שווא ובקשות כוזבות לצווי הגנה, האם שתלה במוחם של הילדים אירועי אלימות שלא היו, ואף הדיחה אותם להגשת תלונה נזיקית כוזבת כנגד האב (בתלה"מ 19-06-15587, אשר נמחקה בפסק דין מיום 02.10.19). בכך האם וכן זוגה מלבים את השנאה שיצרו בקרב הילדים כלפי אביהם.

178. ילדי הצדדים אינם בקשר עם האב בעקבות מעשיה הנפשעים של האם, לרבות הדחתם להגיש נגדו תביעה נזיקית על ידי הילדים כאמור. זאת לאחר ששתלה במוחם האשמות שקריות, זדוניות, מרושעות ומשוללות יסוד עובדתי ומשפטי, לפיהן האב הוא איש אלים ומסומם, וכן טענות המייחסות לו אלימות פיזית ומילולית כנגד הקטינים. הכל במטרה להביא לניתוק הקשר בין האב לבין ילדיו הקטינים, כפי שאכן הושגה.

179. האם מפנה לאירועי אלימות נטענים ואיומים שקריים, אשר הועלו ללא בדל של ראיה במסגרת התביעה הנזיקית שהגישו הקטינים כנגדו, ואשר נועדו להטיל רפש על האב באופן שממחיש את ההסתה החמורה מצד האם. אלא שבתקופה הנטענת, האם המשיכה לשהות ולחיות לצד האב, אותו היא מגדירה כאלים ומסוכן, חרף האירועים הנטענים על ידה, עליהם לא דיווחה.

180. האם לא הצליחה לבסס את טענתה לאלימות מצד האב כלפיה או כלפי מי מהילדים, לא הציגה כל ראיה על כך אלא אף הציגה ראיות מסולפות, וכן העלתה גרסאות סותרות, לרבות כאשר נשאלה מדוע לא פנתה למשטרה. לטענתו, העדים מטעם האם שנחקרו ביחס להתנהלותו האלימה לכאורה, התגלו כעדים מוטים, שעדויותיהם חסרות כל תימוכין, ואף מהוות עדויות מפי השמועה אשר הוכחו ככוזבות.

181. האב הסכים להצעת בית המשפט לבצע בדיקת פוליגרף בשאלת האלימות המיוחסת לו, אולם האם התחמקה ממתן תשובה להצעה בתירוצים שונים. בנוסף האם התקשתה להסביר כיצד עומדת טענתה לאלימות כלפיה וכלפי הילדים

למול הסכמתה המפורשת לקיום זמני שהות נרחבים ע"פ הסכם הגירושין, ואף עתירתה לאכיפת ההסכם באופן מלא.

182. במעשיה ובמחדליה הפרה האם את חובת הזהירות כלפי האב, בכך שהסיתה את הקטינים כנגדו, וכן הסבה לו נזק כאשר מנעה ממנו את הזכות הבסיסים להיות בקשר עם ילדיו הקטינים, אשר נמחקו לחלוטין מחייו על ידי מעשיה ומחדליה, הם הגורם הקדרדינאלי להיותם של הקטינים מנוכרים מאביהם. לשיטתו, האם צפתה ואף כיוונה בהתנהגותה לגרום לנזקיו של האב, ומשכך מתקיימת חובת הזהירות המושגית שלה כלפי האב.

183. אשר על כן, עותר האב לחייב את האם לשלם לו סך של 300,000 ₪ כפיצוי סטטוטורי ו/או בגין עוגמת הנפש, הכאב והסבל שנגרמו לו, כתוצאה מהתנהלות פושעת של הסתה וניכור על ידי האם, אשר הובילה לסרבנות קשר רבתית ואף לשאט נפש ושנאה של ממש של שני הילדים ק' ות', כנגד אביהם.

טענות האם

184. האב אינו לוקח כל אחריות למעשיו ולמחדליו, אשר כתוצאה מהם, הקשר בין האב לילדים נותק, שכן בהתנהגותו האלימה כלפי הילדים והתמכרותו לסמים, גרם הוא עצמו לריחוק בינו לבין הילדים. האב הוא שמסרב לקשר עמם, למרות נסיבות של האם ושל הילדים עצמם ליצור קשר עם האב.

185. האב מתעלם ממעשיו האלימים בעבר כלפי האם והילדים, אשר גרמו להם להימנע מקשר עמו. האם אינה צריכה להשחיר פניו של האב בעיני הילדים, שכן הוא עושה זאת בעצמו במעשיו ובמחדליו וגורם לריחוק בינו לבין הילדים.

186. האם אשר סבלה מסכסוך "האישה המוכה" נמנעה מלהגיש תלונות במשטרה ולבסוף בחרה להימלט מהאב ולפתוח חיים חדשים עם בן זוג אחר. ואולם, בחודש נובמבר 2018 ניתן כנגד האב צו הגנה עבור האם והילדים על מנת להגן עליהם מפניו, לאחר שבית המשפט מצא מסוכנות של האב כלפיהם.

187. האם אינה מונעת קשר בין האב לילדים. הניתוק ביניהם נוצר מנסיבות המופיעות בצו ההגנה שניתן כנגדו במטרה להגן על הילדים, כאשר האם הקפידה על קיום המפגשים במרכז הקשר. למרות שניתנו המלצות עו"ס והחלטות בעניין טיפול משפחתי ופרטני לילדים ולמשפחה, האב סירב להגיע לכל פגישה עם הגורמים המטפלים וליתן אישור למתן טיפול המיועד להטיב עם הילדים, ובכך לקדם את הקשר בינו לבין ילדיו.

188. האב הגיש את התביעה הנזיקית דן מבלי להוכיח כל נזק שנגרם לו, לא צירף כל חוות דעת מקצועית לעניין הנזק הנטען על ידו, לא הוכיח כי קיים ניכור הורי, ולמעשה דומה כי מדובר בתביעה נגדית לתביעה שהגישו הילדים כנגדו. הגשת תביעה לניכור הורי בוודאי אינה הדרך לקירוב מערכת יחסי האב עם הילדים, אלא בטיפולים משפחתיים ופרטניים מתאימים.

189. בתע"ר מטעם האם, הציגה היא תמלולי שיחות רבים ביחס לאירועים שונים המעידים לטענתה על מקרי התעללות והתנהגות אלימה של האב כלפי הילדים, וכן לגבי אי רצונו של האב בקשר עם הילדים. לטענתה חוסר הקשר המתמשך בין האב לילדים נעוץ בהתעללותו בהם עוד מתקופת החיים המשותפים, ולא האם גרמה לכך.

190. התנהלותו האלימה של האב, כפי שאף פורטה על ידי הילדים הגדולים בתביעתם כנגד האב, נתמכה בעדויות חיצוניות על ידי עדים אשר הצהירו על אירועים אלימים בהם נקט האב כלפי הילדים. מכל האמור עולה כי האב באלימותו כלפי כל בני הבית, תוך שימוש מאסיבי בסמים, ובחוסר רצונו לחדש את הקשר עם הילדים, הוא שאחראי באופן בלעדי

191. על כן, האב הוא שלא רוצה להיות בקשר עם ילדיו, הוא זה שגרם לניתוק הקשר והוא שאינו מאפשר חידושו. כמו כן, בתביעה שהגיש האב, הוא אף אינו מבקש חידוש קשר עם ילדיו, אלא כל מה שהוא רוצה זה כסף בלבד.

דין והכרעה

192. סעיפים 14 ו-15 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב - 1962 (להלן - "חוק הכשרות"), קובעים כי שני ההורים הם האפוטרופוסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים, וכי אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו, והסמכות לייצגו. משמעות הדבר היא, שע"פ חוק, לכל אחד מההורים מעמד שווה ביחס לילדו הקטין, ולשניהם זכות שווה במעמדה לקיים קשר עם ילדו הקטין.

193. הזכות לקשר בין הורה לילדו היא זכות טבעית בעלת ממד חוקתי. ראו לעניין זה דבריה של כבוד השופטת פרוקצ'יה, ברע"א 3009/02 פלונית נ' פלוני, פ"ד נו(4) 872, 893 (ולהלן: "פרשת פלונית"):

"המשפט רואה בקשר שבין הורה לילדו זכות טבעית בעלת ממד חוקתי, שלה שני פנים: האחד - זכותו של כל ילד להיות נתון למשמורת הוריו ולגדול ולהתחנך על-ידיהם; השני - זכותו של הורה, מכוח קשר דם, לגדל ולחנך את ילדו במשמורתו ולקיים כלפיו את חובותיו כהורה. בצד החובה לדאוג לבריאותו ולרווחתו של ילדו קנויה להורה זכות כי הוא ולא אחר יקיים את החובות הללו".

ובהמשך:

"זכותם של הורים וילדים למימוש קשר הדם הטבעי ביניהם קיימת גם במסגרות משפחתיות שעברו שבר וקרע עקב פירוד ההורים, ומקום שמכורח נסיבות שאירעו נבצר משני ההורים לגדל את ילדם במשותף. גם כך, וגם מקום שהמערכת המשפטית נדרשת להתמודדות קשה עם אילוצים שונים הנובעים ממצוקת הפירוד.."

194. אל מול כל זכות עומדת חובה, ואל מול זכותו של הורה לקיים קשר עם ילדו, עומדת חובתו של ההורה האחר לאפשר ולהבטיח את הקשר בין הילד לבין ההורה הנוסף, ולמצער - שלא לסכל את קיומו. ראו בעניין זה דבריה של כבוד השופטת סביונה רוט לוי, ע"מ 1034/01 פלוני נ' אלמוני (פורסם בבנו, 17.1.2002).

195. תהליכי פרידה וגירושין מלווים לעתים בתופעה של קשיי קשר, בדרגות חומרה שונות, בין הילדים לבין מי מהוריהם. תופעה זו מומשגת במונח כללי - סרבנות קשר. תופעת סרבנות קשר בין קטין לאחד מהוריו, היא תופעה חמורה וקשה שעלולה לגרום לקטין נזק נפשי משמעותי ובלתי הפיך.

196. ניכור הורי, בהגדרתו הקלאסית, מתאפיין אף הוא בסרבנות קשר. ברם, ניכור הורי מתייחס למצבים בהם סרבנות הילד לקשר עם מי מהוריו היא תוצר של התנהגות מסיתה מצד ההורה האחר ומהווה מאפיין אחד בקשת רחבה של מאפיינים שתוצאתה, בדרגתה החמורה, נתק מוחלט בין הילד להורה המנוכר עד כדי מחיקת זהותו וקיומו של אותו הורה בתודעת הילד. ראו: עמ"ש (ת"א) 51782-01-20 ע' נ' ש' א' ב' עו"ס לחוק הנוער [פורסם בבנו] (2020).

197. לאור האמור, ברור מדוע מניעת קשר בין הורה לילדו, כאשר אין לכך צידוק ממשי, באמצעות הפעלת אמצעים פסיכולוגיים שונים על הילד, אשר גורמים לניתוקו ולהתנכרות מצדו להורה האחר, היא תופעה פסולה אשר זכתה לכינוי "תסמונת הניכור ההורי". ראו בעניין זה דבריו של כבוד השופט גרוניס, רע"א 3009/02 פלונית נ' פלוני, נו(4) 872

198. בעמ"ש 51782-01-20 ע' נ' ש' א' (7.6.20) פורטו בהרחבה ההבדלים בין סרבנות קשר לניכור הורי כמו גם, הדרגות השונות של הניכור ההורי. ניכור הורי מתייחס לתופעה שבה סרבנות הקשר היא תוצר של התנהגות מסיתה של ההורה האחר, כאשר היא אינה מושתתת על סיבה ממשית ומוצדקת. ניכור הורי בדרגתו החמורה, מביא לנתק מוחלט בין הילד להורה המנוכר עד כדי מחיקת זהותו וקיומו של אותו הורה בתודעת הקטין, באופן שהקטין למעשה מעוניין להתנתק ממנו באופן מוחלט. ההסתה של ההורה המנוכר לא חייבת להיות אקטיבית. היא לעיתים פסיבית ובמהלכה הקטין מזדהה לחלוטין עם מחשבותיו ורגשותיו של ההורה המנוכר, ביחס להורה המנוכר.

199. במצב של ניכור הורי ברמה החמורה, ההורה המנוכר "שוטף את מוחו" של הקטין נגד ההורה האחר, וגורם לו להדחקת כל רגש חיובי כלפי ההורה המנוכר, כשהמטרה היא ניתוק כל קשר בין הקטין להורה השני. במקרה כזה, ההורה המנוכר גורם לקטין לראות כל אירוע פעוט וחסר חשיבות שבו ההורה המנוכר פגע בו, כאירוע נוראי ומזוויע וכך נוצרת אצל הקטין תחושת פחד ואימה מההורה השני. מצב זה גורם לקטין לחשוב שההורה השני הוא התגלמות הרוע, ומשכנע אותו שיש למחוק את דמותו כליל.

200. הורה משמורן שתומך בהצדקות שמספק הקטין לחוסר רצונו לקשר עם ההורה השני ומסייע לו לעמוד על זכותו לנתק קשר על אף שאין כל הצדקה עניינית לכך, הוא מחולל הפשע ולמצער שותף לפשע.

201. סרבנות קשר מחמת הסתת הורה, מקימה עילת תביעה נזיקית, החוסה תחת העוולה של הפרת חובה חקוקה ע"פ סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או תחת עולות הרשלנות המעוגנת בסעיף 35 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין") (ראו למשל: תמ"ש (י-ם) 48750-07-12 ש' נ' כ' (פורסם בבנו, 19.2.14); תמ"ש (י-ם) א.ל. נ' ש.ה. (פורסם בבנו, 20.11.11); תמ"ש (ת"א) 39866/06 י' נ' י' (פורסם בבנו, 20.3.12); תמ"ש (כ"ס) 658-02-10 ס. ש. נ' י. ק. (פורסם בבנו, 15.12.11); תמ"ש (י-ם) 13993/02 פלוני נ' פלונית (פורסם בבנו, 15.2.07)). בענייננו כאמור, טוען האב כי התנהלות האם מקימה את שתי העוולות לעיל.

202. לשם ייחוס אחריות בעוולת הרשלנות, יש לבחון התקיימותם של ארבעה יסודות: קיומה של חובת זהירות של המעוול כלפי הניזוק; הפרת חובה זו; קיומו של נזק; קשר סיבתי בין ההפרה ובין הנזק.

203. המשמעות של חובת הזהירות במישור זה, היא שכל הורה מחויב לנהוג באופן אשר יאפשר לילד המשותף לקיים קשר עם ההורה האחר. כפועל יוצא, אדם סביר יכול לצפות כי הסתה של הילד המשותף על ידי הורה אחד כנגד ההורה האחר, אשר תוצאתה האפשרית הינה פגיעה בקשר בין הילד המשותף להורה האחר, תגרום נזק להורה האחר.

204. הפסיקה קבעה זה מכבר, כי זיקה של הורות לילד משותף, בין אם ההורים מתגוררים יחדיו ובין אם לאו, טומנת בחובה באופן מובנה חובת זהירות של כל הורה כלפי משנהו, בכל הקשור לעניינים העולים מתוך הקשר האישי והקרבה המיוחדת הנוגעים לילד המשותף ((תמש (כ"ס) 658-02-10 ש.נ. י.ק. (פורסם בבנו); תמ"ש (י-ם) 13993/02 פלוני נ' פלונית (פורסם בבנו, 15.2.07)).

205. אשר לצפיית הנזק, ברי כי הורה הפועל כאמור, לא רק שיכול הוא לצפות את הנזק, אלא כי סביר להניח שפועל הוא בזדון. מקום בו נמצא שהורה אחד מסית את הילדים כנגד ההורה האחר, ופוגע בקשר שבין הילדים לבין ההורה האחר, ניתן לחייב את ההורה המסית לפצות את ההורה האחר בגין נזקיו - בין הממוניים ובין הלא ממוניים.

206. לשם הוכחת טענת האב לאחריות האם לנזקיו בגין היעדר קשר בינו לבין ילדיו, על האב להוכיח במאזן ההסתברויות שהאם אכן הסיתה את הילדים כנגדו וכפועל יוצא מכך הם מסרבים לקשר עמו.

207. לפיכך, על בית המשפט לבחון האם על פי הראיות שהובאו בפניו, עולה כי האם הסיתה את הילדים כנגד האב, או

למצער דיכאה כדבעי את הקשר שביניהם לבין אביהם. אחר זאת, יש לבחון האם המסקנה ההגיונית המתבקשת היא שמעשיה ומחדליה הם שהובילו לניתוק הקשר האמור.

מן הכלל אל הפרט

208. תחילה יצוין כי אמנם הוגשה תביעה נזיקית בגין ניכור הורי בנוגע לילדיהם הגדולים של הצדדים, אולם בחינת ממצאי הקשר בין האב לקטין הצעיר מ', זורקת אור אף על הקשר עם שני הילדים הבוגרים יותר.
209. עוד יצוין כי בין האב לקטינים הבוגרים הנתק הוא מוחלט כבר מספר שנים ואילו הקשר בין האב לקטין הצעיר מ', התקיים בפרפורי גסיסה עד שגוע.
210. הסכסוך בין הצדדים בגינו הצדדים נפרדו באופן סופי, החל בראשית שנת 2018, עת עזב האב את בית הצדדים. בתאריך 28.03.18 הגישה האם את התביעה הראשונה לאכיפת הסכם הגירושין בין הצדדים. בתאריך 12.07.18 הגיש האב כתב הגנה לתביעה לאכיפת הסכם, ובתאריך 23.07.18 הגיש האב תביעה לביטול הסכם הגירושין.
211. בטרם הגישה האם כתב הגנה מטעמה לתביעת האב לביטול ההסכם, הגישה האם בתאריך 26.11.18 בקשה לצה הגנה כנגד האב בתיק ה"ט 60830-11-18, בטענה לאירוע אלימות ביום 23.11.18 אשר ביצע האב כלפיה, בגינו האב נעצר.
212. ע"פ עדות האם בדיון, האב הגיע לביתה על מנת לקחת את הילדים ק' ומ' לביתו, ומאחר שהבן ק' ביקש שלא לנסוע אל האב, יצאה האם על מנת לשכנע את האב שלא יקח את הילדים. בין הצדדים התגלע ריב שבמהלכו הרים האב את ידו על האם לטענתה וסטר לה בפרצופה, תוך שנגרמו לה חבלות ושטפי דם בלחייה. לפיכך ניתן צו הגנה כנגד האב במעמד צד אחד.
213. בתאריך 11.12.18, התקיים דיון במעמד הצדדים, במהלכו העידה האם כדלקמן:
- "אני מבקשת שתפנו לק', תפנו לילדים שלי, זה לא לעשות להם נזק, הם מתחננים לבוא. אני רוצה שהוא יתרחק ממני ומהילדים. לא מעניין אותי אני, הילדים מתחננים שיתרחק מהם. הם מתחננים לבוא לכאן"**
- (ראו עמ' 4 שורות 11-13 לפרוטוקול הדיון).
214. בתום הדיון הוסכם כי קולם של הקטינים יישמע, וכי הצו יישאר בתוקפו עד מתן החלטה אחרת.
215. בתאריך 23.12.18 התקיים דיון נוסף במעמד הצדדים, בו הוסכם כי עד לסיום חקירת המשטרה את הקטינים, הצו יעמוד בתוקפו בנוגע לקטינים ק' ות'. כמו כן, הוזמן תסקיר לצורך בחינת המערכת המשפחתית והמלצות על זמני שהות בין האב לילדיו.
216. בתאריך 14.01.19 הוגש תסקיר חלקי, בו ניתנו המלצות המקובלות על שני ההורים, לפיהן ייערכו מפגשים בין האב לקטין מ' במרכז קשר, כאשר זמני שהות יורחבו בהדרגה בהתאם להתרשמות העו"ס והיכרות מעמיקה עם המשפחה. אשר לשני הילדים ק' ות', בשל עמדתם הלא ברורה, הומלץ להגיש תסקיר משלים בעוד כחודשיים.
217. בתאריך 06.06.19 הגישה האם תביעה נזיקית "בשם ילדיה" הקטינים ת' וק', במסגרתה הועלו כנגד האב טענות חמורות המייחסות לו אירועי אלימות פיזית ומילולית רבים כלפי הילדים, החל מגיל צעיר ובמרוצת השנים, עד כדי התעללות אשר גרמה להם נזקים קשים בעטיים הוא חב להם פיצוי כספי (בגין: הפסדי השתכרות עתידיים; הוצאות רפואיות; עזרת צד שלישי לעתיד; כאב סבל; עלויות משפטיות; וכל נזק כלכלי נוסף או אחר שיימצא לנכון). בתאריך 07.07.19 הגיש האב כתב הגנה בתביעה הנזיקית.

218. בתאריך 31.07.19 הוגש תסקיר מקיף מטעם האגף לשירותים חברתיים בעיריית **** בעניינה של משפחת ש' (להלן: "התסקיר").

219. מהתסקיר עלה כי קיים קונפליקט בעצימות גבוהה בין ההורים, אליו הילדים נחשפים במשך מספר שנים. הילדים הגדולים אינם בקשר עם האב, ללא מענה טיפולי הולם לבעיה, עד כדי צעד חריג ביותר של הגשת תביעה כנגד אביהם בטענה כי פגע בהם רגשית ופיזית. עורכת התסקיר התרשמה מהצגת האב באור שלילי ביותר על ידי בני המשפחה.

220. מבדיקת גורמי הרווחה ביחס למעורבות גורמי טיפול נוספים, עלה כי הייתה מעורבות משטרה, ובבדיקה מולם נמסר כי התיקים בעניין חסרי ישע ובעניין הסמים נסגרו, למעט תיק אחד בו התלוננה האם על אלימות כלפיה מצד האב ונמצא בבדיקה במחלקת תביעות. כמו כן, הייתה מעורבות של חוק נוער במשפחה בשל דיווחים מהאם ומבתי הספר על אלימות של האב ושימוש בסמים. עוד מבדיקת גורמי הרווחה, עלה דיווח על אלימות גם מצד האם, וכן על חשיפת הקטין מ' לסרטים פורנוגרפיים בהם צפה האב.

הבן ק':

221. תוארו קשיים במצבו הרגשי וקשיי הסתגלות עם מרכיבים חרדתיים ופוביה חרדתית. ההתרשמות בבית הספר הייתה שק' מעורב בסכסוך בין ההורים, נמצא בקונפליקט נאמנויות ואף תוארה התרשמות ברורה כי הוא בוחר בצד של האם.

222. בבדיקה פסיכיאטרית שנערכה לק' ע"י ד"ר א' ר', מומחית בפסיכיאטריה של המבוגר ובפסיכיאטריה של הילד והמתבגר, הובאו תיאורים מפיו של ק' על אלימות האב כלפיו. הפסיכיאטרית מסכמת כי מדובר בנער שעבר מסכת של התעללות פיזית ונפשית מיום לידתו, לדבריה, והיה נוכח באלימות האב כלפי אחיו ואימו.

223. בשיחה שנערכה בין העו"ס עם ק' הוא תיאר את האב באור שלילי, לדבריו האב היה עצבני ואלים לעתים, וכאשר האב היה עצבני, השתמש בסמים ואלכוהול. להתרשמות העו"ס, ק' תלוי באמו ומצדד בצד שלה בסכסוך ההורי, ואף נראה כי הוא מאד מעורב בו. לדברי העו"ס, קרה שהקטין שמע דברים מפי האם על האב, שלא היה אמור להיות חשוף אליהם, אף בנוכחות העו"ס.

הבת ת':

224. מהתסקיר עלה כי לבת אין קשר עם אביה. היא תיארה לעו"ס כי נפגעה מהאב בילדות, נפשית ופיזית. לדבריה היא שמעה שהאב אמר בדיון כי הוא מעוניין בקשר רק עם הבן הקטין מ'. העו"ס התרשמה כי ת', כמו אחיה ק', מעורבת בסכסוך בין הוריה, למרות שמתיאורה עלה כי נפגעה נפשית מהאב לאורך השנים, בלי קשר לסכסוך ההורי.

225. בבדיקה פסיכיאטרית שנערכה ע"י ד"ר א' ר', תואר מצב נפשי על רקע מערכת יחסים מתעללת פיזית ונפשית כלפיה ע"י האב. הקטינה תיארה בפניה את האלימות הפיזית והנפשית שספגה מאביה לאורך חייה מאז היותה ילדה קטנה. מדבריה עלה כי היא ספגה עלבונות, השפלות ואלימות פיזית. לדבריה, האב היה קורא לה "שמנה", תוקע לה מרפקים ודורש ממנה לסדר ולנקות את הבית כשהיה חוזר מהעבודה. הבת סיפרה לפסיכיאטרית שראתה איך אביה זרק את אחיה הקטן כשבכה, וכי מאז שהאב עזב את הבית אין פחדים וחששות אלא שמחה, חופש וכיף.

226. העו"ס תיארה כי הבת 'דירבנה' את הקטין מ' לספר על מקרים שהאב היה אליים. בשיחה שנערכה בין העו"ס עם הבת, היא קראה לאביה בשמו הפרטי ולא בכינוי "אבא", אמרה שתמיד לא הסתדרו ושתמיד התייחס אליה לא יפה.

לדבריה, היה יכול לדחוף אותה, לתקוע לה מרפק או לדרוך על כף רגלה, וכן שהיה יורד עליה כשהיו לה פצעי בגרות או קורא לה "שמנה". עוד לדבריה כשהאב היה מגיע מהעבודה עצבני הביתה, השתמש בסמים ואלכוהול.

הבן הצעיר מ' (למען שלמות התמונה כאמור):

227. העו"ס ציטטה מחוות דעת טיפולית שנערכה ע"י המטפלת הרגשית של הקטין, הגב' מ' ש': "אין ספק שמ' חווה טראומה בגלל אלימות האב שהופנתה כלפיו, כלפי אמו, כלפי אחיו, וכלפי הכלבה המשפחתית ... להורה חשיבות גבוהה לספק הגנה לילד והאלימות מצד האב גרמה לאובדן הביטחון. למרות שמ' לא מראה כעס כלפי האב ושמח להיפגש איתו במסגרת המוגנת של מרכז הקשר, הוא מאוד מבולבול וחרד".

228. בביקור הבית של העו"ס, הקטין אמר שפעם האב נתן לו מכה על היד וסיפר גם שהאב פגע בכלבה של המשפחה. כאשר נשאל אם זוכר עוד דברים, השיב הקטין שהאב משך לכלבה את העור.

229. העו"ס הפנתה לדיווח מטעם עו"ס מרכז הקשר- הגב' ט' פ' ו', לגבי המפגשים בין הקטין לאב, ממנו עלה כי המפגשים ביניהם מוצלחים מאד, מתקיימים באווירה טובה, תוך שיתוף פעולה, קשר חם ואוהב ותקשורת חיובית, כאשר האב מתעניין בבנו, משקיע במפגשים, מעודד שיח עמו על רגשות, תכנים מהווי עולמו של הבן כגון תחביבים, קונה לו מתנות ומשחק עמו במשחקים. לדברי העו"ס ממרכז הקשר ט' פ' ו': "**לא פעם במהלך המפגשים הבן ציין בפני האב והמתנדבת שהאב הרביץ לאימו, האב שאל את בנו "מי אמר לך את זה?" והבן השיב שאימו אמרה לו את זה.**"

230. לדברי העו"ס במרכז הקשר, האם מביאה את הקטין למפגש כשהיא מלווה באחד בילדיה הגדולים, וכן תואר מקרה בו האם התלוננה על תחפושת שקנה האב במתנה לקטין מ', בטענה כי היא מעודדת אלימות. לאחר אותו מפגש, הבן ק' ניגש אל העו"ס במהלך שיחה שלה עם משפחה אחרת, התלונן על התחפושת וציין שאחיו לא ילבש אותה.

231. העו"ס לסדרי דין ציינה כי בתמלול שיחה שצירפה האם לתלונה על ועדת התסקירים, שאל בן זוגה של האם את הקטין מ' כמה וכמה פעמים על כך שהאב הרביץ. העו"ס התרשמה שבן זוגה של האם מערב את הקטין מ' בסכסוך, והקטין עונה לו שהאם אמרה לו שהאב הרביץ.

232. תחת הכותרת "הערכה מסכמת של עו"ס לסדרי דין" בעמ' 11 לתסקיר (להלן: "**ההערכה המסכמת של העו"ס**") נרשמו הדברים הבאים:

"מדובר בהורים גרושים לשלושה ילדים, שההתרשמות היא שעברו קשיים ואי שקט בחיי נישואיהם וגם כשהתגרשו בשנת 2015 חזרו לחיות יחד. מהתיאור של האם עולה שימוש בסמים מצד האב וגם תיאור אלימות. תיקים שנפתחו לאב במשטרה- נסגרו, למעט התיק האחרון שבו התלוננה האם על אלימות מצידו ונמצא בבדיקה. עם זאת ישנם גם תיאורים של אלימות מצד האם כלפי מ' ... נראה כי הסכסוך הנוכחי מעצים את קשיי הילדים, הם נאלצים לבחור צד עד כדי הגשת תביעה נגד אביהם והאב נצבע בצבע שלילי ביותר על ידי האם בעיניהם ... ההתרשמות היא כי יתכן שגם בן זוגה תורם להסלמה נוספת בסכסוך".

233. בסופו של דבר, הומלץ בתסקיר על המשך זמני שהות בין האב לקטין מ' במרכז קשר וכן הרחבת זמני שהות בהדרגה למפגשים עצמאיים. אשר לילדים הגדולים, הומלץ על חידוש קשר בתהליך טיפולי, תוך שהומלץ לאב להגביר מעורבותו בחיי הילדים מול גורמי הטיפול השונים. ביום 11.10.19 ניתן תוקף של החלטה שיפוטית להמלצות התסקיר.

234. על רקע האמור, הגיש האב ביום 07.11.19 את התביעה שבכותרת, לחיוב האם בניזקין בגין הסתה וניכור הורי בין האב לילדים.

235. בדיון שהתקיים בתאריך 17.08.20 העו"ס נחקרה ועמדה על התרשמותה מאווירה קיצונית ביחס לאב (עמ' 13, שורה 25 לפרוטוקול), וכן על התרשמותה ביחס לחוסר הדיוק של האם בתיאור המציאות, ואף עיוות המציאות, לרבות בנוגע למפגשים בין האב לקטין מ', שלדברי האם אינם מוצלחים, בעוד שאנשי המקצוע מתרשמים לאורך זמן כי הם מוצלחים (עמ' 13 שורה 28 עד עמ' 14 שורה 13; עמ' 15, שורות 5-11, עמ' 16 שורות 6-9).

236. כך למשל, כאשר העו"ס נשאלה האם נכון לומר שהאם מסיתה את הקטין מ', השיבה:

"עיוות של המציאות למשל שכיף [לן] בפגישה עם אבא וכשהוא יוצא הוא חייב להגיד שלא היה לו כיף. הוא נמצא עם שני אחים שמאוד מתנגדים לאבא. אני פעם שמעתי במרכז הקשר שמעתי שק' ונ' מדברים נגד האבא ואמרתי לנ' שלא מדברים דברים כאלה על האבא ליד הילד. נ' ענתה לי שהיא פסיכולוגית שהיא מכירה שצריך להגיד ליד הילדים את כל הדברים".

(שם, עמ' 13 שורה 35 עד עמ' 14 שורה 2).

עוד העידה העו"ס כדלקמן:

"עצם הגשת תביעה שבאמת זה צד קיצוני ואני עובדת הרבה שנים בתפקיד הזה ולא נתקלתי בו וזה אומר שיש נקיטת עמדה של הורה אחד מאוד מיטיב והורה אחד שצריך להגיש נגדו תביעה. הם נאלצים לבחור את הצד של ההורה "הטוב" ... בגירושין זכותם של ההורים להחליט על פרידה אבל הילדים זקוקים לשניהם. הילדים לא מתגרשים מההורים שלהם. צריך לעשות מאמץ שההליך יהיה פחות חד. צריך לראות איך אפשר לעשות את זה שהילדים יוכלו להתפתח למבוגרים בריאים בנפשם ופה קורה ההיפך. לכן קראנו לזה הסתה. כל הזמן יש הורה אחד שברור שאיתו צריך להיות והורה אחד הוא מוקצה וגם אם הוא עשה טעויות זה הזדמנות לטיפול ולאחד. ק' שמגיע קבוע למרכז קשר והוא עם חרדות והוא חשוף למשהו שהוא לא אמור להיות חשוף אליו ... הוא חשוף שהוא חלק בשמירה על מ' מפני אבא וזה מסר לילדים מאוד בעייתי אם ירצו לבנות בית או זוגיות והם מפנימים משהו מאוד חותך ... במקום תיקון ויכולו לבנות בסיס לחיים הבוגרים שלהם והם מקבלים מסר שאבא מאוד רע ואמא מאוד טובה וזה פוגע בהם"

(שם, עמ' 16 שורות 18-30).

237. כאשר נשאלה העו"ס על מה מבוססת ההערכה המסכמת בעמ' 11 לתסקיר (פסקה 232 לעיל) השיבה כדלקמן:

"על תמלול השיחה שקיבלנו שבו בן הזוג [של האם] שואל את מ' אם אבא הרביץ לו, ומ' עונה אמא אמרה שאבא הרביץ לי ואני זוכר במוח. זיכרון לצערנו יכול להיבנות. אני לא שופטת אם היה או לא היה ופה יש משהו מקבע ומי ששואל זה בן הזוג וזה מובא כהוכחה. זו מעורבות נוספת שמושכת את הילדים לכיוון אחד. הוא גם שלח את התלונה"

(שם, עמ' 16 שורות 32-35).

238. בתאריך 18.08.20, הוכרעה הבקשה לצו הגנה שהגישה האם בשם הקטין מ', כנגד האב בתיק ה"ט-11-60830

18. בהחלטה מפורטת השתלשלות האירועים עד להכרעה ביחס למפגשים בין האב לקטין מ'. צוין כי בחודש פברואר 2020, האם אשר הייתה מיוצגת ע"י עו"ד בשם ר' ק', הביעה נכונות להגיע להסכמות ביחס למפגשים בין האב לקטין מחוץ למרכז קשר בהתאם לתסקירים שהוגשו, ואף למפגשים הכוללים לינה. אלא שכאמור, האם החליפה ייצוג, ובהמשך נכנס לייצוג ב"כ האם הנוכחי.

239. בהתאם להחלטה הנזכרת, האם בבקשתה לצו הגנה נסמכה על שלושה אירועים שונים, כאשר הוכח כי אחד מהאירועים שמיוחס לאב יום 09.07.20 כלל לא התרחש, לאחר שב"כ האם הודה כי אכן מדובר בטעות שכן הקטין שהה בבידוד.

240. בנוגע לשני האירועים האחרים הגישו הצדדים תמלולים, סרטונים ותמונות. כפי שנרשם בסעיף 20 להחלטה: **"נדמה כי חייו של הקטין הפכו לסרט בלהות המצולם, מוקלט, ומוסרט הן על ידי המבקשת והן על ידי המשיב"**.

241. בהחלטה נקבע, כי מהראיות שהוצגו, לא נמצאו ממצאים מהימנים לטענה כי האב היכה את הקטין מ'. לפיכך נדחתה הבקשה לצו ההגנה, ונקבעו זמני שהות בין האב לקטין, אשר כוללים לינה.

242. לא הוכח כי היו אירועי אלימות, כמו כן הקטין לא הצליח לזכור אירועי אלימות ספציפיים אם בכלל, והזכרון היחיד, סופר לו מגרונה של האם ושל שני אחיו. בנסיבות אלו, אין מנוס מהבאת הדברים ברקע לענייננו ביחס לילדים הגדולים.

לענייננו אנו

243. מאז הגשת התביעה בתאריך 23.07.18, או לפחות ממועד הגשת הבקשה לצו ההגנה, הופסק כליל הקשר בין האב לבין הילדים הגדולים. לטענת האב, פעלה לניתוק מוחלט של הקשר בין האב לשני ילדיו, והצליחה במשימתה. ואילו לטענת האם, סירוב הילדים לקשר, הוא אך בעטיו של האב.

244. במצב דברים זה, הוריתי לצדדים להגיש תצהירי עדות ראשית בתביעה הנזיקית. ביום 16.08.20 הוגש תע"ר מטעם האם, אשר אליו צירפה בנוסף תצהירים של מכרים שהיו לטענתה עדים להתנהלות האלימה מצד האב (הגב' א' ב', מר ד' ש', הגב' מ' ט' א', הגב' ע' ק', עו"ד ל' נ', הגב' ר' מ' ומר א' ש'). ביום 06.10.20 הוגש תע"ר מטעם האב.

245. האב והאם נחקרו בפניי ביום 03.03.21 וביום 04.03.21. האב ביקש לזמן לעדות את בן זוגה של האם, והוא נחקר ביום 04.03.21. מטעם האם העידו הגב' ר' מ', עו"ד ל' נ', הגב' א' ב', הגב' מ' מ' ע', ומר ד' ש'.

246. ראשית יש לדחות על הסף את טענת האם כי אין לה חלק בסירוב הילדים לקיים קשר עם האב, ושכמשך השנים עשתה כל אשר לאל ידה להבטיח את קשרי האב עם הילדים.

247. כך למשל, בחקירתה הודתה האישה באמירה שיש בה להעיד כי היא משפיעה על יחסי הילדים עם האב:

"עוד סגל: בשיח שלך עם ת' ... "אני מצטערת ששכנעתי אותך לתת לו צ'אנס".

גב' ש': אה, זה הווסטאפ.

עו"ד סגל: את חושבת שזה מקובל ככה להשיב, ככה לדבר עם הילדה?

גב' ש': כן. אחרי כל מה שהיא עברה, כן...

(פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21 עמ' 140 שורות 6-1).

248. בחקירת האם כשהיא נשאלה האם היא מתנגדת שהאב יראה את הילדים, היא השיבה כי אין לה התנגדות, כי היא הציעה שהוא יראה את הילדים, ואף כי היא כל הזמן פועלת להחזרת הקשר (ראו פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 114 שורות 10-19, עמ' 115 שורות 6-7).

249. אלא שטענותיה אינן מתיישבות עם צווי ההגנה שהגישה כנגד האב **"למען שלומם של הילדים"** (ראו פרוטוקול הדיון

מיום 03.03.21 בעמ' 46 שורות 20-23), ואף עם התביעה הנזיקית אותה הגישה כנגד האב "**בשם ילדיה**" הקטינים ת' וק' בתאריך 06.06.19.

250. במסגרת ההליכים שהתנהלו לפניי, לרבות צווי ההגנה, הוגשו תסקירים ועדכונים של עו"ס לסדרי דין, מהם עולה, בניגוד לאופן הצגת הדברים על ידי האם, כי האם מערבת את הילדים בסכסוך, חושפת אותם לעמדותיה ומשחירה את האב בפניהם באופן מוקצן.

251. מעבר לכך שהתיקים במשטרה בגין אלימות המיוחסת לאב נסגרו, שלל טענות האם המייחסות לאב אלימות כלפיה וכלפי הילדים לא נתמכו באף ראיה מהותית שיש בה לבסס את טענותיה לאלימות, למעט עדותה שהייתה בלתי מהימנה.

252. כך למשל כאשר התבקשה האם בחקירתה להציג ראיה כלשהי ביחס לאלימות מצד האב, תשובותיה היו מסורבלות, סוטות מן הנושא, משתנות בהתאם לצרכיה המשתנים משאלה לשאלה ולחלקן אף אין זכר בכתבי טענותיה. ראו בעמ' 41-40 לפרוטוקול הדיון מיום 03.03.21:

"עו"ד סגל: באותה שיחה שאנחנו מדברים ב - 2017 את בעצם מדברת עם א' על הרוב, בסדר?

גב' ש': על - ?

עו"ד סגל: על הרוב, את לטענתך את אומרת שאת לא מדברת על העניין של האלימות.

גב' ש': נכון.

...

עו"ד סגל: את גם אומרת, את גם לא אומרת שום דבר לגבי העניין של אלימות כלפיך.

גב' ש': של? נכון. לא מדברים על אלימות.

עו"ד סגל: לא מדברת על אלימות.

גב' ש': לא. לא.

עו"ד סגל: אבל את כן אומרת ואת צועקת יש לך את הכוח כן לצעוק וכן להרים את הקול, זאת אומרת שאת לא חוששת ממנו כמו שאת אומרת פה בבית המשפט.

גב' ש': הייתי בטלפון, בטלפון, בטלפון אני גיבורה.

עו"ד סגל: בטלפון את יכולה להגיד הכל.

גב' ש': בטלפון אני גיבורה.

עו"ד סגל: אוקי. אז אם את כל כך גיבורה גדולה למה את לא אומרת גם לגבי העניין של האלימות?

גב' ש': לא, על האלימות לא מדברים, זה קו. לא.

עו"ד סגל: אוקי. מתי את כאילו כן מצליחה לבוא ולגייס כוחות לשיטתך, ולדבר על האלימות?

גב' ש': לא דיברתי אתו, אני דיברתי אתו הרבה פעמים על האלימות וכל פעם אמרתי לו זאת פעם אחרונה

והוא הבטיח שזאת פעם אחרונה.

עו"ד סגל: אז כן דיברת אתו על האלימות.

גב' ש': כן, ברגעים מאוד מאוד רגועים שצריך לתפוס את א' ברגעים מאוד מאוד זה והוא הבטיח כל הזמן שזה

יהיה

עו"ד סגל: תראי כמה את סותרת את עצמך נ'.

גב' ש': אני לא סותרת את עצמי.

עו"ד סגל: תקשיבי, אני אגיד לך גם למה, תסתכלי עליי. למה את סותרת את עצמך?

גב' ש': אני מסתכלת עליך כל הזמן.

עו"ד סגל: למה את סותרת את עצמך? כי את אומרת שאפילו חששת לדבר על זה אתו בטלפון.

גב' ש': נכון.

עו"ד סגל: ועכשיו את אומרת שפנים מול פנים דיברת אתו על העניין של האלימות.

גב' ש': ברור, כי בפנים מול פנים אתה רואה את ההלך רוח של בן אדם, הוא היה רגוע, הייתי באה אליו בטוב ואומרת לו אי אפשר ככה, והילדים סובלים והילדים לא זכאים לסבול."

וכן בדיון מיום 04.03.21:

"עו"ד סגל: בואי תסבירי לי, בבקשה, תציגי לי למשל הקלטה עם אחת מהחברות שלך, שצירפת במסגרת התצהיר, כשאת אומרת לה בזמן אמת, בזמן אמת את אומרת שהן חברות טובות, הן אומרות שהן חברות טובות שלך והכל בזמן אמת, שאת משתפת אותן בעניין של האלימות כלפיך וכלפי הקטינים.

גב' ש': אוקי. מה, להראות לך כאילו?

עו"ד סגל: יש לך? תציגי לי.

גב' ש': מה, את השיחה עם מ' ועם מ'?

עו"ד סגל: תוציאי, תוציאי.

גב' ש': רגע.

עו"ד סגל: בזמן אמת.

גב' ש': בזמן אמת, אני לא זוכרת.

...

עו"ד סגל: כשאת מדברת עם א' בזמן אמת, ואת אומרת לו, למה אתה מרביץ לילד, למה עשית, למה נתת לו סטירה, למה נתת את ת', משהו?

גב' ש': לא.

עו"ד סגל: משהו?

גב' ש': לא.

עו"ד סגל: שאת מדברת אתו בטלפון?

גב' ש': לא.

עו"ד סגל: השיחה הכי פשוטה, הכי טריוויאלית, הכי מתבקשת, משהו שאת עושה שאת יכולה להציג לי?

גב' ש': לא?

עו"ד סגל: בזמן אמת.

גב' ש': לא?

עו"ד סגל: ווטסאפ?

גב' ש': לא. ווטסאפ

עו"ד סגל: ווטסאפ אחד תראי לי.

...

גב' ש': דבר ראשון, יש עם ת', פצצה ולבעוט לה בראש, את זה א' אמר, זה לא אני אמרתי.

עו"ד סגל: זה לא מדבר לגבי העניין של האלימות, זה אומר שהוא הרביץ?

גב' ש': פצצה בראש, זו לא אלימות?

עו"ד סגל: זה אומר שהוא הרביץ? זה סלנג.

גב' ש': זה סלנג?

עו"ד סגל: כן, זה סלנג.

גב' ש': פצצה בראש להעיף אותה מהבית?

עו"ד סגל: שנינו יודעים שזה סלנג.

גב' ש': וואי, וואי. איזה סלנג זה? אמלה, אמלה.

עו"ד סגל: זה לא אומר שהיה מקרה שהוא נתן לה פצצה בראש, ואגב, לא קרה כזה.

גב' ש': באמת? ועוד איך שהיה, מה אתה, זה?

עו"ד סגל: באמת, אז זה אומר שהוא נתן לה פצצה בראש?

הש' רום פלאי: שניה, שניה, שניה. לא, לא, אדוני, אם כבר אתה העלית את זה, אז תספרי לי, גברתי, על

מקרה כזה, כשהוא נתן לה פצצה בראש.

גב' ש': היו פעמים שהיא היתה עובדת לידו, וכשהיא היתה עובדת לידו, יש לנו כאילו מסדרון כשאז את נכנסת

לשירותים, למקלחת ולחדר, וכשהיא היתה עוברת לידו אז הוא לפעמים היה מתעצבן והיה עושה ככה, חזק,

בבומים, או לדרוך לה על הרגליים. סליחה. ופעם אחת כשהוא נכנס, סליחה, רגע. כשהוא נכנס

מהגינה ויש את הסיום של המסדרון, איך שהיא סיימה את המסדרון הוא בא ואז, והיא באה רק כאילו לצאת

מהמסדרון. הוא תפס אותה וככה, בום, והוא פיצץ לה את הראש בקיר, כבוד השופטת, ואני לא יודעת איך אני

נבהלתי. (נשמעת בוכה). סליחה, אתה יכול להביא לי כיסא? סליחה, אני הבטחתי שאני לא אבכה.

הש' רום פלאי: וראית את זה?

גב' ש': כן.

הש' רום פלאי: ומה עשית עם זה?

גב' ש': חיבקתי אותה וישבתי איתה על הרצפה.

הש' רום פלאי: ולא התלוננת לאף אחד?

גב' ש': לא, לאף אחד לא אמרתי. רק לאימא שלי, ואימא שלי כל פעם היתה אומרת לי, מה? את תישארי לבד עם ילדים קטנים בעיר, את לא תוכלי לחזור לקיבוץ, הוא אף פעם לא ייתן לך לחזור למשפחה, לקיבוץ, איך תתמודדי עם ילדים קטנים? והייתי אומרת לה, אימא, אני לא יכולה, ובגלל זה הייתי נוסעת ל**** כל עם להירגע אצל אימא. ופעם אחת, זהו, סליחה, סליחה, אני הבטחתי שאני לא אבכה, סליחה."

(שם, בעמ' 116-119).

253. יצוין כי כאשר הועלתה אפשרות לביצוע בדיקת פוליגרף בעניין האלימות כלפיה, התחמקה האם אף מלהשיב בחיוב או בשלילה לביצוע הבדיקה, ותשובותיה הן לב"כ האב והן לשאלות בית המשפט היו מגומגמות ומתחמקות. ראו בעניין זה פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 140-143, לרבות בתשובתה לשאלת בית המשפט אם מוכנה להיבדק בפוליגרף על אירוע האלימות כלפיה: "את יודעת מה? אני אתייעץ אחר כך", וכן: "אני אשיב לך שכרגע אני לא אשיב, אני רוצה בלדוק את העניינים שלי".

254. האם הביאה מספר עדים מטעמה, אשר נחקרו בבית המשפט והעידו על היחסים בין הצדדים:

א. עו"ד ל' הצהיר כי ראה את האב מעשן "ג'וינט" ואישר זאת בעדותו. עם זאת, כאשר נשאל מדוע לא פנה למשטרה בעניין שימוש בסמים, השיב: "למה שאני אפנה למשטרה? זה לא פלילי" (פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 151 שורה 22).

ב. הגב' א' ב' (אחות רפואית), הצהירה כי האם סיפרה לה על אירועי אלימות רבים וקשים מצד האב כלפיה או כלפי הילדים. העדה אף הצהירה כי הייתה עדה לאירוע אלימות של האב כלפי האם במהלכו האב נתן אגרוף לאם (סעיף 9 לתצהיר העדה).

עוד הצהירה הגב' ב' על אירועי אלימות קשים שנודעו לה מפי הבת ת', שהאב "נ ג דחוף אותה ושהוא אלים כלפיה, שהיא לא רוצה לראות אותו, משתדלת להסתגר בחדר כשהוא מגיע לבית ונמנעת מלפגוש אותו, כי היא מפחדת ממנו" (סעיף 23 לתצהירה), וכן לטענתה הבת ת' סיפרה לה שהאב "דרך לה על הרגלים בכוח, והיא לא יכולה לנעול נעלים, והראתה לי שהזרת שלה והאצבע שליד הזרת כחולות ונפוחות" (סעיף 25 לתצהירה). העדה העידה את אשר העידה מפי השמועה.

ביחס להצהרתה כי זיהתה את האב מעשן סמים מול הילדים (סעיף 8 לתצהירה), כאשר נשאלה בחקירתה מדוע לא פנתה למשטרה על אף שיש לה חובת דיווח, השיבה כי לא ידעה בדיוק האם מדובר בסמים או לא, אלא זה מה שהיא חשבה לעצמה, מאחר שראתה סיגריה שעוברת בין כולם (ראו פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 154 שורות 11-9).

עוד בחקירתה העידה כי על אף היותה אחות בקופת חולים, לא דיווחה על אירועי הסמים והאלימות, לרבות אלו שראתה לכאורה במו עיניה.

ג. מר ד' ש', מאמן הכדורסל של ק', הצהיר כי שמע מהבן ק' "שהכאבים ברגליים היו בגלל שא' דרך לו על אצבעות הרגליים, ככה שכאב לו לנעול נעליים, והשברים באצבעות היו יותר מפעם אחת בגלל שברים שנוצרו עקב עיקום אצבעות על ידי א'. בסוף אימונים הייתי אומר לילדים לחלוץ נעליים וגרביים וללכת עם כפכפים, וק'

היה נמנע מלהוריד גרביים - בדיעבד למדתי שהוא נמנע מכך כדי שלא יראו את הכחולות והנפוחות שלו, וכי כאב לק' להחליף גרביים - ומק' שמעתי שהאצבעות שהאצבעות היו נפוחות שכן א' נהג, כשהילדים היו יחפים, לדרוך על האצבעות שלהם עם נעלי עבודה כבדות" (סעיף 8 לתצהירו).

כאשר נשאל העד מדוע לא פנה למשטרה השיב: "טעות שלי, אתה יודע מה? אני הייתי צריך לעצור את זה אז" (פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 166 שורה 22).

העד הודה כי מעולם לא ראה בעיניו שהאב "מכה" את מי מהילדים (עמ' 123 שורות 5-7). אשר לאירועי אלימות ש"סיפרו לו", הודה כי אין לו שום התכתבות עם האם בנושא. כאשר נשאל העד האם הוא יכול להעיד על אירוע אלימות שראה במו עיניו את האב מכה את הבן ק', השיב: "לא. אני יכול להעיד על אירוע שא' קילל את הילד בזמן משחק כדורסל, והוא התבטא וצעק עליו, למה הוא מוסר לילדים אחרים" (שם, עמ' 164, שורות 7-8).

ד. הגב' מ' ט' א'- אמו של חבר לאימונים של ק', הצהירה על אירועים שונים בגינם הבן ק' התלונן בפניה למעשי אלימות של האב כלפיו. עם זאת, העדה לא הגיעה להעיד על תצהירה ולב"כ האיש לא התאפשר לחקור אותה בחקירה נגדית, ועל כן אין לדברים אלה כל ערך ראייתי. כך גם ביחס ליתר העדים מטעם האישה אשר לא הגיעו להעיד על תצהירם.

ה. הגב' מ' מ' ע' טענה בחקירתה כי תוכל להוכיח שהתכתבה עם האם בנושא סמים ואלימות, אך בפועל לא הציגה אף צילום התכתבות.

255. אכן חלק מאירועי האלימות שתוארו על ידי חלק מהעדים לעיל מתיישבים עם תיאור הילדים על האלימות בפני גורמי הרווחה. אולם ברוב רובם של המקרים מדובר בעדות מפי השמועה. אף הגב' א' ב' (אחות רפואית), חברה של האם, הצהירה בתצהירה כי הייתה עדה לאירוע אלימות של האב כלפי האם במהלכו האב נתן אגרוף לאם (סעיף 9 לתצהיר העדה). אלא שיש לתהות, הכיצד הגב' ב' נמנעה מלפנות מיידית למשטרה אם אכן ניתן לחברתה אגרוף אל מול עיניה.

256. לעניין זה ראו דברי כבוד השופט נ.סולברג ברע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רפי רותם (05.05.20):

"הכלל האוסר עדות מפי השמועה, נחשב לאחד ממאפייניו הבולטים של המשפט האנגלו-אמריקאי ... הטעמים המרכזיים העומדים ביסודו, הם החשש למהימנותה של עדות שנמסרה 'עד מפי עד', מבלי שיש יכולת לעמוד על טיבה".

257. מבלי להקל ראש באירועים הנטענים, טענות האם על אלימות לא הוכחו, וגם צו ההגנה שניתן ביום 17.07.20 בוטל, מאחר שלא הוכח כי האב אכן היה אלים כלפי הקטין מ' כפי שנטען. לא מן הנמנע כי האירועים המתוארים התקבעו בזכרונם של הילדים על ידי האם. כפי שנקבע בהחלטתי מיום 18.08.20: "כוחו של הניכור כלפיי המשיב בבית בו חי ומתגורר הקטין, מתעצם. עד כי הבלבול של הקטין בין בדיון למציאות יגבר, והקטין יאמין כי אכן אביו היכה אותו, כפי שהוא מאמין כי בעבר המשיב היכה אותו".

258. לא זו, אלא אף זו, האם התקשתה להסביר כיצד עומדת טענתה בדבר אלימות כלפי הילדים למול הסכמתה המפורשת לקיום זמני שהות נרחבים במסגרת הסכם הגירושין, עד שבית המשפט נדרש להתערב בחקירתה על מנת לקבל תשובה עניינית.

"עו"ד סגל: את טוענת שאת אמא מגנה (...) וב-2015, למעשה בינואר 2015 את חותמת על ההסכם, כשבתוך ההסכם הזה את בעצם, אתם מסכימים לגבי העניין של זמני שהות.

גב' ש': נכון.

עו"ד סגל: אז למה את מסכימה אם יש לך פה אבא מכה, נרקומן ומסוכן, למה?

גב' שהרני: למה אני מסכימה? כי היתה שיחת טלפון בנוסף, וא' אמר, אה, גם פה יש את זה, בתמלול. הוא אמר שאולי אם אנחנו ניפרד הוא באמת, זה, ואני גם אמרתי לו, א', אם אתה צריך פחות שעות אז תיקח פחות שעות, תהיה "מיסטר פאן", יש את זה פה גם".

(פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 109, שורות 7-20)

...

"גב' ש': "אני מסכימה להסדרי שהות מלאים, ובטוחה ב-100 אחוז שא' יהיה אבא ושא' ימלא את התפקיד שלו כאבא. אני נתתי לו את האפשרות גם, שאם הוא מרגיש פחות או מסוגל לפחות, אז הוא יכול פחות, אבל אבא, הוא אבא שלהם וזה נאמר מההתחלה ועד הסוף (...). הוא אבא שלהם. עו"ד סגל: את טוענת (...). שהיית עדה למקרים מאוד חמורים, מאוד קשים.

גב' ש': נכון.

עוד סגל: גם לגבי ת', גם כלפי ק' וגם כלפי מ'.

גב' ש': נכון."

(שם, עמ' 110, שורות 4-15)

"הש' רום פלאי: כשהאבא הוא כמו שאת מתארת שהוא, כמו שתיארת... (...) לא נותנים לו לראות ככה את הילדים באופן חופשי (...). אז איך הסכמת לזה? זו השאלה.

...

גב' ש': סליחה. הסכמתי לזה (...) כי אני ידעתי שהוא יפסיק, הוא הבטיח שהוא יפסיק.

הש' רום פלאי: אבל גברתי, כבר אמרת כמה פעמים שהוא הבטיח שהוא גם יפסיק.

גב' ש': אבל הוא הפסיק (...) אחר כך הוא היה חוזר אבל הוא כן היה מפסיק ...

הש' רום פלאי: אבל איך את יודעת מתי הוא יפסיק ומתי הוא יחזור?

גב' ש': הנה, את רואה? הילד יודע, יש לי ילדים שלצערם זה החיים שלכם, כבוד השופט, הם יודעים.

הש' רום פלאי: ... זאת אומרת שמה שאת אומרת, זה שאת הסכמת לזה מתוך ידיעה שהוא יפסיק אבל הוא יחזור?

גב' ש': הוא יחזור, הוא יהיה אבא, הוא יתיישר והוא ייהנה עם הילדים שלו.

הש' רום פלאי: עד שהוא יחזור לסורו?

גב' ש': אם, חס וחלילה, אני קיוויתי שהוא לא."

(שם, עמ' 111, ש' שורות 1-19).

"הש' רום פלאי: אבל לא פחדת שהוא יעשה לו משהו?

גב' ש': הוא יודע להתיישר, והוא צריך להתיישר, כבוד השופטת, הוא אבא. יש, תמיד היה את התירוץ, ... אני אמרתי לו, א', אתה בן 40 ואין יותר את התירוץ, של אתה צעיר, אתה לא יודע ואתה לא מבין, זהו, יש לך שלושה ילדים ואתה תגדל אותם ואתה תהיה איתם. אבל, ואני מסייגת את זה מאוד, אני לא שלחתי מעולם את מ' לבד, תמיד עם אחד הגדולים, תמיד אחד הגדולים הגיע כדי לעזור.

הש' רום פלאי: אבל מה, אחד הגדולים צריך להגן על הקטן?

גב' ש': במציאות של הילדים שלי, כן."

(שם, עמ' 113-114).

259. גרסת האם בנוגע ליחסיה עם האב הייתה בלתי אמינה ובלתי עיקבית. היא לא ידעה לענות כיצד עמדה על קיום זמני השהות בין האב לילדים, בהתאם להסכם הגירושין, חרף טענותיה העיקשות לאליונות כה מזעזעת מצד האב כלפיה וכלפי הילדים.

260. האם העלתה פעם אחר פעם טענות בדבר שימוש בסמים וכן אלימות מילולית ופיזית של האב כלפיה וכלפי הילדים. על אף שהתקשתה האם להביא ראיות לאמיתות טענותיה כאמור לעיל, חזרה על טענותיה במסגרת מספר הליכים, וחזקה עליה שאת דעתה בעניינים אלו הביעה אף בפני הילדים, ואף קיבעה זאת בנפשו.

261. זאת ועוד, לא סביר כי אם לשלושה קטינים תחזור לחיות ולגור עם אב כה אלים ומתעלל כפי שהוא מתואר על ידי האם והקטינים, וזאת לאחר שהצדדים כבר התגרשו בהתאם להסכם גירושין שאושר וקבל תוקף של פסק דין. חזקה על האם כי אילו האב היה דורך על ילדיו הקטינים, מתעלל בהם ומכה אותם כפי שמתואר, הרי שהאם לא הייתה מעזה לשוב ולהתגורר עמו עם הקטינים ובכך מסכנת אותם לכאורה שוב.

262. לאחר מספר שנים בהן נשמע התיק בפני, וכן לאחר שהונחו בפניי תסקירים ודיווחים שונים, לא נמצאה כל ראיה ממשית לטענות האם בדבר אלימות מצד האב כלפי מי מהקטינים. גרסתה של האם התפתחה והשתנתה ככל שחלף הזמן. האב הפך להיות מאב רגיל שמדי פעם מעשן חשיש, אך כזה שיכול וראוי לשהות עם שלושת הקטינים, לאב מסומם, אלים ומתעלל. אני דוחה טענה זו וקובעת כי מדובר בטענות שנוולדו והתגבשו אך לצורך ההליך המשפטי, ותכליתן פגיעה בקשר שבין האב לילדיו, על מנת לייצר לחץ במו"מ בנוגע לסכסוך הכספי. אלא שהערוגה הפכה לג'ונגל חשוך ופראי.

263. כאמור ביום 26.11.18 הגישה האם "תביעה בהולה למתן צו הגנה כנגד האשה והקטינים". ביום 06.06.19 הגישה האם תביעה נזיקית כנגד האב "בשם ילדיה" הקטינים ת' וק', בה הועלו טענות חמורות המייחסות לו אירועי אלימות פיזית ומילולית רבים כלפי הילדים, החל מגיל צעיר ובמהלך השנים, אשר גרמה להם נזקים קשים בעטיים הוא חב להם פיצוי כספי.

264. מצאתי להביא את דברי הפתיחה בתביעה הנזיקית שהוגשה "בשם הילדים" כנגד האב: "בתובענה שלהלן יוכח כיצד התנהגות אלימה, אגרסיבית, אלימות ורוע, היו מנת חלקם היומיומית של התובעים, אשר נושאים עד היום וכנראה לתמיד את צלקות ההתעללות שעברו, ואשר ילולו אותם לאורך כל חייהם קדימה".

265. למעשה עד עצם היום הזה ממשיכה האם להחזיק בגרסה, כי האב פגע בילדים פיזית ומילולית. התנהגות האם והילדים במהלך השנים וכפי שניתן ללמוד מהתסקיר, מלמדת על כך שהאם, ובעלה החדש, העצימו סיטואציות וקבעו אצל הקטינים נראטיב על-פיו האב הוא רשע, מסומם, אלים, מסוכן ומתעלל. הנראטיב על-פיו הקטינים חיים בבית המשפחה בראשותו של הדמות הגברית החדשה, הוביל למצב בו דמותו של האב מושחרת, מסוכנת, ובעיקר מבוטלת.

266. בחקירת האם, לא הצליחה היא לספק תשובה כיצד הגיעו לידי הקטינים הנספחים שצורפו לכתב התביעה הנזיקית

שהגישו נגד אביהם (ובכלל זה הסכם הגירושין, תמלולי שיחות, בקשה לצו הגנה ועוד):

"גב' ש': הקטינים לא ראו את הנספחים.

בית המשפט: לא, לא, לא. אבל גברתי, זו שאלה מאוד חשובה.

גב' ש': הבנתי. הקטינים לא ראו.

עו"ד סגל: אבל זה ההליך של הקטינים.

...

בית המשפט: אבל איך הם יכולים לא לראות, אם הם התובעים?"

(ראו פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 63, שורות 17-22).

ובהמשך:

"הש' מירה רום פלאי: אז בעצם את שמת אותם כתובעים, וצירפת תמלולים כשהם לא יודעים,

גב' ש': אני לא שמתם אותם, הם בחרו.

הש' מירה רום פלאי: לא, הם בחרו אולי להיות תובעים, אבל הם לא בחרו אפילו את המסמכים שצורפו לתביעה

של עצמם?

גב' ש': לא. לא.

הש' מירה רום פלאי: זה נראה לך סביר, גברתי?

גב' ש': כן, כי יש דברים שהם לא היו צריכים להיחשף אליהם.

הש' מירה רום פלאי: ... אבל כן לתבוע?

גב' ש': לתבוע זו היתה החלטה שלהם.

(שם, עמ' 63, ש' 28; עמ' 64, ש' 1-8).

"עו"ד סגל: תאשרי לי בבקשה שתא הנספחים שמצורפים במסגרת אותו הליך של הקטינים, הם כן ראו?

גב' ש': הם לא ראו.

עו"ד סגל: את הנספחים.

גב' ש': אם הם ראו, אני לא יודעת."

(שם, עמ' 90, ש' 7-11).

הגישו כנגד אביהם, ומכאן שהאם היא שעומדת מאחורי התביעה הנזיקית שהגישו לכאורה הילדים נגד אביהם.

268. לאורך כל ההליכים דומה כי האם מגלה התנגדות לקיום הקשר של הילדים עם האב. אמנם האם משתפת פעולה באופן חלקי ביחס לקשר של האב עם הקטין מ' בהתאם להוראות בית המשפט, עם זאת דומה כי היא מביעה מסרים כפולים באשר לצורך של הילדים בקשר עם אביהם.

269. מצד אחד, טוענת האם כי מבינה את חשיבות הקשר של הילדים עם אביהם ואף מעודדת אותו, מצד שני, מעלה ספקה בעניין מסוגלותו ההורית של האב, ומעלה חששות שהוא עלול לסכן אותם. יש להניח שהילדים מושפעים מהמסרים המבלבלים של האם, דבר שמעכב את התפתחות הקשר שלהם עם האב.

270. כפי שפורט לעיל, נחשפו אין ספור דוגמאות לכך שהמסר המועבר על ידי האם ובעלה החדש, הוא כי אביהם דמות שלילית ומסוכנת ויש לשמור ממנו מרחק. כאמור, אף הקשר של הקטין מ' שתחילה היה סביר ואפילו חם וטוב, אט אט, או, מהר מהר, גווע עקב ההאשמות החמורות שהועלו כנגד האב ע"י האם ושני אחיו הגדולים של הקטין מ' בחסות בעלה החדש של האם, שעבר להתגורר עמם בבית בו גרה המשפחה לפני הפרידה.

271. מכל המפורט לעיל, עולה כי האפשרות המסתברת יותר היא, שניתוק הקשר בין האב לבין שני הילדים נבע מהשחרת דמותו של האב על ידי האם ובעלה החדש.

272. המסקנה לפיה סירוב הילדים לקשר עם האב מקורה בהתנהגות האם, עולה בקנה אחד כאמור עם דיווחי רשויות הרווחה, לפיהם האם מערבת את הילדים בסכסוך באופן ניכר, חושפת אותם לעמדותיה ומשחירה את האב בפניהם באופן מוקצן, עד אשר נאלצו לבחור צד, עד כדי הגשת תביעה כנגד האב. לכך יש להוסיף כי בן זוגה, תורם להסלמה בסכסוך בין הצדדים, הן באמצעות ריבוי ההליכים, והן בחיי היום-יום בבית בו גרים האם, בעלה החדש ושלושת הילדים, מדי בוקר, צהריים, ערב ולילה וחוזר חלילה.

273. התרשמתי כי האם וכן זוגה פעלו באופן מכוון ושיטתי, החל מהמועד בו הצדדים נפרדו, על מנת למנוע, במישרין או בעקיפין, כל אפשרות לקשר בין האב לילדים, להשחיר את האב בעיניהם ולבסס אצלם פחד מפניו, כעס כלפיו, עד כדי דחייה מוחלטת.

274. לא נעלם מעיני בית המשפט כי הסיבה לפירוד בין הצדדים היו טענות האם לאלימות ושימוש בסמים מצד האב, אך כל עוד הטענות לא הוכחו, כמו גם מסוכנותו של האב כלפי הילדים, לא מצאתי בטענות האם צידוק למנוע קשר בין האב לילדים, ובפרט בשים לב למפגשים שהתקיימו עם הקטין מ' במרכז קשר, אשר נרשמו כמוצלחים.

275. במסגרת ההליכים שהתנהלו, לרבות צווי ההגנה, הוגשו תסקירים ועדכונים של עו"ס לסדרי דין, מהם עולה כי, בניגוד לאופן הצגת הדברים על ידי האם, האם סירבה לקיים קשר בין האב לילדיו, והיא הנחילה סירוב זה לנשמתם הרכה והעדינה של הילדים. כך שהמסקנה המתחייבת בנסיבות מקרה זה, שהעדרו של קשר בין האב לילדיו נעוץ בעיקרו בסירובם של הילדים לקיום הקשר בעקבות הסתה מצד האם.

הסתה, אשר הובילה לשינוי תודעתי של הילדים ונטעה בהם "זכרונות" שזוא של אב פוגעני (ראו: י' מזא"ה, תלונות שזוא בגין פגיעה בילדים והשפעתם על קביעת המשמורת והאחריות ההורית (אוקטובר 2016), זמין ברשת המאמרים המשפטית SSRN עמ' 9 למאמר; פ' "מרכוס" ניכור הורי וסרבנות קשר: כיצד למנוע כישלון קשר בין ילד להורה", **רפואה ומשפט** 51 (אפריל 2018); עמ"ש (ת"א) 15-03-60592.ק.ל. נ' י.פ. [פורסם בנבו (2015) בסעיף 6 לפסה"ד; ד' גוטליב, "תסמונת הניכור ההורי" **רפואה ומשפט** 31 (דצמבר 2014) בעמ' 106; ש' פרילינג, **ניכור הורי** (תשע"ט - 2019) בעמ' 44, 61.

276. לאור השתלשלות העניינים כמתואר לעיל, עולה כי המצב הקיים, בו הילדים מביעים סרבנות קשר עם האב, הוא

תוצאה של התנהלות האם, אשר גרמה במו ידה ומתוך רצון וכוונה מלאים, לנתק קשר בין האב לבין הילדים.

277. ביחס לרכיב הנוגע לנזקים שנגרמו כתוצאה מהניכור ההורי שהאם אחראית לו, מקום בו המפתח לחידוש הקשר נמצא אצל האם, אך היא לא פועלת באופן אקטיבי לשינוי המצב העגום, הרי שהאם אינה ממלאת את חובתה כהורה ובפרט כהורה משמורן ופוגעת בזכויותיו ההוריות של האב, ואין מדובר במעשה עוולתי אחד כי אם בעוולה מתמשכת.
278. אמנם מצאתי מאז הפירוד מסרבים הילדים לקיים קשר עם אביהם בעקבות הסתה מצד האם, אך לכך יש להוסיף את התנהלות האב עצמו, אשר מצאתי כי גם לו אחריות תורמת לסירובם של הילדים לחדש את הקשר עמו.

"אשם תורם"

279. בענייננו, נמצא כי האב אף הוא אינו עושה ככל יכולתו להתקרב לילדיו. דומה כי האב אינו מצליח להכיל את ההתנגדות של הילדים כלפיו, ואת העובדה שהגישו כנגדו תביעה נזיקית. אמנם לטענת האב הוא מגיב כך מתוך תסכול, אך בכך הוא מותיר את הילדים ברגשות של כעס כלפיו.
280. מצאתי טעם בטענות האם בדבר התנהגותו של האב ובעיקר מחדלו, עת ישב הוא כמעט בחיבוק ידיים במשך השנים, ולמעט טיעונו בתביעה שהגיש בגין ניכור הורי, לא עתר בתביעה לבית המשפט לחידוש הקשר עם ילדיו, אלא תבע פיצוי בסכום כספי גרידא.
281. בהקשר זה ראו עדות האב בחקירתו (04.03.21, עמ' 46 שורות 3-8):

"למה בתביעה של אדוני, אדוני תובע רק כסף ולא החזרת כסף? (הכוונה- קשר, מ.ר.פ.)

מר ש': זה יבוא בהמשך.

עו"ד רוזנפלד: למה אדוני מחכה?

מר ש': שהאימא תפסיק את ההפסקה ואת הניכור.

עו"ד רוזנפלד: ואם היא לא תפסיק, לעולם לא תבקש חידוש קשר?

מר ש': לא, זה יבוא בהמשך."

282. העו"ס הביעה דעתה שהילדים לא שללו קשר עם האב. ואולם, מעדותו של האב עלה כי הוא חש פגוע מהאירועים סביב התביעה הנזיקית שהגישו הילדים כנגדו, וטען כי הילדים מוסתים כנגדו.
283. אכן היה בידי האב לעתור בתביעתו לחידוש הקשר בינו לבין הילדים. אין חולק, כי מאז פרידת הצדדים בראשית שנת 2018 האב לא עשה כן. מהראיות עולה, שהאב לא פנה אל הילדים ואל האם, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים, אל אנשי החינוך בבתי הספר, אל רשויות הרווחה ואף אל משטרת ישראל, לשם שמירת או חידוש הקשר בינו לבין הילדים.
284. באפשרות האב היה לשתף פעולה עם הגורמים המטפלים ולנסות לאחות את הקרעים, לשקם את מערכת היחסים בינו לבין הילדים הגדולים, אולם האב בחר שלא לעשות כן.
285. בדיון מיום 04.02.20 (עמ' 4 שורות 16-19) האב השיב לשאלת בית המשפט אם הוא מסכים להיפגש עם הילדים הגדולים במרכז קשר: "אני מאוד מאוד פגוע משקרים שמופצים עליי, מתביעה שהוגשה עליי באמצעות אמם. אני צריך לחשוב אם אני מסוגל. אני מאוד פגוע. קשה לי לראות אותם ... קשה לסלוח ולהבין את שקרים". ובהמשך לשאלת בית המשפט (שם, שורה 22): "רגשית אני כרגע לא יכול".

286. לשאלת בית המשפט האם פנה לבית המשפט בבקשה לחדש את הקשר עם ת', השיב האב בשלילה (פרוטוקול הדיון מיום 04.03.21, עמ' 29, שורות 15-17).
287. האם בתע"ר ציטטה תמלול לפיו האב אמר לה: "אני לא מסתדר עם ת', ממש לא מסתדר איתה. אני לפעמים בא לי לתת לה פצצה לבעוט לה בראש. לגמור לה ולזרוק אותה מכל הבית (תמלול שיחה מיום 06.11.17, עמ' 156 לתצהיר האם).
288. כאשר האב נשאל על כך בחקירתו, הוא לא ניסה לסתור את השיחה הנטענת וטען: "אני הרגשתי תסכול מאוד גדול, וחבל שבשיחה, שאתה לא משמיע את השיחה שגם ישמעו את הקול שלי, שאני מדבר איתה כשאני בתסכול על חוסר הקשר שיש לי עם הילדים" (פרוטוקול מיום 04.03.21 עמ' 16, שורות 4-6).
- ובהמשך: "אני עוד פעם חוזר ואומר, התסכול שיש לי מלפני, ושהוא החרף אחרי, הוא מאוד גדול, ואת זה אתה לא משמיע. אתה מקריא פה דברים שמאוד נשמעים יפה עכשיו באולם, אבל את התסכול שלי מחוסר הקשר אתה לא משמיע" (שם, עמ' 16, שורות 15-17).
- וגם: "אתה לוקח פה משפטים משיחות מאוד מאוד ארוכות שיש לי איתה, ואתה מסמן במרקר את מה שנוח לך להשמיע, בלי התסכול של השיחות שיש לי איתה" (שם, עמ' 17, שורות 15-16).
289. מכתבי הטענות, מהחקירות, מהראיות, ומתסקירי העו"ס, שוכנעתי שהאם הקשתה ואף מנעה קשר בין האב עם הילדים ועשתה פעולות שנועדו למנוע את קיום הקשר ביניהם. עם זאת, מצאתי כי בהתנהגותו של האב יש להצביע על אשם תורם מצדו לניתוק הקשר בינו לבין ילדיו.
290. בית המשפט מבין לליבו של האב ולכאב שלא ניתן לבטאו במילים אותו הוא חש כתוצאה מהנתק מילדיו. יחד עם זאת, בנסיבות אשר תוארו לעיל, אין בידי לקבל את עמדת האב לפיה הוא מטיל את מלוא ה"אשמה" במצב שנוצר על האם. גם אם האב נפגע מדרכם של הקטינים, מצופה ממנו להתעלות על עצמו ולפעול לקיום קשר מיטיב עם ילדיו.
291. על האב כמו גם על הילדים לקחת אחריות אישית, ולנסות לחדש הקשר. נוכח הקרע העמוק יהא זה אף רצוי להיעזר בגורם טיפולי המומחה לעניין זה.
292. הצטברות העדויות וממצאי הרווחה מצביעה על תמונה לפיה האב תרם לאי רצון הילדים לקשר עמו, כאשר לא עשה מאמצים לחדש את הקשר עם הילדים. מכאן כי לאב אשם תורם בניכור ההורי.
293. אשר על כן, מצאתי לקבל את תביעת האיש באופן חלקי, ולחייב את האישה בסך של 100,000 ₪ בגין הנזק שנגרם לאב כתוצאה מהתנהלות האם, שגרמה לניכור הורי של הילדים כלפי האב.

תלה"מ 20-07-46061 תביעה לביטול מזונות;

תמ"ש 20-12-38206 תביעה להגדלת מזונות;

294. כזכור, בסעיף 27 להסכם הגירושין סוכם כדלקמן: "מוסכם על הצדדים כי החל מיום 01.02.16 האב יחוייב

במזונות הקטינים בסך של 5,000 ₪ לחודש כולל מדור..."

295. אין מחלוקת כי מאז שהאיש עזב את הבית מיד לאחר שנפרדו הצדדים בחודש ינואר 2018, הוא החל לשלם לאישה

דמי מזונות עבור ילדיהם ע"פ ההסכם שנחתם בין הצדדים (סעיף 26 לכתב ההגנה של האיש בתביעה לאכיפת הסכם,

טענות האב

296. יש לבטל את חיוב האב בתשלום מזונות הילדים כפי שנקבעו בהסכם הגירושין, כמו גם זמני השהות עם הילדים, תוך התחייבות הצדדים לפתור את מחלוקותיהם בנושא הקטינים בדרכי שלום והסכמה ולחנכם בדרך של כיבוד אב ואם. אלא שלטענתו חלו שינויים קיצוניים ובלתי צפויים בקשר של הילדים עמו, באופן שמצדיק את ביטול דמי המזונות.
297. במשך שנים, האם פעלה נמרצות על מנת להסית את הקטינים נגד אביהם ולזרוע בליבם עוינות כלפי האב, מתוך אמונה כי האב הפעיל כלפיהם אלימות. כך, עד כדי שהאם יחד עם בן זוגה, הובילו את הילדים להגיש תביעה נזיקית נגד אביהם, במסגרתה העלו כנגדו טענות חמורות המייחסות לו עבירות אלימות ואיומים, ללא בדל של ראיה. הכל על מנת להטיל רפש על האב במטרה ליצור קרע בין האב לילדים, עד כדי ניתוק קשר באופן מוחלט.
298. עם הקטין מ' היה קשר טוב שקיבל ביטוי בתסקיר, אולם גם הוא החל להתנתק מאביו והקשר נהרס בעטייה של האם, כאשר הקטין היה חשוף לתלונות, בקשות ולהליכים המשפטיים נגד אביו.
299. האב חזר על עיקר טענותיו בתביעה הנזיקית שהגיש בגין ניכור הורי כמפורט לעיל, ועל כן לא מצאתי טעם לחזור עליהן.
300. בנוסף לאמור, האב מפנה לשינוי נסיבות כדלקמן: האם מתגוררת עם בן זוגה מחדש ינואר 2018, ומשכך הוא נושא יחד עמה בנטל תשלום הוצאות מדור ואחזקתו וכלכלת הבית. עוד לטענתו חל שינוי בכושר השתכרותו, אשר במועד חתימת ההסכם השתכר בסך של 11,000 ₪ נטו ואילו כיום, לאחר שפוטר והיה מובטל, החל לעבוד כעצמאי. לכך יש להוסיף שינוי בכושר השתכרות האם, אשר גדל ממועד חתימת ההסכם, ואשר טומן בחובו גם את הכנסתו של בן זוגה.

טענות האם

301. האב לא הראה כל שינוי נסיבות מהותי ובלתי צפוי ממועד חתימת ההסכם למועד הגשת התביעה, כתנאי לדיון בשינוי או ביטול מזונות. בניגוד לטענתו כי הילדים מסרבים להיות איתו בקשר, ההפך הוא הנכון, שכן האב הוא שלא מוכן לראותם.
302. ביחס לשינוי בכושר השתכרותו, נטען כי במועד חתימת ההסכם, האיש היה מובטל והשתכר מדמי אבטלה בסך 5,000 ₪ לחודש, וכיום הוא מרוויח להצהרתו 10,500 ₪, לא כולל הכנסות בשחור כאינסטלטור. את דמי המזונות הוא מפקיד במזומן לחשבון הבנק של האם.
303. ביחס לטענת האב כי לאם יש בן זוג, מדובר בשינוי צפוי שלא מצדיק שינוי מזונות. אשר למדור מגורי בן זוג, לטענתה הבית הותאם והוגדל לצרכי בן הזוג, באופן שהוצאות המדור של הילדים לא קטנו אלא אף גדלו, שכן לכל ילד של שני בני הזוג יש חדר משלו, דבר שלא היה בעבר.
304. בתביעתה להגדלת מזונות, האם פתחה בהערה כי למרות שינוי הנסיבות המהותי והעול הנוסף שהוטל עליה, העדיפה היא שלא להיכנס פעם נוספת בשערי בית המשפט לעניין הגדלת המזונות, כדבריה. ואולם, משבחר לטענתה האב להגיש תביעה לביטול מזונות, מצאה היא הזדמנות "לתקן את העוול ולהגדיל את סכום המזונות המוטל על האב", כדבריה.

305. האם טענה לשלושה שינויים מהותיים ובלתי נצפים: שינוי בזמני השהות- ע"פ ההסכם, הילדים אמורים להיות אצל האב 30% מהזמן, בפועל הם שוהים 100% מהזמן אצל האם, ומכאן שעיקר נטל כלכלתם חובץ על כתפי האם.
306. עוד לטענתה, קיימת ירידה מהותית בכושר השתכרות האם, לנוכח הצורך בטיפולים בילדים, בפרט לקטין הצעיר מ', כאשר שהיא נאלצה להתפטר מעבודתה כמנהלת בית הרופאים, לכן פוטנציאל השתכרותה קטן מסך של 13,000 ₪ אותם הרויחה במועד עריכת הסכם הגירושין, לסך של 9,000 ₪ לחודש (בהמשך נטען לסך של 5,000 ₪).
307. בנוסף, נוספו הוצאות טיפול גבוהות בקטין מ', עקב בצורך בטיפולים רבים, עקב מצבו הרפואי (עקב אלרגיה מסכנת חיים לחלב) והנפשי (עקב התעללות רבת השנים של האב בו).
308. מכל האמור לעיל, מאחר שמשמעות השינויים שחלו היא כספית, עותרת האם לדחות את התביעה לביטול המזונות, ואף להגדיל את המזונות בהתאם לתחשיבה בסך של 4,148 ₪, קרי- להורות לאב לשלם סל 9,148 ₪ עבור מזונות הילדים. עוד מבוקש לקבוע כי על האב לשלם תשלום רטרואקטיבי בסך של 36,674 ₪.

דין והכרעה

ביטול מזונות

309. סעיף 3 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959 (להלן: "**חוק המזונות**") קובע כי חיוב אדם במזונות ילדיו הקטינים יהא בהתאם להוראות הדין האישי החל עליו. בענייננו, שני הצדדים יהודים והילדים מעל גיל שש (בגילאי 19, 17 ו-11), ועפ"י הדין האישי החל עליהם החיוב במזונות הקטינים, הינו מדין צדקה ושני ההורים חייבים בו באופן שווה, עפ"י הכנסותיהם ויכולותיהם.
310. עוד קובע חוק המזונות בסעיף 9, כי לבית המשפט הסמכות לפטור מחובת המזונות (כולה או מקצתה), מחמת התנהגות מחפירה מצד זה הזכאי לקבלתם.
311. הפסיקה הכירה באפשרות לביטול מזונות קטין במקרה של סרבנות קשר, אך התייחסה לאפשרות זו כצעד קיצוני בלבד אשר ככלל יש להימנע ממנו (ע"א 687/83 **מזור נ' מזור** פד"י לח(3) 29 וכן ע"א 1741/93 **אזולאי נ' אזולאי** [פורסם במאגר "נבו", 13.7.94]).
312. נפסק שיש לנקוט בצעד של שלילת המזונות או הפחתתם בשל סרבנות קשר בזהירות ובריסון, מתוך הבנה כי מדובר בצעד קיצוני אשר ככלל יש להימנע ממנו, אלא אם קיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת ו"אין חולק, כי שלילה (ואף הפחתה) של מזונות, אינה יכולה להיות "הקו הראשון" של התמודדות עם ילדים המסרבים לשמור על קשר עם הוריהם. ויש לזכור תמיד בענייני קטינים את טובתם כשיקול על (רע"א 3761/10 **פלוני נ' פלונית**, ע"א 1741/93 **אזולאי נ' אזולאי**).
313. העקרונות והשיקולים שעל בית המשפט לבחון בדונו בשאלת ביטול מזונות לילד סרבן, כפי שנמנו ע"י כבוד השופט שילה בתמ"ש 29511-09-13 **פלוני נ' אלמונים** (פורסם במאגרים האלקטרוניים):
- א. **ביטול המזונות ייעשה במקרים קיצוניים ונדירים ויש לשקול תמיד חלופה מתונה יותר.**
- ב. **האם סרבנות הקשר נובעת אך ורק מרצונו האמיתי והעצמאי של הילד או שקיימת אשמה האב או האם למצב שנוצר.**
- ג. **האם האב נקט בכל הפעולות והמאמצים הנדרשים לצורך חידוש הקשר.**

ד. האם ביטול המזונות עלול לגרום לסיכול הסיכוי לחידוש הקשר.

ה. מה תהיה השפעת ביטול המזונות על אפשרות קיומם הסביר של הקטינים.

מן הדין אל הנדון:

314. הליך זה הוא נדבך אחד מיני רבים בסכסוך ארוך, כואב, קשה ומתמשך בין הצדדים המתנהל מאז שנת 2018, ובמרכזו ניצבים שלושת ילדיהם של הצדדים.

315. חיובו של האב במזונות הילדים נקבע בהסכם הגירושין, אשר אושר על ידי בית הדין הרבני וקיבל תוקף של פסק דין, ועמד על סך של 5,000 ₪ עבור שלושת הקטינים כולל מדור (1,700 ₪ לכל קטין) (להלן: "דמי המזונות").

316. ייאמר כבר עתה כי במקרה דנן, נחה דעתי כי התנאים אשר נקבעו בפסיקה, כנסקר לעיל, אינם מתקיימים וכי אין המדובר במקרה קיצוני ונדיר אליו מכוונת הפסיקה והמצדיק אי חיוב במזונות בשל העדר קשר. ובמה דברים אמורים?

כידוע, "עמדת הפסיקה לפיה האחריות לחידוש הקשר עומדת לפתחו של האב, ובאין ראיות מוצקות כי האשם באי קיום הקשר נובע באופן בלעדי מסירוב הקטינים, אין מקום לשלול את המזונות. וכך כותבת כב' השופטת שטופמן: "סבורה אני, כי משמערכת היחסים בין אב לבנו מתדרדרת ועולה על שרטון מוטלת על שכמו של האב חובה רבה יותר לנסות ולאחות את קרעי היחסים מאשר על שכמם של ילדיו. האחריות לקשר עם הילדים מוטלת על ההורים ואינני סבורה כי ראוי להטיל, באין ראיות מוצקות, את האשם לאי קיומו של קשר על הילדים" (ע"מ (ת"א) 1243/03 ד' ע' נ' א' ע', עמ' 7 [פורסם בבבן] (28.7.2005)) (ראו: עמ"ש (חיפה) 41465-10-17 ש' נ' ש' [פורסם בבבן] (25.10.18)).

317. כפי שנקבע לעיל, סרבנות הקשר במקרה דנא אינה נובעת אך ורק מרצונם האמיתי והעצמאי של הילדים. מהתסקירים וכלל המסמכים אשר הוגשו עולה כי שני ההורים אחראים למצבם של הילדים (ראו: דברי עו"ס בתסקיר מיום 31.07.19).

318. אמנם לא ניתן להתעלם כי הילדים הינם כבר בני 19, 17 ו-11. כלומר אחד בגיר ואחת כפסע מבגרות. בגילם של הילדים הגדולים יש לצפות לשיקול דעת עצמי, עצמאות מחשבתית והבנה. ביחס לקטין הצעיר, הקשר טוב יותר מאשר בין אחיו הגדולים עם האב.

319. בענייננו, לא הוכח כי האחריות לסרבנות הקשר של הילדים נופלת על כתפיהם הצרות של הילדים, ובכל מקרה לא יהא זה צודק לשלול את חיוב האב בהשתתפות במזונותיהם בשל כך.

320. נוכח כל האמור והמפורט, אינני מוצאת מקום לשלול את חיוב האב בהשתתפות במזונותיהם של הילדים בשל סרבנות הקשר.

321. משקבעתי כי אין בידי לקבל טענות האב לעניין שלילת חיובו בהשתתפות במזונותיהם של הילדים, אדרש כעת לשאלת שיעור החיוב, והאם יש מקום להגדיל את מזונות הילדים כעתירת האם, בהינתן כי הילדים זכאים למזונותיהם מדין צדקה בלבד.

שיעור חיוב מזונות הילדים ותביעת האם להגדלתם

322. בחנתי את טענותיהם של הצדדים לעניין השינויים בשכר של כל אחד מהם וכן את השינויים הנטענים במצבם הכלכלי.

323. האב מנהל עסק עצמאי לשירותי אינסטלציה. חרף טענתו לשינוי בכושר השתכרותו, לא טרח הוא לצרף לכתב טענותיו תלושי שכר, דו"ח רווח והפסד או כל מסמך לעניין הכנסתו בשנים הרלוונטיות, ועובדה זו נזקפת לחובתו.
324. ממילא בחקירתו מיום 25.05.21 העיד האב כי יש טעות ביחס לטענה לירידה בהכנסתו, כאשר לדבריו הכנסתו הממוצעת כיום היא 10,500 ₪ נטו, 15,000 ₪ ברוטו (עמ' 14, שורות 11-20) לפרוטוקול).
325. האם מנהלת את חשבונות החברה של בעלה. זאת היא עושה כ"עוסק מורשה" ולא כעובדת שכירה. האם צירפה לכתב תביעתה להגדלת מזונות דו"ח רווח והפסד לשנת 2019 ולשנת 2020 לתקופה שבין 01/01 - 31/13 (נספח 6), ממנו עולים הנתונים כדלקמן: בשנת 2019 הכנסת האם עמדה על סך של כ-12,823 ₪ ברוטו לחודש בממוצע, וסך של כ-10,725 ₪ נטו לחודש בממוצע (לאחר הוצאות הנהלה וכלליות). בשנת 2020 עולה כי הכנסתה עמדה על סך של 8,871 ₪ ברוטו לחודש בממוצע, וסך של 7,453 ₪ נטו בממוצע.
326. כאן המקום לציין כי הדו"ח שהוגש אינו נושא חתימת רואה חשבון או גורם מוסמך אשר מהווה אישור רשמי למסמך שהוגש.
327. האם נישאה בשנית, מנהלת עם בן זוגה חיים משותפים ומתגוררת עמו בדירה שאת חלקו של האיש בה, היא רכשה ושכאמור, חלק מכספי התמורה בגינה מוחזקים בנאמנות עד להכרעת בית המשפט. למרות זאת, האם נמנעה מלמסור פרטים אודות הכנסות בעלה, אודות אופן חלוקת התשלומים ביניהם בגין הדירה והחיים המשותפים.
328. זאת ועוד, האם לא צירפה כל מסמך המעיד על הגדלת הוצאות מדור ולא תמכה טענותיה בדבר הוצאות מחיה גבוהות יותר וטענותיה בעניין זה, נותרו כטענות בעלמא.
329. מהמסמכים שהוצגו בפני לא עלה כי חל שינוי במצבו הכלכלי של האב כפי שהיה במועד חתימת הסכם הגירושין, וכן לא הוכחו טענות האם להגדלת הוצאות הילדים.
330. מנתונים אלה עולה, כי האם אמנם טוענת להגדלת הוצאות הילדים - אך לא הציגה מאומה לתמוך בטענותיה אלה. מנגד האב אף הוא לא הציג כל מסמך המצדיק את ביטול או הפחתת דמי המזונות שהוסכמו בין הצדדים.
331. נוכח כל האמור והמפורט, לאחר שבחנתי מלוא המסמכים והראיות שהובאו בפני, צרכי הקטינים ויכולות הצדדים והכנסותיהם כמו גם הדין החל, הגעתי לכלל מסקנה כי הנתונים לעיל אינם מצדיקים להורות על ביטול או הגדלת המזונות. כך בפרט, בהתחשב בעובדה כי הצדדים הסכימו מראש על דמי המזונות בהסכם הגירושין, ושניהם עומדים על אכיפתו.
332. עם זאת, אין מחלוקת כי חל שינוי מהותי עד מאוד בקיום זמני השהות של הילדים עם האב מאחר שהם אינם בקשר עמו. הילדים ק' ות' בנתק עם אביהם ואינם מתראים עמו מזה ארבע שנים. האב לא עתר לחידוש הקשר עם הילדים, ונראה כי הוא מתקשה להתאושש מהתביעה הנזיקית שהגישו נגדו. הקשר עם הקטין מ' רעוע אף הוא. התוצאה היא כי על האב לשאת במזונות ילדיו שאינם חפצים בקשר עמו.
333. בחודשים 07/20 ו-09/20 הוצאו צווי הגנה נגד האב, הכוללים הרחקה מביתו ומילדיו.
334. אין מחלוקת כי למן מועד הפירוד הסופי ומזה כארבע שנים אין קשר בין האב לילדיו ק' ות' בכלל, ועם הקטין מ' מדובר בקשר שבתחילה הוגדר על ידי האגף לשירותים חברתיים כ"חם ומיטיב" ועם הזמן ובעקבות צווי הגנה וטענות קשות לאלימות מגוונת שנטענו על ידי האם, ובשלב מאוחר אף על ידי הקטין, הקשר סויג למפגשים במרכז קשר, ולבסוף דרך.
335. סוגיית הקשר של הילדים עם אביהם לדאבון הלב טרם באה אל סיומה, הילד ק' הגיע לגיל 19 והילדה ת' הגיעה לגיל 17 מבלי שהוסדר הקשר עם אביהם.
336. כאשר מדובר בילדים בגיל העשרה, שמתבגרים אל דפוס התנהלות לפיו אביהם הוא גורם שלילי אליים, הרי שמלבד

הנזק הנגרם ביום יום כתוצאה מהנתק בין הורה לילדיו הקטינים, הרי שנגרם נזק אדיר נוסף והוא פגיעה בדפוסי התנהגות בין אישיים עתידיים של הילדים עצמם בעתיד. הן כבני זוג והן כהורים בעצמם.

337. השתכנעתי כי עם כניסת בעלה של האם אל חייה וחי הקטינים, זרקור משחיר כוון על האב והאם וכן זוגה פעלו באופן עקבי ממוקד ומכוון, משך כל השנים, בכדי לחבל, להשחיר ולמסמס את הקשר בין הקטינים לאב.

338. אין הורות מושלמת ואין הורה החף מטעויות. האב אינו הורה מושלם ואף האם אינה הורה מושלמת. יחד עם זאת, האב והאם הם הוריהם של שלושת ילדיהם. ניצול חולשותיו ההוריות של הורה אחד והקרבת הורותו על מזבח מאבק גירושין, לא רק שחוטא להגיונם של דברים, אלא פוגע נחרצות במסגרת המשפחתית ובהוויתו הפנימית של כל אחד ואחד מהקטינים שנגזר עליהם נתק מאחד מהוריהם.

339. לצד הנזק העצום והנמשך שנגרם עקב התנהלותם המשפטית וההורית של האם ובעלה, ניצבת אילמותו הרועמת של האב במאבק על קשר עם ילדיו. מבינה אני את עצמת הפגיעה אותה חווה האב, שייתכן ומשתקת אותו ומגבילה את יכולותיו הרגשיות להילחם על קשר עמם, אולם לטעמי הוא לא עשה די.

340. על בית המשפט מוטלת מלאכת איזונים מורכבת שנועה במנעד שבין רע למיעוטו. לאחר ששקלתי רבות, הגעתי לכלל מסקנה כי על מנת לאזן בין הרע לגרוע על האב להמשיך לשלם את דמי המזונות לטובת כל אחד מהילדים, אולם כל עוד אף אחד מהם אינו חותר לקשר עמו, הרי שכספים אלה יופקדו בחשבון נאמנות לטובת כל אחד ואחד מהילדים.

341. על כן, האב ימשיך לשלם את הסך של 1,700 ₪ עבור כל אחד מהילדים ע"פ התנאים שנקבעו בהסכם הגירושין, אולם יעשה זאת באופן נפרד לכל ילד ויפקיד סכומים אלה אל חשבון נאמנות אשר יפתח על שם כל אחד משלושת הילדים (להלן: "חשבונות הנאמנות").

342. דמי המזונות אשר יופקדו על ידי האב כאמור עבור כל אחד ואחד מהילדים, ייחסכו ויושקעו על שם כל אחד ואחד מהם עד הגיעו של כל אחד מהם לגיל 25.

343. הן על האב והן על הילדים לעשות כל שלאל ידם למען חידוש הקשר ביניהם, במסגרת טיפול משפחתי רצוף במשך שנה לפחות. במידה ומי מהילדים יחליט על השתלבות בטיפול משפחתי יחד עם האב, לאחר שנה של טיפול משפחתי רצוף וחידוש הקשר עם האב, האב יעביר את הכספים עבורו. ככל ולא יחלו בטיפול ויחודש הקשר בין האב לכל אחד מהקטינים עד הגיעו של כל אחד מהם לגיל 25, הכסף יושב לאב. מובהר כי מחויבותו של כל אחד משלושת הילדים ואף זו של האב, היא אישית ואינה תלויה אחת בשנייה.

344. דמי המזונות יופקדו בשלושת חשבונות הנאמנות שייפתחו עד לתאריך 10.05.2022.

345. תוקף החלטה זו יהא מיום הגשת תביעת האב לביטול המזונות אשר הוגשה בחודש יולי 2020, בניכוי סכומים ששילם האב, אם שילם, עבור מזונות הילדים, לרבות באמצעות לשכת הוצאה לפועל. ככל ונוצרו הפרשים מחודש יולי 2020, ייערך חישוב באמצעות לשכת הוצאה לפועל, ואלו יועברו לחשבונות הנאמנות למפרע.

346. שלושת חשבונות הנאמנות ינוהלו ע"י האב, וזאת בהתאם להוראות סעיף 343 לפסק דין זה.

347. אם יתקיימו התנאים המופיעים בסעיף 343 בנוגע לשני הקטינים הצעירים (שכן הילד הבכור כבר בגר) עד גיל 18, יועברו דמי המזונות שהופקדו לידי האם. במידה ותנאי סעיף 343 יתקיימו מגיל 18 עד גיל 25 של כל אחד מהילדים, יועברו כספי המזונות שהופקדו לידי כל אחד מהילדים שחידש קשר עם האב.

348. היה וכל אחד מהילדים הגיע לגיל 25 ולא יתקיימו תנאי סעיף 343 - יושבו הכספים המופקדים לידי האב.

349. לטענת האישה, האיש עושה שימוש סדרתי בחומרים חסויים מתוך תיקים המתנהלים בדלתיים סגורות בין הצדדים, ללא קבלת אישור בית המשפט, תוך פגיעה בפרטיות האישה ובשמה הטוב, כמו גם הכפשת שמה של האישה בפני חברה, מכירה ובני משפחתה, במטרה לפגוע בה כחלק ממסע נקמה שפתח נגדה. לטענתה האיש אישר את הדברים, ומכאן שיש הודאת בעל דין.

350. בגין חמישה מקרים בהם האיש הפר את זכויות האישה באופן סדרתי ועולה לכדי לשון הרע ובפגיעה בפרטיות, מבוקש לפסוק סך של 340,000 ₪ מטעמי אגרה, על אף שלטענתה זכאית היא לפיצוי בסך של 600,000 ₪.

351. האישה טוענת לחמש עוולות שנגרמו בחמישה מעשים שונים על ידי האיש, המהווים לטענתה פגיעה אסורה, הפרות פרטיות ולשון הרע, ואשר לפחות חלקם נעשו מתוך כוונת מכוון. לטענתה למרות שהשתדלה להבליג על התנהגותו, זו חוזרת על עצמה פעם אחר פעם, ומשכך לא נותרה לאישה ברירה אלא להגיש תביעה זו.

352. לטענת האיש, מדובר בתביעה נוספת, נעדרת בסיס משפטי ועובדתי, שהוגשה במסגרת שרשרת תביעות כנגד האיש על ידי האישה ובן זוגה. הכל, במטרה למוטט, לפגוע, לרמוס ולהרוס את האיש בכל דרך אפשרית. בפרט בשים לב למועד הגשת התביעה בגין אירועים שקרו למעלה משנתיים. לטענתו כל העוולות הנטענות מוגנות בחוק איסור לשון הרע ובחוק הגנת הפרטיות.

דין והכרעה - לשון הרע

המסגרת הנורמטיבית:

353. סוגיית פרסום לשון הרע מעוגנת בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 (להלן: "**חוק איסור לשון הרע**"). פרסום לשון הרע מהווה עוולה אזרחית (סעיף 7 לחוק לאיסור לשון הרע), והחוק מאפשר קביעת פיצוי ללא הוכחת נזק כאשר מוכחת כוונה לפגוע וניתן להכפיל את סכום הפיצוי ללא הוכחת נזק (ראו: סעיפים 7א (ב) ו- (ג) לחוק לאיסור לשון הרע).

354. הגדרת לשון הרע מצויה בסעיף 1 לחוק לאיסור לשון הרע, הקובע:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;**
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;**
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;**
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו; ..."**

355. סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע מגדיר פרסום מהו:

"2. (א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת

הנפגע."

356. ע"פ סעיף 3 לחוק לאיסור לשון הרע: "אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה".
357. על מנת לבסס אחריות בגין "לשון הרע" אין צורך להוכיח כי לנפגע נגרם נזק בפועל, אלא די בכך שהפרסום "עלול" להשפיל את הנפגע, לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג כאמור בס' 1 (1) לחוק לשון הרע.
358. תביעה מכוח חוק לשון הרע הינה תביעה נזיקית, ראשית, על התובע להוכיח כי הנתבע ביצע פרסום של לשון הרע בבחינת "המוציא מחבריו, עליו הראיה" (לעניין זה ראו דנ"א 4693/05 בית חולים כרמל נ' מלול, סד(1) 533 {פמ"מ - 29/8/2010}).
359. על מנת לבחון האם הפרסום היה פוגע, משפיל או מבזה כאמור בס' 1 (1) לחוק לשון הרע, יש לבחון את העניין בהתאם לסטנדרט אובייקטיבי של האדם הסביר (המבחן האובייקטיבי) (לעניין זה ראו: ע"א 7380/06 חטר- ישי נ' גילת (פורסם בנבו, מיום 2.3.2011)).
360. פרסום שמטרתו להשפיל או לבזות ייחשב ללשון הרע, על אף אם הפרסום אמתי, כאשר בשלב זה אין חשיבות למניע או לכוונה שעמדה מאחורי הפרסום (לעניין זה ראו: ע"א 751/10 פלוני נ' דיין - אורבך, פ"ד סה(3) 369 (2012)).
361. לאחר שהתובע עומד בנטל ההוכחה כי התקיים פרסום כאמור, יועבר הנטל לכתפי הנתבע להוכיח האם עומדת לו אחת ההגנות הקבועות בסעיפים 13-15 לחוק לשון הרע.
362. סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע קובע כי:
- "לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי -**
- ...
- (5) "פרסום ע"י שופט, חבר של בית דין דתי, בורר, או אדם אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית על פי דין, שנעשה תוך די דיון בפניהם או בהחלטתם, או פרסום על ידי בעל דין, בא כוחו או בעל דין או עד, שנעשה תוך כדי דיון כאמור".
363. ברע"א 1104/07 עו"ד פואד חיר נ' עו"ד עודד גיל, סג(2) 511 (2009) (להלן: "עניין חיר נ' גיל"), נקבע כי החיסיון המוענק מכוח סעיף 13(5) לחוק לפרסומי לשון הרע תוך כדי דיון שיפוטי - מהווה הגנה מוחלטת וחיסיון מוחלט, וכי סיוגה של חסינות זו על ידי הוספת תנאים ודרישות שונים, לרבות אמיתות הפרסום, העד זדון ורלבנטיות, יכולה להיעשות אך ורק בדרך של תיקון החוק ע"י המחוקק. עוד נקבע כי תחולת סעיף זה אינה מותנית בדרישה של אמיתות הפרסום או בדרישה של תום לב, ולפיכך גם פרסום כוזב כזה שנעשה שלא בתום לב ואף בזדון לא יהווה עילה למשפט עילה למשפט פלילי או אזרחי. עוד צוין בעניין זה כי "לאור חשיבותה של ההגנה נקבע כי ההגנה שבסעיף 13(5) תחול לא רק על דברים שנאמרים באולם המשפט אלא היא חלה על "כל צעד הננקט בקשר עם ההליך בכל שלב משלביו השונים, לרבות כל פניה בכתב ומסמך הנדרש במהלך הרגיל של המשפט והמשמשו כהלכה" (ע"פ 364/73 זיידמן נ' מדינת ישראל, פ"ד כח(2) 620, 624)... (סעיף 8 לפסק דינו של כב' השופט ריבלין).
364. סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע קובע כי:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

...

(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו עניין אישי כשר;

...

(8) הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בענין שבו האדם שאליו הוגשה התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בענין המשמש נושא התלונה; ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה או של תכנה."

365. הנטל להוכיח את הגנת תום הלב מוטל על הנתבע. בהתאם לחוק, הנתבע יהנה מחזקת תום הלב אם יוכיח כי מתקיימות הנסיבות המנויות בסעיף 15 לחוק, וכי הפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות (סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע).

366. סעיף 16(ב) לחוק איסור לשון הרע קובע חזקה הפוכה באשר לאי התקיימותו של תום לב באחד משלושה מקרים:

"(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:

(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;

(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;

(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף

15."

367. במידה ובוצע פרסום "לשון הרע" ואין למפרסם הגנה, בית המשפט יקבע מהו שיעור הפיצוי שיש להעניק לתובע.

מן הכלל אל הפרט

368. אתייחס לכל אחד מחמשת האירועים הנטענים בנפרד, ואבחן את השאלה האם התקיים פרסום, ושהוא בבחינת לשון הרע, וככל שכן האם עומדת לאיש הגנה ביחס אליהם. ככל ויקבע כי הפרסומים או אחד מהם מהווים לשון הרע ולאיש לא עומדת הגנה, אעבור לדון בגובה הפיצוי המגיע לאישה.

אירוע 1- שימוש בתסקיר של מחלקת הרווחה בתיק משפחה חסוי, במסגרת תיק ההוצאה לפועל;

אירוע 2- שימוש בדוח אקטואר הכולל דפי חשבון של האישה במסגרת תיק ההוצאה לפועל;

369. האירוע הראשון לטענת האישה, הוא שהאיש עשה שימוש אסור בתסקיר של מחלקת הרווחה שהוגש בתיק משפחה בדלתיים סגורות, במסגרת תיק הוצאה לפועל המשמש לגביית כספי המזונות. כך, בהעדר כל עילה רלוונטית ומבלי לבקש את אישור בית המשפט, האיש הגיש בתיק הוצאה לפועל חלקים מתוך התסקיר הכוללים פרטים אישיים וחסיים של האישה ושל הקטינים. האיש אף הדגיש את דברי העו"ס לרעת האישה וכן זוגה, ובכך גרם לפגיעה קשה וחמורה בפרטיותה ושמה הטוב. בגין עוולה זו מבוקש לקבוע פיצוי סטטוטורי בסך 70,000 ₪.
370. האירוע השני לטענת האישה, הוא שהאיש עשה שימוש פסול, גילוי וחשיפת טיטת דוח האקטואר שהוגשה בתיק חסוי, במסגרת תיק הוצאה לפועל. לטענתה, האיש ניצל לרעה מסמכים שהוצגו בפניו מתוך טיטת האקטואר, וחשף מסמכים חסיים הנוגעים לחשבון האישה בפני רשמת הוצאה לפועל, ללא הסכמת האישה וללא אישור בית המשפט. בגין עוולה זו מבוקש לקבוע פיצוי סטטוטורי בסך 70,000 ₪.
371. לטענת האיש, הגשת התסקיר וטיטת דוח האקטואר, במסגרת תיק הוצאה לפועל, נעשו בתיק לצורך שימוש מהותי ורלוונטי, לשם הגנה על עניין אישי וכשר של האיש ומכוח חובתו החוקית לפרסום בהצגת טענותיו במסגרת תיק הוצאה לפועל. לא ברור כיצד שמה הטוב ופרטיות האישה נפגע בחשיפת תסקיר לעיני הצדדים ורשמת הוצאה לפועל בלבד. מכל מקום, בשני המקרים לטענתו לא נעשה "פרסום" כהגדרת החוק.
372. עוד לשיטתו, עסקין בהגנה מוחלטת מפני הגשת תביעות בגין לשון הרע או פגיעה בפרטיות, בהתאם לחוק, כאשר לא ניתן לתבוע בגין שימוש במסמך משפטי שהוגש לתיק שמתנהל בין הצדדים בבית משפט לענייני משפחה, ואינו עולה כדי הפרת פרטיות או פגיעה בשם הטוב. לחלופין מדובר כל היותר ב"זוטי דברים" לפי סעיף 4 לפקודת הנזיקין, במיוחד שלא נגרם נזק מהותי לאישה.
373. האיש מוסיף וטוען כי האישה עצמה עשתה ועושה שימוש במסמכים במסגרת תיק הוצאה לפועל כאשר מוגשות מטעמה בקשות שונות, במסגרתן צורפו מסמכים מתיקי המשפחה המתנהלים בין הצדדים בדלתיים סגורות.
374. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי יש להעדיף את עמדת האיש לעניין זה, כפי שיפורט להלן.
375. כפי שפורט לעיל, קיימים שני רכיבים המרכיבים את העוולה- לשון הרע ופרסומו. בענייננו, לא ברור מהו אותו "פרסום" שעשה האיש ושלפי האישה גם מהווה הוצאת לשון הרע. הליך הוצאה לפועל הרי מתבסס על ההליך המשפטי שהתנהל בין הצדדים, וכל מה שנחשף במסמכים לרשמת הוצאה לפועל נוגע להליכים המשפטיים בין השניים. חשיפה תכנים אלו בפני אינסטנציה משפטית הדנה באותם שני צדדים, אינה מהווה לשון הרע.
376. זאת ועוד, כל פרט שנחשף בפני רשמת הוצאה לפועל נופל בגדר דבר שנאמר "תוך כדי דיון" כמשמעו בסעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, ולפיכך חוסים הם בצילה של ההגנה המוחלטת שבסעיף זה.
377. בעניין זה עיקר הדיון מתמקד בשאלת תחולתם של סעיפים 13(5) ו-15(2)-(3): לחוק איסור לשון הרע:

"13. לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי-

...

(5) פרסום על ידי שופט, חבר של בית דין דתי, בורר, או אדם אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין-שיפוטית על פי דין, שנעשה תוך כדי דיון בפניהם, או בהחלטתם, או פרסום על ידי בעל דין, בא כוחו של בעל דין או עד, שנעשה תוך כדי דיון כאמור."

סעיף 15(2)-(3) לחוק איסור לשון הרע:

"15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

(2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;

(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר".

378. ביחס לשימוש בתסקיר, מסירת המידע מתיק בית המשפט נעשתה במתינות, על מנת להוכיח את טענתו ביחס לסיבה הנעוצה בהגשת הבקשה, ולא בכוונה להפיץ את פרטי המקרה על מנת להכפיש את שמה הטוב של האישה ולפגוע בפרטיותה.

379. אף אם אניח לצרכי הדיון כי אכן צירוף תסקיר מטעם מחלקת הרווחה בתיק ההוצאה לפועל מהווה פגיעה בפרטיותה של האישה, נוכח הוראות סעיפים 2(5), 2(7), 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות"). עסקין בפגיעה בפרטיות במהלך הליך משפטי, ולפיכך זו חוסה תחת ההגנה החלה לפי הוראת סעיף 18(1) לחוק הגנת הפרטיות, המפנה בין היתר להוראת סעיף 13(5) לחוק לשון הרע. כידוע, ההגנה בהתאם להוראת סעיף זה, היא ההגנה של פרסום במסגרת הליך משפטי, פורשה בפסיקת בתי המשפט כהגנה מוחלטת.

380. בענין חיר נ' גיל לעיל, נקבע כי קיימת חסינות מוחלטת לפרסומים שנעשו אגב דיון משפטי:

"יש לזכור כי הליכים משפטיים רבים כרוכים מטבע הדברים בהשמעת דברים לא נעימים לאוזן מצד בית המשפט כלפי המעורבים בהליך, ומצד המעורבים בהליך האחד כלפי השני. בוודאי טוב הדבר שההתבטאויות במסגרת הליך משפטי יהיו מתונות ומתוחמות ככל האפשר, במיוחד אם יש בדברים משום חשש ללשון הרע. אולם התפיסה המשתקפת בחוק איסור לשון הרע היא שאין להגביל את ההתבטאויות תוך כדי ההליך המשפטי באמצעות חוק זה. המטרה היא למנוע מצב שבו הגורמים המעורבים בהליך ירסנו את עצמם יתר על המידה באופן שיחבל בתקינות ההליך (ראו ע"פ 53/49 וייל נ' היועץ המשפטי, פ"ד ג 93, 104-103). לאור חשיבותה של ההגנה נקבע כי ההגנה שבסעיף 13(5) תחול לא רק על דברים שנאמרים באולם המשפט אלא היא חלה על כל צעד הננקט בקשר עם ההליך בכל שלב משלביו השונים, לרבות כל פניה בכתב ומסמך הנדרש במהלך הרגיל של המשפט והמשמשו כהלכה" (ע"פ 364/73 זיידמן נ' מדינת ישראל, פ"ד כח (2) 620, 624; ענין אבי יצחק הנ"ל, בעמ' 88-93).

381. די בכך כדי לדחות את טענות האישה בענין הפגיעה בפרטיות.

382. בנוסף האיש היה זכאי לעשות שימוש בחוות דעת האקטואר, בתום לב, כדי להוכיח לרשמת ההוצאה לפועל כי הוא שילם כספים רבים עבור הקטינים, מעבר לסכומים שנקבעו בהסכם הגירושין והמזונות, באופן שמעיד כי משלם את כל חובותיו וחלקו במזונות והמחציות שנקבעו ומכאן שהוא אינו חייב לאישה דבר, כטענתו.

383. בנסיבות המקרה דן, ככל שניתן לראות בפעולות אלה משום פרסום לשון הרע, לא מצאתי כי מדובר בפגיעה שנעשתה בצורה שאיננה מידתית. כמו כן, החוק מעניק הגנה לפרסומים שנעשו בתום לב כדי להגן על ענין אישי כשר של עושה הפרסום.

384. בנסיבות העניין, מצאתי כי חוק איסור לשון הרע מקנה לאיש את הגנת תום הלב בדומה לזו הקבועה בחוק הגנת הפרטיות, הגנה על פרסום שנעשה בתום לב, ובנסיבות שבהן הוטלה על המפרסם חובה חוקית לעשות את הפרסום או שהפרסום נעשה כדי להגן על עניין אישי כשר.
385. הן האגף לשירותים חברתיים, הן האקטואר שמונה לצורך מתן חוות דעת לאיזון משאבי הצדדים והן לשכת ההוצאה לפועל- בפניו נחשפו פרטים מתיק בית המשפט, היו קשורים להליכים שהתנהלו בין הצדדים.
386. למעלה מכך, על מנת לבחון את הפגם שמייחסת האישה לאיש בכל הנוגע לפגיעה בפרטיותה, אין אלא להשוות את מעשי האיש לאלו של האישה.
387. מתברר כי האישה עצמה צירפה במסגרת תיק ההוצאה לפועל החלטות ופרוטוקולים מתוך תיקי המשפחה שמתנהלים בין הצדדים בדלתיים סגורות (נספח 1 לכתב ההגנה של האיש בתביעה ללשון הרע). מסמכים אלו שצירפה האישה, כוללים פרטים על תיקים חסויים ופרטים מזהים של האיש, האישה והילדים עצמם.
388. כך למשל צירפה האישה תגובה שהוגשה בתיק מבית המשפט מיום 17.11.20, בה מועלות טענות ביחס לאמור בתסקיר מחלקת הרווחה בנוגע לזמני שהות בין האב והילדים, לרבות טענתה לסירוב האב לקיים מפגשים עם ילדיו.
389. עוד חשפה האישה בתיק ההוצאה לפועל, פרוטוקולים מדיונים מיום 04.02.20 וביום 04.05.20 (עליהם מוטבעת החותמת "איסור פרסום"), מבלי לקבל את אישור בית המשפט, ואשר כוללים מידע רב בנוגע להליכים המשפטיים בין הצדדים, לרבות ממצאי התסקיר ביחס לקשר בין האב לילדים וכן סוגיות ביחס למינוי האקטואר.
390. לא למותר לציין, כי בהליך אזרחי שעניינו תביעה להוצאת דיבה אשר הגיש ב"כ האישה כנגד האיש בבית משפט השלום, הסכים ב"כ האישה להעברת תכנים מתיקי המשפחה ללא סייג לתיק האזרחי במסגרת תיקי המוצגים, ובכך חשיפת חומרים חסויים מתיקי המשפחה המתנהלים בדלתיים סגורות.
391. תמוה כיצד יכולה האישה להלין על פגיעה בפרטיותה נוכח חשיפת פרטים לגורמים "חיצוניים" כפי שעשה האיש, כשהיא עצמה מעבירה מידע מלא ומפורט הן בתיק ההוצאה לפועל, והן לגורמים שאין להם דבר וחצי דבר עם ההליכים המתנהלים בבית משפט לענייני משפחה.
392. לא זו אף זו, האישה העבירה חומרים מתיקי המשפחה החסויים לעיני ילדיהם הקטינים של הצדדים, לצורך הגשת תביעה נזיקית שהגישו כנגד אביהם. כך למשל צירפו לתביעה את הסכם הגירושין בין הצדדים, בקשה לצו הגנה, ועוד מסמכים משפטיים שצורפו בעניינם של הצדדים.
393. נוכח כל זאת, אני קובעת כי פעולות האיש במסגרת העוולה הראשונה והשניה זוכות להגנת תום הלב ואין עולות לכדי לשון הרע המצדיק פסיקת פיצויים לאישה.

אירוע 3- "לכלוך" על האישה בקרב חבריה ומכריה:

394. האירוע השלישי לטענת האישה, הוא שהאיש במהלך שיחה טלפונית עם חברו, המציא עלילה על האישה ביחס לסיבת הפרידה בין הצדדים, לפיה האישה בגדה בו. האישה צירפה לכתב התביעה תמלול שיחה בין הצדדים מיום 25.04.18 (נספח 3), לפיו האיש ידע לשיטתה ששיחת הטלפון מוקלטת והודה במיוחד לו. בכך גרם לכך שחברו של האיש יספר לבתו הקטינה, אשר מיהרה לספר זאת לבתם הקטינה של הצדדים ת'. לאחר שהדברים נודעו לאישה מפי הקטינה, פנתה האישה לאשת החבר, והאחרונה אישרה את האמירות הפוגעניות כנגדה. נוכח פגיעה במזיד בשמה הטוב של האישה בקרב מכריה וחבריה, מבוקש להשית על האיש כפל פיצוי סטטוטורי בסך של 140,000 ₪.

395. לטענת האישי, עוולה זו מעידה כי עסקינן בתביעת סרק מוחלטת, מתייחסת לאירוע שאירע למעלה משנתיים וחצי לפני הגשת התביעה, ללא הסבר ביחס לשיהוי ניכר בהגשת התביעה. בשים לב כי מדובר באישה שידה קלה על ההדק בהגשת תביעות כנגד האישי, עצם העובדה כי לא הוגשה תביעה בזמן אמת וסמוך לאירוע הנטען, מעיד כי אין מדובר בפרסום לשון הרע. מכל מקום, האישי אינו אחראי על דברים שנאמרו מפי חברו, שסיפר לבתו, וזו סיפרה לבתם של הצדדים.

396. ראשית יאמר כי במסגרת רכיב זה של תביעת האישה בנוגע ללשון הרע שהפיץ אודותיה האישי, באשר לניאופה הנטען, טענות אלו לא פורטו כדבעי, עת לא פורט מה בדיוק היו מילות לשון הרע, מתי בוצעו הפרסומים, ומי נחשף אליהם. ראו: ע"פ 24/50 גורלי נ' היועמ"ש, פ"ד ה 1145, 1154 (1951); המ' (מחוזי י-ם) 688/66 פויכטונגר בע"מ נ' אהרוני, פ"מ נד 291, 293 (1966); רע"א 2291/12 הלפרין נ' איצקוביץ (2012). האישי הכחיש טענות אלו, והאישה אף זנחה אותן בסיכומיה. די באמור כדי להוביל לדחיית רכיב זה של תביעת האישה.

397. האישה מפנה לתמלול השיחה בין הצדדים ממנו עולה לטענתה כי האישי הודה בביצוע האמור. דא עקא, לא רק שאין בתמלול שצירפה כדי להעיד על הטענות המיוחסות לאיש בנוגע לאותה "עלילה", אלא שממנו אף עולה כי לאחר שהאישה עימתה את האישי עם חשדותיה ביחס להפצת העלילה, היא מבינה ומכירה בכך שהאישי לא פרסם את הדברים, בטח לא בכונת מזיד לפגוע בה, ולכל היותר חברו של האישי הוא שהעביר את תוכן השיחה האישית לאדם אחר. ראו נספח 3 לכתב התביעה בעמ' 17-18:

"נ': אז למה ח' אומר שבגדתי בך? למה ח' אומר שאתה אמרת?!"

א': לא יודע, תשאלו אותי!! אמרת, בסדר. אני לא בסדר. אמרתי... זה שאני מדבר עם ח', מה שאני מדבר עם ח' זה לא אומר שאני מדבר עם כולם!! מפה וללכת, (שלא ברור), ולכלוך של השם שלך בפרהסיה, ולהלבין פניך ברבים-

נ': אני לא אמרתי פרהסיה.

א': ממש לא!!

נ': אני לא אמרתי פרהסיה. אני אמרתי שהלכת ואמרת לח', שאני בגדתי בך!

א': אבל את אומרת שגם אני לכלכלתי את שמך ברבים!

נ': אני אמרתי, נכון, אבל לא יודעת אם זה בפרהסיה! פרהסיה זה מול הרבה אנשים. אולי כל פעם שישבת עם מישהו אחד בג'יפ זה עלה לשיחה, ואמרת כן, נ' בגדה בי! יכול להיות שאמרת את זה גם לח' וגם לעוד, כן! אז אני רוצה לדעת למי עוד אמרת את זה!

א': לא אמרתי לאף אחד אחר.

נ': אמרת רק לח'?

א': אמרתי, דיברתי- שיחה של חברים, אני וח' לבד."

ובהמשך:

"נ': אמרת, שאני בגדתי בך עם ע' ואני ממרידה את הילדים נגדך! זה מה שאתה אמרת!

...

א': הם הסיקו מסקנות מרחיקות לכת.

נ': הם אמרו שאתה אמרת, הם לא הסיקו מסקנות. הם לא אמרו שלפי הפייסבוק נראה להם, הם אמרו שאתה אמרת! ... למי עוד אמרת את זה?!

א': לאף אחד אחר.

נ': רק לח'??

א': רק עם ח' דיברתי, ושיחה שלי- חברים.

נ': וביקשת ממנו לא להגיד את זה לאף אחד?

א': זה היה מבחינתי ברור מאליו".

(שם, בעמ' 20)

"א': ממש לא נכון. אני ממש לא דיברתי עליך.

נ': עובדה שזה כן נכון, כי אתה אמרת את זה לח' וח' הפיץ את זה!

... תתקשר אליו ותגיד לו שיתקן את זה!!! תתקשר אליו ... ותגיד לו שיתקן את זה. הוא הפיץ עלי!! הוא הפיץ

שיחה אישית שלך ושלו. הוא הפיץ את זה! שיתקן את זה עכשיו!!

...

א': אני אומר לך, שאני לא דיברתי עם אף אחד ולא סיפרתי שבגדת בי, בגלל זה אנחנו מתגרשים.

נ': לא, אבל סיפרת את זה לח', וח' לא הבין שזה שיחה אישית- והוא הוציא את זה החוצה"

(שם, עמ' 22-23).

398. מקריאת תמלול השיחה שצירפה האישה עצמה, הגעתי למסקנה כי האמירות המיוחסות לאיש נאמרו לחברו הקרוב בלבד, ומתוך רצון לשתפו בתחושותיו ורגשותיו כלפי האישה, שלשיתנו בגדה בו וזאת אגב סכסוך גירושין עוצמתי. אין ספק כי זכותו של האיש לחלוק את תחושותיו עם חברו, עם בני משפחתו ועם כל מי שהוא חפץ בכך, כאשר הנמען הוא אחד וספציפי.

399. כפי העולה מדבריו של האיש בתמלול, יועדה שיחת הטלפון לאוזניו של חברו בלבד. לאיש לא הייתה כל יכולת לנחש כי חברו ימסור את תוכן השיחה לאחרים, במטרה כי מכריהם, חבריהם ובני משפחתם של הצדדים, לרבות בתם הקטינה, ישמעו את הדברים שאומר האיש לחברו. אי לכך לא מצאתי לייחס את "פרסום" הדברים לאיש.

400. בתמ"ש (תל אביב-יפו) 32368-02-16 ל' נ' א' ק' צ' עמ' 10 (4.12.18) [פורסם במאגרים המשפטיים] התייחס בית המשפט לכך ששיתוף בני משפחה או חברים קרובים עשוי לזכות להגנת תום הלב:

"בעמ"ש (ת"א) 47311-10-13 פלוני נ' פלמונית (פורסם במאגרים, [פורסם בנבו], 19.5.14) צוין כי "כאשר עסקינן בסכסוך משפחתי, שומה על בית המשפט לנקוט משנה זהירות בבואו לפסוק פיצויים בגין פרסום לשון הרע. סכסוכים מסוג כזה הם מטבע הדברים טעונים מאוד מבחינה רגשית, ועלולים לגרור ביטויים חריפים

שנאמרים בסערת רגשות. גם כענין שבמדיניות, אין לעודד צדדים לסכסוך משפחתי להגיש תביעות לשון הרע בגין כל ביטוי פוגע שנאמר על ידי הצד שכנגד, שאם לא כן, בתי המשפט לעניני משפחה יוצפו בתביעות לשון הרע לרוב".

401. בענייננו, עולה כי אמירתו של האיש בפני חברו היא אמירה שנאמרה בעת שיחת טלפון בין חברים, למעלה משנתיים וחצי לפני מועד הגשת התביעה. מאז האישה לא תבעה את האיש בגין לשון הרע, וממילא לא הוכח כי האיש חזר על אמירה זו, בפרט בפני רבים.

402. אם לא די בכך, מתמלול השיחה שצורף עולה כי בסמוך האירוע הנטען, איימה האישה על האיש כי אם לא יתקן את שמה, היא תתבע אותו להוצאת דיבה:

"נ': אם אתה לא תתקן את השם שלי- ... אני אתבע אותך להוצאת דיבה, על לכלוך של השם שלי!! ... אם אני לא אשמע שאתה מתקן את השם שלי, אני אומרת לך- אני אפתח את הפה שלי בדיוק באותה מידה!! וגם לי יש מה לפתוח, אבל אני מעדיפה כסף! אז אני אתבע אותך, על הוצאת דיבה!"

(נספח 3 לכתב התביעה, עמ' 6-7 לתמלול).

403. במצב עניינים שכזה, מצופה מן הנפגע ובענייננו האישה, כי תמהר ותקדים את תביעתה על מנת שהדברים יועמדו על דיוקם. כפי שנקבע בבע"א 492/89 סלונים נ' "דבר" בע"מ, פ"ד מו(3) 827 (1992), נפסק (עמ' 833):

"הגשת תביעה לפיצויים היא התגובה הטבעית על פירסום לשון הרע נגד אדם, במיוחד כאשר היא מוגשת סמוך לאחר פירסום הדברים...."

404. בת"א (חי') 636/71 שרף נ' שרותי ייעוץ כלכלי בע"מ [פורסם בבנו] (9.6.1977) נפסק:

"ואולם מאידך, יתכן שאיחור כה ניכר בהגשת תביעת פיצויים על פרסום לשון הרע יכול להשפיע על סכום הפיצויים שבית-המשפט יפסוק לתובע, מן הטעם שהאיחור עלול להצביע על כך, שהפגיעה ברגשותיו של התובע לא היתה חמורה עד כדי כך, שכן אם היתה חמורה, סביר הוא כי התובע לא יתמהמה בהגשת תביעתו.

405. אם אכן כטענת האישה שמה יצא לרעה בקרב חברה, מכריה ובני משפחה, אזי היה מצופה שהתביעה תוגש בסמוך לאחר שהאישה גילתה את דבר "הפצת העלילה" הנטענת, כפי שאיימה על האיש. עצם השיהוי בהגשת תביעה לפיצוי בגין ארוע משנת 2018 ודרישת סעד זה "אגב אורחא" במסגרת תביעה אחת מיני רבות נגד האיש, מדבר בעד עצמו ומכרסם בקיום העוולה הנטענת.

406. לאור האמור, אין אלא לקבוע כי בכל הקשור לשיחת הטלפון הנ"ל, התביעה אינה עומדת בתנאי הראשון הקבוע בסעיף 2 לחוק, כיון שהדברים לא "יועדו" לכל גורם שלישי, ועל כן לא בוצע "פרסום" כלשהו מצד האיש.

אירוע 4- פרסום פסק דין בדלתיים סגורות בפני חוקרת במסגרת תלונה במשטרה:

407. לטענת האישה, האיש פרסם פסק דין שניתן בתיק חסוי בתחנת משטרת ישראל בעיר מגורי האישה. אמנם לבקשת

האיש ניתן אישור מבית המשפט לפרסום פסק הדין, ללא פרטי הצדדים, אך נודע לאישה כי האיש עשה דין לעצמו ובמסגרת תלונה שהגיש צירף את פסק הדין כולל שמות הצדדים, ובכך חשף חומרים חסויים בפני צדדים שלישיים ללא כל עילה משפטית המצדיקה פגיעה בפרטיותה. משהדבר נעשה במטרה לפגוע באישה, מבוקש לפסוק כפל פיצוי סטטוטורי בסך 140,000 ₪.

408. לטענת האישה, הייתה לו עילה משפטית וחוקית אשר הצדיקה את חשיפת פסק הדין בפני החוקרת, כאשר הגיש תלונה במשטרה כנגד האישה בגין אי קיום זמני שהות, ולשם החקירה הציג את החלטת בית המשפט הנוגעת לקיום זמני שהות עם הקטין. האיש אף פעל לטענתו בהתאם להוראה של רשות מוסמכת- משטרת ישראל, והציג בפניהם מסמכים התומכים בטענתו של להפריה חובה חוקית באמצעות אי קיום הסדרי ראייה. משכך אירוע זה חוסה תחת הגנת עניין אישי וכשר. ממילא שמות הצדדים בפסק הדין ידועים לחוקרת.

409. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, מצאתי כי אף בגין עוולה זו, דין טענת האישה להידחות.

410. ראשית, עצם הצגת פסק הדין עם פרטי הצדדים והילדים לא מהווה פרסום לשון הרע, שהרי ביחס לתוכן פסק הדין ניתן לאיש רשות מבית המשפט להציג בפני חוקרת המשטרה, ואין בהצגת זהות הצדדים והילדים מידע שלילי כגרסת האישה.

411. האיש אשר הגיש תלונה במשטרה כנגד האישה בגין אי קיום זמני שהות שנקבעו, ובמסגרת זו הציג בפני חוקרת המשטרה את החלטת בית המשפט במסגרת תיק צו ההגנה, הנוגעת לקיום זמני שהות עם הקטין מ', ואשר לשיטתו תומכת בטענתו לעצם הגשת התלונה במשטרה. מצאתי כי לאיש היה עניין אישי וכשר בהתאם לתפיסתו את מצב הדברים.

412. סעיף 13(9) לחוק איסור לשון הרע קובע:

"פרסום שהמפרסם חייב לעשות על פי דין או על פי הוראה של רשות המוסמכת לכך כדין או שהוא רשאי לעשות על פי היתר של רשות כאמור".

413. בהקשר זה, ראו עניין **חיר נ' גיל** בסעיף 380 לפסק דין זה, שם נקבע כאמור כי קיימת חסינות מוחלטת לפרסומים שנעשו אגב דיון משפטי.

414. יש צורך שתהא תשתית מתאימה להגשת תלונה. הגשת תלונה ללא כל בסיס ראייתי מתאים, עשויה להיות שלא בתום לב.

415. האיש פעל בהתאם להוראה של רשות מוסמכת, קרי- משטרת ישראל, והציג בפניה מסמכים התומכים בתלונה שהגיש להפריה חובה חוקית באמצעות אי קיום זמני שהות. משכך מצאתי כי העוולה הנטענת חוסה תחת הגנת סעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע. בנוסף מתקיימת הגנת עניין אישי כשר, כמפורט מעלה.

416. חשיפת פסק הדין בפני החוקרת לא חרגה מתחום הסביר. האיש פנה לבית המשפט לצורך קבלת היתר לפרסום פסק הדין. אמנם נטען בבקשה כי פרטים מזוהים יושמטו, אך בנסיבות העניין נחה דעתי כי חשיפת שמות הצדדים לא חרגה מהמקובל, כאשר המשטרה ממילא אמורה הייתה להיות מודעת לזהות הצדדים והילדים.

417. הגנת סעיף 15(3) לחוק לשון הרע עניינה בעניין אישי כשר של המפרסם. ברי, כי תלונה בגין הפרת זמני שהות שנקבעו בהחלטה שיפוטית באה בגדרי עניין אישי כשר. כאשר עסקינן בפרסום המתמצה בחשיפת "שמות הצדדים" במסגרת החלטה מושא תלונה שהוגשה למשטרה, כבמקרה דנן, הרי שהדעת נותנת, כי תפוצתו מוגבלת דיה, כדרישת

הסעיף האמור. ודוק, אף כאן קיימת דרישת תום הלב, כעולה מלשון סעיף 15 רישא לחוק לשון הרע, ולענייננו קיימת משמעות רבה לאמצעים אותם נקט האיש לשם בירור תוכן הפרסום.

418. בנסיבות דן עומדת לאיש חזקת תום הלב, שכן חשיפת "שמות הצדדים" בפסק הדין בפני חוקרת משטרת ישראל נעשתה בנסיבות המפורטות בסעיפים 15(3), 15(8) לחוק לשון הרע, וכאמור לא חרגו מתחום הסביר באותן נסיבות.

419. נוכח כל זאת, אני קובעת כי פעולת האיש במסגרת העולה הרביעית זוכה להגנת תום הלב ואינה עולה לכדי לשון הרע המצדיק פסיקת פיצויים לאישה.

אירוע 5- העברת מסמכים מתיקי בית המשפט למחלקת הרווחה בעיר **:**

420. לטענת האישה, האיש העביר למחלקת הרווחה מסמכים רבים מתיקים חסויים המתנהלים בין הצדדים, תוך פגיעה בפרטיות האישה ובאופן שיש בו אף להשפיע על פעולות מחלקת הרווחה, זאת מבלי לקבל אישור מבית המשפט. המסמכים סופקו לאישה על ידי מחלקת הרווחה במסגרת צו גילוי מסמכים. בכך האיש פגע בפרטיות האישה, ויתכן אף כי בחשיפת חומרים חלקיים בלבד, הצליח להטות את דעת מחלקת הרווחה. לפיכך מבוקש לפסוק פיצוי בסך 180,000 ₪, קרי- 20,000 ₪ בגין כל מסמך שחשף האיש.

421. לטענת האיש, מסמכים שהועברו למחלקת הרווחה בעיר **** חוסים תחת הגנה מוחלטת ואין בפרסומים כדי להקים עילת תביעה כנגד האיש. לטענתו, מחלקת הרווחה היא בעלת סמכות שיפוטית כהגדרת החוק, והמסמכים הוצגו לצורך ביצוע עבודתה בהגשת תסקירים ודוחות על בני הזוג, לסיוע במלאכת בית המשפט.

422. אכן, חלק מהמסמכים בהם נעשה שימוש במסגרת ערכת התסקיר לא היו נחוצים, גם אם היה בהם כדי לבטא ממצאים הנחוצים לצורך ערכת התסקיר. בנסיבות רגילות ייתכן והיה מקום לקבוע כי מדובר בפעולה המהווה פגיעה בפרטיות בהתאם לאמור בסעיפים 2(5), 2(7), 2(9) לחוק הפרטיות.

423. אולם אין מדובר במצב רגיל אלא מצב מיוחד במינו. המסמכים היוו חלק מתסקיר שהוכן בהוראת בית המשפט כחלק חיוני מהליך משפטי. חוק הגנת הפרטיות מפנה להגנה מחוק איסור לשון הרע, וביניהן סעיף 13(5) השולל אפשרות להגיש תביעת לשון הרע אודות פרסום הנעשה במסגרת הליך משפטי.

424. ההגנה האמורה מבטאת איזון בין שני אינטרסים: מחד, האינטרס במתן אפשרות לנהל הליכי משפט ללא שאינם מפני תביעת דיבה תצנן את השיח, ומאידך, הצורך להגן על שמו הטוב של אדם ופרטיותו. סעיף 13(5) לחוק מבטא העדפה ברורה לטובת האינטרס בניהול דיון המשוחרר ממגבלות של איסור הוצאת לשון הרע על פני ההגנה על שמו הטוב של אדם ופרטיותו. העדפה זו עולה בקנה אחד עם תפקידים המרכזי של הליכי משפט כזירה החשובה ביותר ליישוב סכסוכים בחברה האזרחית וקביעת זכויות וחובות בין פרטים בה.

425. בענייננו, מחלקת הרווחה, כמי שמונתה על ידי בית המשפט לערוך תסקיר, היא במעמד של אדם בעל סמכות הדומה לסמכות מעין שיפוטית.

426. הדיון בהליכים המשפטיים שהתנהלו בבית משפט זה עסק בסוגיות חשובות ורגישות הנוגעות לזכויות מהותיות ביותר של הצדדים, ובכלל זה זמני שהות בין אב לילדיו, למול טענות האב לניכור הורי והסתה על ידי האם. אין צריך לומר כי דיון כאמור אינו יכול להתנהל כראוי תחת איום אפשרי של תביעות לשון הרע או פגיעה בפרטיות של מי מהצדדים ביחס לגורמים הפועלים בשם בית המשפט.

427. קיים אינטרס ראשון במעלה בשמירה על אפשרות לקיים הליכי משפט ממצים ללא שמרחף מעליהם איום אפשרי של הגשת תביעות דיבה. אין מדובר בדיון בלתי מרוסן, וכן קיימים כלים דיוניים אשר נועדו לשמור על הסדר ועל כבוד

המשתתפים, אלא כי תביעות לשון הרע או פגיעה בפרטיות אינן חלק מהכלים האמורים.

428. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בדנ"א 6077/02 דרור חוטר ישי נ' עדנה ארבל (נבו):

"על חשיבותה של הזכות לשם הטוב אין צורך להכביר מילים. אכן, "כבוד האדם ושמו הטוב חשובים לעתים לאדם כחיים עצמם, הם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר" (ע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא, מג(3) 856, 840) אך המחוקק הכיר בקיום אינטרסים וערכים הגוברים על הזכות לשם הטוב. הכרה זו מצאה את ביטויה, בין היתר, במסגרת "ההגנות המוחלטות" הקבועות בסעיף 13 לחוק. החסינות שסעיף זה מעניק לפרסום הנעשה על-ידי בעל סמכות מעין-שיפוטית במסגרת מילוי תפקידו היא אחת מההגנות הללו, והיא מבטאת את הכרעתו הנורמטיבית של המחוקק, שלפיה באיזון בין זכותו של אדם להגנה על שמו הטוב לבין האינטרס לשמור על הגינותו ועל יעילותו של ההליך המעין-שיפוטי, ידו של האינטרס האחרון על העליונה. הרציונל לכך הוא, כאמור, להבטיח שנושא המשרה המעין-שיפוטית יאמר דברו ללא מורא וללא חשש מפני תביעות עתידיות בגין הוצאת דיבה".

429. נוכח המפורט לעיל, אני קובעת כי פעולת האיש במסגרת העוולה החמישית אינה עולה לכדי לשון הרע המצדיק פסיקת פיצויים לאישה.

הוכחת נזק

430. הערה לפני סיום בעניין הנזק. יסוד הכרחי לקבלת הטענה היא הוכחת נזק, ובמקרה זה- הוכחת פגיעה בפרטיות האישה ובשמה הטוב. בהוכחת יסוד זה כשלה האישה.

431. האישה לא הוכיחה כי נגרם נזק לשמה הטוב והיא לא טרחה לזמן לו עד אחד להוכחת טענותיה. האישה אף לא פירטה כלל איזה נזק נגרם לה, לשיטה, בגין כל אחת מהעוולות, בין ממוני ובין לא ממוני.

432. ברע"א 5022/13 הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת בע"מ, ס' 8 (8.9.13) נקבע כדלקמן:

"נדרש, אפוא, קיומו של יסוד נוסף, של התנהגות זדונית, של כוונה "של ממש" לפגוע, שקיומו לא הוכח במקרה דנא. לפיכך ניתן, לכאורה, להתבסס על ההלכות שנקבעו לגבי העבירה הפלילית של פרסום לשון הרע (ע"פ 677/83 בורוכוב נ' יפת, פ"ד לט(3) 205 (1985); רע"פ 9818/01 ביטון נ' סולטן, פ"ד נט(6) 554 (2005); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (13.8.2008))."

433. בענייננו האישה לא הרימה את הנטל ולא הוכיחה שפעולותיו של האיש היה בהן משום התנהגות זדונית של כוונה לפגוע באישה. משמע שמעשי האיש לא הסבו נזק לאישה, ומכאן המסקנה המתחייבת שהטענה שלפיה ביצע האיש עוולות המיוחסות לו - נדחית.

חובת פירוש

434. הגם שככלל נוהגים בתי המשפט לענייני משפחה לבחון בזהירות רבה תובענות נזיקיות גלל אירועים בתוך המשפחה, אכן הוכרה בפסיקה האפשרות לחייב בן משפחה בנזיקין בגלל מעשים שביצע.

435. הדין הוא, כי תובע אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא דיבתו רעה, אלא עליו להתכבד ולפרט בכתב תביעתו את פירוט המילים, בכתב או בעל פה, בהן השתמש הנתבע. כאשר לשון הרע הנטענת נאמרת בעל פה, על התובע לציין בכתב תביעתו את המילים המדויקות שנאמרו, והוא אינו יכול להסתפק במסירת תוכנו. ראו: ע"פ 24/50 גורלי נ' היועמ"ש, פ"ד ה' 1145, 1154 (1951); המ' (מחוזי י-ם) 688/66 פויכטונגר בע"מ נ' אהרוני, [פורסם בנבו] פ"מ נד 291, 293 (1966); רע"א 2291/12 הלפרין נ' איצקוביץ [פורסם בנבו] (2012).

436. בעניינו האישה לא עמדה בחובת הפירוט החלה עליה כלל ועיקר. בכל אחת מחמש העולות המצוינות בכתב התביעה, האישה אינה מפרטת כלל מהן המילים המדויקות בהן השתמש לטענתה האיש, אשר יש בהן כדי להוציא רעה את דיבתה של האישה.

437. בניגוד למקרים אחרים בהם נידונו בפסיקה, למשל אמירות של הורה אחד ביחס להורה אחר, הרי שבמקרה שלפני לא עלה בידי האישה לבסס בכתב התביעה ואף לא בסיכומיה את תביעתה על כל אמירה ספציפית של האיש, שניתן היה להידרש לה כמגבשת עולה של לשון הרע לפי חוק איסור לשון הרע. בוודאי שבכך אין כדי להיכנס לגדריו של חוק איסור לשון הרע; זאת, גם לו הייתי מניחה שמקרה זה הוא בבחינת המקרה החריג שבו בית המשפט לענייני משפחה בוחן התנהלות אגב סכסוך משפחתי בראי חוק זה.

438. נוכח המפורט, אף לא היה צורך להידרש לדיון הנרחב בעניין ההגנות העומדות לאיש, מכוח הוראות חוק לשון הרע. שכן מקום בו האישה כשלה להוכיח את עצם פרסום לשון הרע, ואף לא ערכה תביעתה כדבעי באופן המקיים עילת תביעה בגין הוצאת לשון הרע, הרי שאין כל צורך לדון בהתקיימותן של הגנות מפני אותה לשון הרע, אשר פרסומם כלל לא הוכח.

439. מכל המפורט עולה, כי דין טענות האישה בעניין הוצאת לשון הרע להידחות, ולמעשה היה מקום לדחותן על הסף.

כך ניתן לסכם ביחס לתביעה בגין לשון הרע:

440. האישה הלינה על עוולת לשון הרע ופגיעה בפרטיות על רקע פרסום מידע חסוי מתיקי בית המשפט לענייני משפחה בלא נטילת רשות מבית המשפט, וכן הכפשת שמה בקרב חבריה ומכירה לפני מספר שנים.

441. ביחס לשימוש בחומרים חסויים מתיקי המשפחה המתנהלים בדלתיים סגורות, בחינת הטענות הראתה שאף אם האיש אכן ביצע את העולות המיוחסות לו, התברר כי עומדת לו הגנת תום הלב הקבועה בחוק איסור לשון הרע ובחוק הגנת הפרטיות, שכן ביצע את הפעולות לשם הגנה על עניין אישי כשר, ובמסגרת ההליכים המשפטיים "תוך כדי דיון".

442. כל אחד מאותם גופים עמם עמדו הצדדים בקשר ובפניו נחשפו פרטים מתיקי בית המשפט, היה קשור להליכים שהתנהלו. כך המשטרה, שממילא היתה אמורה להיות מידועת לזהות הילדים והצדדים בעניינם הוגשה תלונת האב בגין אי קיום זמני שהות עם בנו; כך בהליכי הוצאה לפועל בהם פתחה האישה כנגד האיש, בהם ביקש להוכיח את גרסתו לעניין אי-חבותו; וכך גם מחלקת הרווחה, שבביצוע עבודתה בהגשת תסקירים ודוחות על בני הזוג, היה לה תפקיד מרכזי בסיוע למלאכת בית המשפט.

443. עוד התברר שאותן פעולות המיוחסות לאיש נעשו במידתיות ובמתנות. כאלו שעומדות בסתירה לפגיעה שפגעה האישה עצמה בפרטיות האיש ובפרטיות הילדים, עת הפיצה לגרמים שונים פרטים אודות ההליכים המשפטיים המתנהלים בדלתיים סגורות.

444. האישה לא טרחה לפרט כלל, וממילא אף לא הוכיחה, מה הנזק שנגרם לה מחמת אותם אירועים נטענים. הדין הוא, כי בהעדר נזק לא יקום חיוב בנזיקין. לפיכך ראוי היה שהאישה תפרט את נזקיה הנטענים, וזאת לא טרחה לעשות. משמע שמעשי האיש בהעברת מידע לצדדי ג' לא הסבו נזק לאישה, ומכאן המסקנה המתחייבת שהעתירה לפיה ביצע האיש

ביצע את העוולות המיוחסות לו - נדחית.

445. סיכומו של דבר: האישה לא הוכיחה כי האיש עוול בעוולת לשון הרע, ומנגד האיש הוכיח, כי קיימת לו הגנות מכוח חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות.

446. למותר לציין כי לא מצאתי שום דרך תחשיב סבירה המתקבלת על הדעת, לפיה, העמידה האישה תביעתה בסך 340,000 ₪, ויש להצטרף כי "היד קלה על ההדק" בהגשת התביעה דן כנגד האיש.

447. לא כל אמירה שנאמרת כחלק מסכסוך משפחתי וכחלק מסכסוך בכלל עולה לכדי לשון הרע. המבחן הוא אובייקטיבי והשאלה מה היה האדם הסביר מייחס למשמעות הדברים. בת"א 6264/01 יורם וינוגרד עו"ד נ' אליהו פיליפוביץ (31.07.02) [פורסם במאגרים המשפטיים] נכתבו דברים היפים אף לענייננו:

"אילו אזניים היו לכותלי ביהמ"ש לשמוע ופה לדבר, כי אז הייתי מזמינם להעיד ולהשיח את אשר על לבם, כל מילות ריב ומדון ונאצה שהטיחו בעלי דין נרגנים בזולתם מאז שעומד ביהמ"ש על מכוננו. ידיעה שיפוטית היא, שלא לומר שמיעה שיפוטית, לגבי מה ששומעים אנו השופטים מן הנעשה בפרוזדורי ביהמ"ש... לא כל פולמוס נוקב, זעקת שבר, ואף קללה נמרצת, צריך להיות עילה למשפט".

448. נוכח כל המפורט לעיל, לא נותר אלא לדחות את התביעה.

סוף דבר

449. בגין תוצאת ההליכים בתביעות הרכושיות, מלוא הכספים שהופקדו בנאמנות יועברו לטובת האיש, בהתאם לזכויותיו בבית המגורים (45%).

450. ניתן תוקף של פסק דין לחוות דעת האקטואר המשלימה מיום 06.04.20, בכל הנוגע לזכויות הסוציאליות כמפורט לעיל.

451. התביעה הנזיקית שהגיש האב בגין ניכור הורי מתקבלת באופן חלקי, לאחר שנמצא כי האם (ובעלה) הסיתו את הילדים ויצרו סביבה של "אנטי" כלפי האב עד כדי הטמעת חוויה על-פיה האב הוא אב פוגעני, אשר יש להימנע מקשר עמו. ה"דמוניזציה" כלפי האב שנבנתה בבית האם ובעלה אצל הילדים, הובילה לכך שהילדים מסרבים לכל קשר עם האב. לכך יש להוסיף את התנהלות האב עצמו, בבחינת "אשם תורם" אשר לא עשה מאמצים מספיקים לחידוש הקשר עם ילדיו. לפיכך האם מחויבת לשלם לאב סך של 100,000 ₪ בגין הנזק שנגרם לו כתוצאה מהתנהלותה, בתוך 30 ימים מהיום.

452. בתאריך 03.01.22 מונתה מטעם בית המשפט פסיכולוגית קלינית הגב' ל' ג', לצורך סיוע בשיקום הקשר של הקטין מ' עם אביו. בתאריך 27.03.22 הגישה המומחית עדכון לפיו התהליך לא מתקדם, לאחר נסיגותיה להפגש עם הקטין, אף באמצעות עידוד המטפלת הרגשית של הקטין, ואולם הוא מסרב להגיע לפגישות עמה. לדבריה: **"התנגדותו הנחרצת להגיע לפגישה לא מוסברת, אלא בצל סרבנותו לפגוש את אביו וסימני הניכור ההורי, כפי שניתן להבין מקריאת המסמכים הרבים שהועברו אליי על ידי ההורים"**. צר לבית המשפט על תוכן הדברים. בהחלטה מיום 29.03.22 נדרשו הצדדים להגיב לעדכון המומחית, ועל כן בית המשפט ממתין לתגובת הצדדים בעניין זה.

453. על כל פנים, ללא טיפול מקצועי לחידוש הקשר של הקטין עם אביו, עלול להיגרם לקטין (כמו גם לשני אחיו) נזק נפשי משמעותי ובלתי הפיך. לפיכך אני מורה כי הטיפול המשפחתי יתקיים כפי שנקבע אצל הגב' ל' ג', ויפה שעת אחת קודם.

454. שתי התביעות ההדדיות של הצדדים לביטול המזונות ולהגדלת המזונות נדחות. כפי שנקבע, האב ימשיך לשלם את דמי המזונות עבור הילדים בסך חודשי 5,100 ₪, אותם יפקיד בשלושה חשבונות נאמנות נפרדים על שם כל אחד מהילדים. בכך יהיה איזון בין הרע למיעוטו, בנסיבות הקיימות.

455. האב יפקיד את דמי המזונות בשלושה חשבונות נאמנות נפרדים, עד שהאב והילדים ישולבו בהליך של חידוש קשר במשך שנה לפחות, בהתאם לסעיף 343 לפסק הדין. באם יתקיימו התנאים שנקבעו לעיל, עד גיל 18 יועברו כספי המזונות שהופקדו לידי האם, מגיל 18 עד גיל 25 יועברו כספי המזונות שהופקדו לידי הילדים עצמם. היה וכל אחד מהילדים הגיע לגיל 25 ולא יתקיימו התנאים לעיל- יושבו הכספים המופקדים לידי האב.

456. התביעה הכספית בגין לשון הרע שהגישה האישה נדחית, לאחר שנמצא כי האישה לא הוכיחה כי האיש עוול בעוולת לשון הרע ומנגד האיש הוכיח, כי קיימת לו הגנת מכוח חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות ודין התביעה להידחות.

457. בשים לב להיקף המחלוקות, לתוצאת ההליכים, ולזמן שנדרש לביורר הטענות, אני מחייבת את האישה לשאת בהוצאות האיש בגין ההליכים המשפטיים בסך של 100,000 ₪ שישולמו לו בתוך 30 ימים מהיום.

458. הסכומים יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין עד למועד התשלום המלא בפועל.

459. משתמו ההליכים, כלל התיקים ייסגרו.

460. פסק הדין מותר לפרסום בהעדר פרטים מזהים.

ניתן היום, ד' ניסן תשפ"ב, 05 אפריל 2022, בהעדר הצדדים.